

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Porovnání systému financování sportu z veřejných rozpočtů
v Česku v letech 2019 a 2021**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Jan Šíma, Ph.D.

Vypracoval:

Bc. Lukáš Hulec

Praha, červenec 2022

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

.....

podpis

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé diplomové práce, Doc. PhDr. Janu Šímovi, Ph.D., za cenné rady a připomínky a také za věnovaný čas. Dále bych chtěl poděkovat všem respondentům za jejich ochotu a vstřícnost při poskytnutí rozhovorů.

Abstrakt

Název: Porovnání systému financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku v letech 2019 a 2021

Cíle: Hlavním cílem diplomové práce je porovnat systémy financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku pro roky 2019 a 2021 a získat názory příjemců dotací na současný systém.

Metody: V diplomové práci jsou využity kvalitativní metody sběru dat. Jedná se zaprvé o komparativní analýzu prováděnou ve čtyřech oblastech. Legislativní dokumenty, metodika žádosti, metodika přidělení dotace a rozdělení dotací. Druhou využitou metodou je dotazování. Zvoleným typem dotazování je polostrukturovaný rozhovor. Respondenty jsou dva zástupci sportovních svazů a čtyři zástupci sportovních klubů / tělovýchovných jednot.

Výsledky: Komparativní analýza spolu s provedenými polostrukturovanými rozhovory přinesly identifikaci pozitiv a negativ systémů financování v obou sledovaných letech 2019 a 2021.

Systém roku 2019 je lepší v oblasti metodiky žádosti. Podání žádosti bylo pro sportovní organizace jednodušší než v roce 2021. Ten je ale kvalitněji zabezpečen v oblasti legislativních dokumentů díky novelizaci Zákona o podpoře sportu. Dále v oblasti metodiky přidělování dotací díky automatickému vypočtení částky u dotací založených na velikosti členské základny. A nakonec v oblasti rozdělení dotací díky nárůstu počtu příjemců dotace i vyšším vyplaceným částkám v porovnatelných výzvách.

Klíčová slova: dotace, veřejné financování, sportovní organizace, státní rozpočet

Abstract

Title: Comparison of sport financing system from public budgets in Czechia in the years 2019 and 2021

Objectives: The main objective of the thesis is to compare the systems of financing sports from public budgets in the Czechia for the years 2019 and 2021 and to obtain the views of subsidy recipients on the current system.

Methods: There are qualitative methods of data collection used in the thesis. First of them is a comparative analysis carried out in four areas. Legislative documents, methodology of applications, methodology of subsidy allocation and distribution of subsidies.

The second method used is questioning. The chosen type of this method is a semi-structured interview. The respondents are two representatives of sports associations and four representatives of sports clubs.

Results: The comparative analysis together with the conducted semi-structured interviews identify pros and cons of the sport financing systems in both years 2019 and 2021.

The 2019 system has higher quality in the methodology of applications area, because applying was easier for sports organisations that year. However, the 2021 year is better in the legislative documents area thanks to the amendment to the Act on the Support of Sport. Furthermore, in the methodology of subsidy allocation area thanks to the automatic calculation of the amount of subsidies based on the number of members. Finally, in the distribution of subsidies area due to increases in the numbers both subsidy recipients and amounts of pays in comparable subsidies.

Keywords: subsidies, public funding, sports organisations, national budget

OBSAH

1	Úvod.....	10
2	Teoretická východiska práce	12
2.1	Vymezení pojmu sport.....	12
2.2	Dělení sportu.....	13
2.3	Sport a společnost	14
2.3.1	Mínulost.....	14
2.3.2	Funkce sportu.....	14
2.3.3	Sport a média	17
2.3.4	Přínosy a negativa sportu	18
2.4	Sport v ekonomice	20
2.5	Sport a financování	22
2.6	Příklady financování sportu v sousedních zemích.....	27
2.6.1	Financování sportu v Německu.....	28
2.6.2	Financování sportu v Rakousku.....	30
2.6.3	Financování sportu na Slovensku	32
2.6.4	Financování sportu v Polsku.....	35
3	Cíle a úkoly práce	37
4	Metodika	38
4.1	Komparativní analýza	38
4.1.1	Legislativní dokumenty.....	38
4.1.2	Metodika žádosti	39
4.1.3	Metodika přidělení dotace.....	39
4.1.4	Rozdělení dotací.....	40
4.2	Dotazování	40
5	Praktická část	44

5.1	Financování sportu v Česku.....	44
5.1.1	Legislativní předpisy vztahující se k financování sportu.....	44
5.1.2	Financování z veřejných rozpočtů	47
5.2	Výtahy z rozhovorů.....	56
5.2.1	První zástupce sportovních svazů	57
5.2.2	Druhý zástupce sportovních svazů.....	58
5.2.3	První zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot.....	59
5.2.4	Druhý zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot	60
5.2.5	Třetí zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot	61
5.2.6	Čtvrtý zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot	63
5.3	Rozdíly mezi lety 2019 a 2021	64
5.3.1	Legislativní dokumenty.....	64
5.3.2	Metodika žádosti	65
5.3.3	Metodika přidělení dotace.....	66
5.3.4	Rozdělení dotací.....	67
5.4	Pozitiva a negativa systémů financování	71
5.4.1	Pozitiva systému pro rok 2019.....	71
5.4.2	Negativa systému pro rok 2019	71
5.4.3	Pozitiva systému pro rok 2021	72
5.4.4	Negativa systému pro rok 2021	73
5.5	Návrhy na vylepšení financování sportu z veřejných rozpočtů	74
5.5.1	Dotační výzva Provoz a údržba	74
5.5.2	Zrychlení procesu vyřizování žádostí	75
5.5.3	Větší transparentnost.....	76
5.5.4	Další návrhy pro Rejstřík sportu	77
5.5.5	Dlouhodobější výhled financování	78
6	Diskuze	79

7	Závěr	83
	Zdroje	85
	Seznam obrázků	92
	Seznam tabulek	92
	Seznam příloh	93

1 ÚVOD

Sport patří v současnosti mezi nejoblíbenější a nejčastější formy trávení volného času. A to ať se jedná o jeho aktivní nebo pasivní podobu. Po celém světě sport provozují a sledují stovky milionů lidí. Pro sportování široké veřejnosti je ale nutné vytvářet odpovídající prostředí. Především se jedná o budování sportovních zařízení či o vytváření podmínek pro fungování sportovních organizací.

Obě tyto činnosti jsou poměrně finančně nákladné a jen soukromý sektor není tak často ochotný tyto náklady pokrýt. Pokud se nějaký takový soukromník objeví, nabídne svoje prostředky většinou profesionálnímu sportu, jelikož tam se může nejlépe zviditelnit. Profesionální sport má ale na celém sportovním odvětví jen nízký podíl. Navíc dokonce ani všechny profesionální sportovní organizace nemají dost prostředků od těchto mecenášů, aby si zajistily veškeré potřebné aktivity.

Tím spíš chybí prostředky organizacím, které se zabývají sportem pro širokou veřejnost nebo pro mládež. Pro ně je naprosto klíčovým faktorem financování z rozpočtů subjektů veřejné správy ve formě nejrůznějších příspěvků a dotací. Tyto finance mohou plynout jak od místních, tak ale i od národních, či dokonce nadnárodních orgánů. Bez těchto prostředků by byl sport pro všechny závislý na financích poskytnutých jednotlivými účastníky sportovních aktivit.

Nastal by nedostatek kvalitních sportovních zařízení. Těžko by se pořádaly dlouhodobější amatérské soutěže včetně soutěží mládežnických. Na to by se pak vršily další a mnohem závažnější problémy. Například v podobě horšího zdravotního stavu některých lidí. To by znamenalo, že veškeré finance, které veřejná správa ušetřila na sportu, by šly místo toho do zdravotnictví. Navíc by kvůli nemocným, nepracujícím lidem nezískal stát peníze z daní. Tudíž ve výsledku by měla veřejná správa pravděpodobně menší zdroje, než kdyby sport financovala.

Trpěl by ale i profesionální sport. Jednak by mnohým organizacím, které nejsou zdaleka tak bohaté, chyběla kvalitní sportoviště. Druhým problémem by byl i nedostatek sportovců s ohledem na nemožnost sportování široké veřejnosti a tedy i dětí. Profesionální sportovci a organizace by tak postupně ztráceli kvalitu. Se ztrátou kvality by se dost možná pojil pokles sledovanosti, tím pádem i ztráta atraktivity pro sponzory. Následoval by pokles příjmů ze soukromého sektoru. Tím by se mohl nastartovat jakýsi cyklus, který by vedl k postupnému zhoršování profesionálního sportu.

Je zřejmé, že financování sportu z veřejných rozpočtů je velice důležité jednak pro samotný sport. V širších souvislostech je ale patrné, že veřejná podpora sportu má pozitivní dopady na společnost v celé její šíři. Veřejná správa by tak tomuto tématu měla věnovat dostatečnou pozornost.

Ba co víc, sport generuje velké množství peněz ve formě přímých a nepřímých daní. Dle rozpočtového určení směřuje do rozpočtů municipalit daň z nemovitých věcí. Daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob míří z většiny do státního rozpočtu, zbytek si opět rozdělí obce a kraje. Stát pak do sportu vrací tyto prostředky buď přímo přes Národní sportovní agenturu (dříve Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), nebo nepřímo přes municipality. I po sečtení obou oblastí to dává ale jen zlomek v porovnání s příjmy. Sportovní odvětví je tedy donátorem státního rozpočtu.

Nejvíce prostředků do státního rozpočtu plyne z oblastí jako sportovní služby, například fitness centra. Poté budování sportovní infrastruktury, pořádání sportovních akcí, výroba a obchod se sportovním zbožím, sportovní média, hlavně televize, dále sportovní sázky, nebo třeba sportovní turismus.

Sport ale nepřináší státu pouze finanční pozitiva. Dalšími přínosy mohou být zviditelnění a popularizace státu skrze úspěchy jeho reprezentantů. Nebo skrze uspořádání úspěšné mezinárodní sportovní akce. Kromě těchto marketingových přínosů mohou sportovní akce a úspěchy pomoci i z politického hlediska. Na významných sportovních akcích se setkává mnoho významných politiků, kteří mohou navázat různá partnerství.

Další pozitiva, která sport přináší, mohou spočívat ve formování lidí. Lidí, kteří dodržují zásady fair-play i v životě. Lidí, kteří spolu dokáží kooperovat, ale zároveň mají zdravou soutěživost a snahu se neustále zlepšovat. Sport také může pomoci v začleňování lidí do kolektivu, v sociální integraci lidí z menšin, kteří by se jinak do společnosti těžko zařazovali. Nic z toho by ale nefungovalo bez dostatečné podpory od státu.

Téma je navíc aktuální ještě z jednoho důvodu. Agenda veřejného financování sportu ze státního rozpočtu v České republice totiž přecházela v roce 2020 z pravomoci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na Národní sportovní agenturu. Proto jsou vybrány k výzkumu roky 2019 a 2021. V prvním roce mělo poskytování finančních prostředků do oblasti sportu ze státního rozpočtu plně na starosti právě MŠMT. V druhém zkoumaném roce již bylo plně v gesci Národní sportovní agentury.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Vymezení pojmu sport

Je poměrně složité určit, co je to vlastně sport. Ve světě existuje několik odlišných náhledů na to, jak tento pojem můžeme definovat. Původ slova sport je možné hledat v latinském výrazu „*disportare*“ a zároveň ve starofrancouzském „*le désporter*“. Oběma těmito případy odpovídá přibližně český překlad „*bavit se*“ či „*příjemně trávit volný čas*“ (Novotný, 2011).

V České republice je sport ve vědecké oblasti podle Novotného (2011) jednou ze tří složek tělesné kultury, a to spolu s tělesnou výchovou a pohybovou rekreací. Toto vidění představuje užší vnímání sportu pouze jako činnosti orientované na výkon, prováděné závodně formou soutěže a podle pravidel.

Ovšem v běžné nevědecké populaci se sportem začínají označovat právě i druhé dvě složky tělesné kultury, které Novotný (2011) zmiňuje. Uvažuje se tedy o širším pojetí sportu, jehož konkrétní definici můžeme nalézt mimo jiné i v českém Zákoně č. 115/2001 o podpoře sportu, pro jehož účely je sportem „*každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně.*“ Tato definice vychází z té, která byla uveřejněna v Evropské chartě sportu a je tedy používaná v rámci členských zemí Rady Evropy (Česká unie sportu, 2022).

Důležitou definicí sportu je ještě tzv. Vilniuská definice. Tu stanovila Evropská unie za účelem mezistátního statistického srovnávání jednotlivých členských států. Sport je v ní definován hned ve třech vrstvách – statistické, úzké a široké. Do statistické definice patří pouze ekonomické činnosti podle normy NACE (Statistická klasifikace ekonomických činností), příkladem mohou být služby fitness center. Úzká definice obsahuje předchozí vrstvu společně se vstupem pro sportovní činnost, tzn. aktivity jako je například výroba sportovního nářadí a náčiní. Nejširší vrstva, široká definice, zahrnuje dvě předchozí vrstvy a navíc veškeré aktivity, pro jejichž produkci je vstupem sport.

Příkladem může být prodej občerstvení při sportovních událostech nebo ubytování sportovních fanoušků (Eurostat, 2008).

I v zahraničí tři výše zmíněné složky tělesné kultury často různě splývají, či se překrývají. Například v angloamerickém světě jsou sport a tělesná kultura obsahově totožné pojmy. V tomto chápání pojmu sport se tedy znovu přibližujeme původnímu významu slov, ze kterých sport vznikl (Novotný, 2011).

2.2 Dělení sportu

Nejzákladnějším kritériem, podle kterého se dá sport dělit, je úroveň výkonnosti. Mezinárodní sportovní a kulturní asociace (ISCA) používá model kostel, viz následující obrázek 1. Je zde vidět, že elitní (ELITE) a vysoce výkonnostní soutěžní sport (HIGH LEVEL COMPETITIVE) provozuje velice malé procento občanů ve srovnání s kategoriemi soutěžního (COMPETITIVE) a rekreačního sportu (RECREATIONAL).

Obrázek 1 – Model sportu – kostel (zdroj: ISCA, 2020)

Trochu jinak dělí sport podle výkonnostní úrovně česká legislativa. Konkrétně v předpisu, který vypracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, který nese název Koncepce podpory sportu 2016 – 2025, případně pouze SPORT 2025 (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022). V tomto dokumentu jsou rozděleny následující úrovně:

- Sportovní reprezentace
- Výkonnostní sport
- Sport pro všechny

- Školní a univerzitní sport
- Sport handicapovaných

2.3 Sport a společnost

2.3.1 Minulost

Sport byl součástí společnosti již od pradávna. Pokud se podíváme na příklad starověku do období antiky, tak v Řecku i v Římě hrály sportovní události významnou roli. Podle Dunninga (1999) jsou řecké Olympijské hry považovány za jakýsi vrchol civilizovaných sportovních výkonů. Navíc přinášely pro společnost kromě zábavy i prvek bezpečí, neboť v době konání panoval posvátný mír. Naopak v Římě se jednalo o barbarské události konané v arénách, kde přítomní diváci v rámci pobavení se dychtili po násilí a krveprolití.

Sportování ve středověké Evropě se dá podle Dunninga (1999) rozdělit do skupin podle společenských vrstev, které se mu věnovaly. Rytíři a panoši se účastnili turnajů a honů, lukostřelecké soutěže probíhaly mezi střední třídou a nakonec, pro nejnižší vrstvy společnosti, zde byly lidové hry. Ty zahrnovaly například psí nebo kohoutí zápasy, ale i hry s míčem, ze kterých se vyvinuly dnešní fotbal a ragby.

Guttman (1986) ještě připomíná, že rytířské turnaje postupem času přestaly být důležité pro samotné výkony. Díky přibývajícím divákům, včetně žen z vyšší společnosti, bylo nutné se hlavně dobře prezentovat a zapůsobit na ně. Tím postupně vymizela i nebezpečnost soubojů a jednalo se spíše o představení než sport.

S obdobím vzniku moderního sportu od zhruba 17. století pak přichází dvě zásadní změny. Začínají se tvořit pravidla a postupně se za sport přestává považovat cokoli, co obsahuje prvky „necivilizovaného“ násilí. Například box je stále sportem, neboť je zakázán úder pod pás. Ale býčí zápasy, kde se vraždí zvířata, se již pojmem sport neoznačují.

2.3.2 Funkce sportu

I v dnešní době je podle sociologů funkcionalistů sport jedním ze základních prvků společnosti. Mezi další nepostradatelné orgány pak patří rodina, ekonomika

a náboženství. Dohromady zajišťují fungování společnosti jako celku pomocí nejrůznějších funkcí.

Green (1998) uvádí tyto společenské funkce sportu. Zaprvé socializační funkci, která se uplatňuje skrze týmovou spolupráci i soutěžení. Druhou funkcí je emocionální, podle autora spočívající v uvolnění napětí díky fyzické činnosti. Zároveň sport umožňuje i uvolnění agrese řízeným, celospolečensky přijatelným způsobem. Poslední funkcí je pak seberealizační v podobě formování charakteru, sebekázně a rozvoje mysli i těla.

Novější pojetí přinášejí autoři Stevenson a Nixon (v Houlihan a Malcolm, 2016). Konkrétně má sport podle nich tyto společenské funkce:

- Socio-emocionální
- socializační
- integrační
- politická
- sociální mobilita

Socio-emocionální funkce – je potřeba, aby jedinci ve společnosti byli sociálně a psychologicky vyrovnaní. A je to právě sport, který jim dodává potřebnou stabilitu především třemi způsoby. Zaprvé bezpečným uvolňováním napětí, zadruhé vytvářením pocitů sounáležitosti s určitou komunitou a nakonec skrze rituály, které dokáží člověka uklidnit.

Socializační funkce – tato druhá funkce je naplňována dodržováním norem, které daná společnost považuje za žádoucí. Mezi takové normy může patřit například kooperace, sebekontrola, touha se zlepšovat nebo také respekt k pravidlům a autoritám. Sport učí tyto normy hned dvěma cestami. První cestou je posilování hodnot odměňováním sociálně žádoucího chování a trestáním chování deviantního. Druhou variantou je sledování sportovních vzorů, které jsou za své konkrétní činy buď odměněni, anebo potrestáni. Jedinec si pak vybírá, koho bude následovat.

Integrační funkce – sport téměř vždy přivádí jedince do určitého kolektivu, do kterého se musí nějakým způsobem včlenit. Integrace pomáhá dvěma předchozím funkcím. Vytvářením kolektivního citění pomáhá sport těm jedincům, kteří by se jinak v dnešním moderním světě cítili ztraceni.

Politická funkce – čtvrtá funkce sportu hodně souvisí s tou předchozí, ale uplatňuje se ve větším měřítku. Důvodem je, že sport nezdědka přináší momenty, které probouzejí ve společnosti národní cítění a vytváří jednotu mezi lidmi. Dalším projevem této funkce sportu mohou být třeba snahy o propagaci vlastních politických režimů skrze pořádání velkých mezinárodních soutěží. To ale zpravidla působí i opačným směrem. V době konání akce se mnohem více poukazuje na nedostatky těchto režimů než v jiných obdobích.

Funkce sociální mobility – poslední funkcí sportu, kterou autoři zmiňují, je sociální mobilita. Tato funkce se dá uplatnit především na sportovcích samotných. Ti se v případě kvalitních výkonů mohou díky nabyté prestiži a odměnám dostat do výrazně vyšší sociální vrstvy, ačkoli pochází třeba z těch nejchudších poměrů.

Například funkce socializační byla ale v posledním období ovlivněna negativním směrem kvůli pandemii nemoci Covid-19, jak tvrdí Evans a kol. (2020). Autoři jednoznačně podporují proces socializace skrze sport, ovšem v souvislosti s pandemií uvažují o tom, zda rizika šíření nebezpečné choroby nejsou přeci jen větší než přínosy kolektivního sportování. A to především u rizikových skupin, jako jsou senioři, chronicky nemocní nebo těhotné ženy. Navíc ani profesionální sportovní kluby nebudou chtít být označovány jako ty, kdo jsou za rychlé šíření nemoci odpovědné. Tak tomu bylo například po fotbalovém utkání play-off Ligy mistrů mezi Atalantou Bergamo a Valencií. Tento zápas byl dokonce označován za hlavní důvod rozšíření nemoci Covid-19 po Evropě (Critchley, 2020).

Obdobným tématem se zabývala ve své studii i Ratten (2020). Ta tvrdí, že velký vliv měla pandemická omezení na sociální skupinu sportovních fanoušků, kteří se z důvodu zavřených stadionů a restaurací nemohli nijak scházet. Jejich izolace pak vedla k nárůstu psychických problémů.

I skupina rekreačních sportovců musela razantně změnit svoje návyky, neboť nesměla využívat sportovní zařízení jako fitness centra nebo tělocvičny. Začala tak sportovat spíše individuálně, kvůli čemuž mizí socializační funkce.

O socializační a politické funkci sportu se zmiňuje i Sekot (2017). Ten k nim řadí na rozdíl od předchozích autorů ještě funkci náboženskou a sociokulturní.

2.3.3 Sport a média

Důležitou součástí dnešního světa a společnosti jsou média. Nejinak je tomu i ve sportovním prostředí. Jejich obrovský dosah přináší pozitivní, ale i negativní dopady na společnost (Puertas-Molero a kol, 2019). Jedním z pozitivních dopadů na společnost je rozšiřování zdravého životního stylu, a to hlavně mezi mladší populací. Ta totiž sleduje své sportovní vzory například na sociálních sítích, kde vidí jejich život šířeji než jen v hranicích sportovního výkonu. Proto se pak po jejich vzoru snaží více cvičit a lépe se stravovat.

Nic ale není pouze pozitivní. Ze stejného důvodu se neustále zvyšuje procento lidí, kteří nejsou spokojeni s tím, jak vypadají. Každodenní sledování těl sportovců totiž posouvá ideál krásy, což má pak negativní dopady na psychickou kondici některých jedinců. To může v konečném důsledku vést až k poruchám příjmu potravy ve snaze dosáhnout vysněné hubenosti.

Média pak také hrají roli v začleňování se jedinců do určitých sociálních skupin. Sportovní události jsou totiž jednodušeji konzumovatelné než v minulosti. V lidech se tak mnohem častěji probouzí emoce spojené s vítězstvími a porážkami svých oblíbenců. Narůstá klubismus, či nacionalismus v případě národních soutěží, navíc se objevuje sounáležitost se skupinou stejně smýšlejících jedinců.

Tyto skupinové emoce ale mohou později přerůst ve fanatismus, který se vyznačuje agresivitou až násilím vůči skupinám konkurenčním, tedy vůči příslušníkům jiného národa či fanouškům jiného klubu.

Poslední větší dopad sportovních médií na společnost přináší reklama. Propojením reklamy se sportem se zabývá například Wenner (2021). Autor zkoumá reklamu během televizních sportovních přenosů a označuje ji za takzvaně hypermaskulinní. To proto, jelikož je z drtivé většiny směřována pouze na muže, což autor silně kritizuje. Reklama ve sportu pracuje s archetypem mužského fanouška ve světě, kde ženy prakticky neexistují. V reklamě na pivo podle něj nejsou nikdy k vidění ženy v rovnocenné pozici s muži. Pokud se v reklamě objeví, vždy je to v opozici k mužům.

Podle autora se nicméně v posledních letech objevují i sportovní reklamy, kde hrají ženy důležitější roli. Přesto jsou jejich sportovní znalosti zesměšňovány, či relativizovány. Další možností je zobrazit ženu jako někoho, kdo sport nenávidí, nebo kdo jím vysloveně trpí, protože pro jejich partnera je sport důležitější, než ona sama. Nechybí ani příklady

reklam, ve kterých se ženy zajímají o sport pouze z důvodu „sexuálního lačnění po sportovcích“.

2.3.4 Přínosy a negativa sportu

Sport může přinášet nejen pozitivní, ale i negativní aspekty. Zde budou představeny ty nejzásadnější z obou kategorií.

Přínosy

Přínosy můžeme dle KPMG (2012) rozdělit ještě do pěti samostatných skupin. Ekonomické přínosy jsou velmi zásadní, ovšem budou představeny až v následující kapitole – Sport v ekonomice. Dalšími čtyřmi oblastmi jsou pak přínosy marketingové, sociální, v oblasti zdraví a také v oblasti vzdělávání.

Za marketingové přínosy KPMG (2012) označuje mimořádné sportovní výkony sportovců na významných sportovních akcích typu Olympijských her, mistrovství světa a podobně. Dochází totiž ke zvýšení povědomí o sportovcích, ale i o celém národu, potažmo státu ve světě. Tomu napomáhá i účast reprezentací na mezinárodních soutěžích nebo dlouhodobě vysoce úspěšní sportovci. V neposlední řadě má marketingový přínos pořádání významných sportovních událostí a jejich vysílání v zahraničí.

Přínosem v oblasti vzdělávání je samotná tělesná výchova na školách. Je možné sem zařadit i vzdělávání a školení učitelů, případně i zdravotnických pracovníků pohybujících se v oblasti sportovní regenerace a rehabilitace. Vzdělávání sportem obecně napomáhá eliminovat problémy s předčasným opouštěním škol u rizikových skupin. Dalším přínosem je sportovní výzkum a vývoj.

V oblasti zdraví je nejvýraznějším pozitivem aktivní forma prevence civilizačních onemocnění, kterými jsou například infarkt, zvýšený krevní tlak, obezita, diabetes nebo i Alzheimerova choroba. Správné pohybové návyky jsou navíc důležitým prvkem pro ideální rozvoj a vývoj celé společnosti.

V neposlední řadě má sport přínosy sociální, kam můžeme zařadit třeba sociální integraci. A to bez ohledu na jakékoli rozdíly, včetně zdravotního postižení. Sport také pomáhá tvořit základy pro sdružování lidí z rozmanitých oblastí, což může vést k nejrůznějším formám spolupráce. Nakonec, sport buduje v lidech respekt k druhým, vede k dodržování pravidel a zásad fair-play a tvoří disciplinované jedince.

Negativa

Jeden z negativních aspektů sportu byl zmíněn již v podkapitole Sport a média. A to, že někteří lidé dnes sportují čistě za účelem dosažení hubenější postavy. Kvůli tlaku okolního prostředí si myslí, že taková postava je jediná správná. Puertas-Molero a kol. (2019) tedy hovoří o posunu ideálu krásy. Jetzke a Mutz (2020) k tomu ještě dodávají, že sportovat čistě za účelem lepší postavy není dobré pro psychiku člověka z toho důvodu, že sport není činností zábavnou, ale povinností. Stejně tak to mají i lidé, kterým sportovat nařídil lékař kvůli špatnému zdravotnímu stavu. I oni sportují s odporem, což zhoršuje jejich psychiku.

Sport může působit negativně nejen na psychickou, ale i na tělesnou stránku člověka. Velkým rizikem jsou totiž zranění. Ta mohou být způsobena u individuálních sportovců nejčastěji z přetrénování a nadměrné zátěže těla. Naopak u týmových sportů jsou častější zranění traumatického typu (Jayanthi a kol., 2019).

Mezi další negativní dopady sportu patří divácké násilí. Sem můžeme řadit především fotbalové chuligány, jinak také tzv. hooligans nebo rowdies. Tento problém se jako první musel začít řešit v Anglii. Policisté tam vysledovali celkem pět spouštěčů těchto násilných projevů. Zaprvé jde o nadměrnou konzumaci alkoholu, dále tvrdé zákroky na hřišti, zaujatého nebo nekompetentního rozhodčího, nezaměstnanost a nakonec blahobyt a povolnost. Jak je vidět, poslední dva důvody jsou si navzájem téměř opakem. Angličtí fotbaloví hooligans se sice nejvíce „proslavili“ po celém světě, to ale neznamená, že by se problém týkal pouze fotbalu a pouze Velké Británie. Podobné problémy se vyskytují i v USA (Dunning, 1999). V Česku na sebe naposledy, v březnu 2022, upozornili příznivci fotbalové Sparty při pražském derby se Slavíi, když zdemolovali svůj sektor na stadionu (Sport.cz, 2022).

Kihl (2018) uvádí jako další problém sportu korupci. Její příčiny vidí v nedostatečných platech sportovních úředníků nebo ve sportovcích beroucích úplatky pro zvýšení svého příjmu. Z konkrétních projevů korupce autorka zmiňuje především doping a manipulaci s výsledky utkání a zápasů na individuální i týmové úrovni. Třetím nejvýraznějším typem jsou úplatkářské aféry v mezinárodních sportovních organizacích. Konkrétně zmiňuje FIFA (fotbal) a FIVB (volejbal), jako organizace s vůbec nejvyšší mírou zkorumpovaných úředníků mezi všemi olympijskými sportovními federacemi podle výzkumu Transparency International. Nakonec autorka dodává, že korupce v oblasti

sportu je vlastně nevyhnutelná kvůli tomu, kolik peněz se zde točí například při budování infrastruktury nebo při sponzorování sportovních megauložností.

Dalším velkým problémem sportu je rasismus. Ten v dnešní době mívá většinou podobu nepřímou. Přímého rasismu se dopouštějí spíše diváci. Nepřímý rasismus ve formě mikroagresí se ale objevuje například mezi spoluhráči, kteří hráčům jiné pleti mohou adresovat různé vtípky nebo narážky na jejich původ. Dalším projevem je obsazování pozic v týmu. Například pozici quarterbacka v americkém fotbale vykonávali především hráči bílé pleti, neboť byli vnímáni jako inteligentnější a tedy i schopnější tvořit hru. Hráči tmavé pleti se naopak využívali spíše na pozicích, kde bylo potřeba uplatnit fyzické parametry. Dále se rasismus projevuje ve vedoucích pozicích. Například v profesionálním basketbalu v USA je 80 % hráčů tmavé pleti, ale trenérů je pouze 30 % a manažerů dokonce jen 10 %. Nebo například v evropských top 5 fotbalových ligách (Anglie, Španělsko, Itálie, Německo a Francie) trénovali v sezóně 2018/2019 jen dva trenéři tmavé pleti v 98 klubech. To souvisí s předsudky a vnímanými stereotypy (Love a kol., 2019).

Downward a kol. (2019) ještě zmiňují negativní efekty pořádání sportovních akcí. Jako první zmiňují přesycení dané oblasti lidmi. Pokud se jedná o nějakou větší událost typu mistrovství světa ve fotbale, nebo třeba Olympijských her, sjede se na malé území obrovské množství sportovců i diváků. S prvním zmíněným problémem úzce souvisí ten druhý, kterým je znečištění prostředí. Pokud lidé přicestují osobními automobily nebo pokud je nutné zvýšit frekvenci letecké dopravy, dochází ke znečištění vzduchu. Více lidí navíc znamená také více odpadu. Třetím bodem, který autoři zmiňují, je zvýšená kriminalita v místě pořádání sportovní akce.

2.4 Sport v ekonomice

Sport je součástí ekonomiky, jelikož vytváří bohatství ve formě peněz, jak píše Buchanan (2006). To ale bylo především v posledních třech letech vinou světové pandemie silně narušeno. Dopady byly nejvíc znát u příjmů ze vstupného, které v mnohých případech spadly až na nulu. Na sportoviště totiž nesměli diváci a do dalších sportovních zařízení ani zákazníci (Wiltshire a kol., 2022).

Z ekonomického pohledu je sport poněkud specifickým sektorem, neboť organizace v něm působící mohou být jak ziskového, tak i neziskového charakteru. Ty neziskové

jsou navíc závislé na státu, což se týká i některých ziskových. Stát by měl sport podporovat, jelikož ten patří alespoň částečně do veřejného sektoru z důvodu své výchovné funkce (Novotný, 2011).

Sport může v ekonomice nabývat podobu veřejného, smíšeného, nebo i soukromého statku. Závisí to na kritériích dělitelnosti, vylučitelnosti a rivality viz tabulka 1 (Peková a kol., 2008).

Tabulka 1 – Ekonomické členění statků (Brown a Jackson, 1991; vlastní úprava)

	Vylučitelné	Nevylučitelné
Rivalitní	Soukromý statek	Smíšený statek poziční
Nerivalitní	Smíšený statek klubový	Veřejný statek

Soukromý statek – je rivalitní a vylučitelný. Soukromé statky jsou takové, které nedokáže produkovat veřejný sektor v dostatečném množství, aby nasýtil poptávku. Případně se může ještě jednat o statky s neutrálním užitkem pro společnost či statky závislé na specifických přáních spotřebitelů.

Smíšený statek – z tabulky 1 je patrné, že smíšené statky jsou buď klubové, nebo poziční. Klubové statky jsou nerivalitní a vylučitelné. Většinou se jedná o sportoviště patřící nějakému klubu, který může určovat, kdo bude moci daný statek spotřebovávat. Naopak statky poziční, které jsou rivalitní a nevylučitelné, může spotřebovávat každý, ale je jich pouze omezené množství.

Veřejný statek – tento typ statku je nevylučitelný, nerivalitní a také nedělitelný. Mezi tyto statky můžeme řadit vybudované trasy pro cyklistiku, pěší turistiku nebo i běžecké lyžování. Jsou přístupné všem, proto splňují podmínku nevylučitelnosti. Není omezeno ani množství spotřebitelů, tudíž jsou nerivalitní. A z hlediska kvality i kvantity jsou nedělitelné (Hobza a kol., 2006).

Podle Koncepce financování sportu v České republice, kterou provedla společnost KPMG (2012) byl v roce 2011 podíl sportu na celkovém hrubém domácím produktu Česka 2,7 %. V Evropské unii to bylo dokonce 3,7 % k roku 2004 podle Bílé knihy o sportu. Novotný (2011) odhaduje stejný ukazatel, tedy HDP sportu, jako pohybující se přibližně na úrovni 1,5 % až 2 % HDP celkového.

KPMG (2012) dále uvádí, že celková spotřeba oblasti sportu dosáhla za rok 2011 výše 123,4 miliard korun, na čemž se z necelých 80 % podílely domácnosti. Do veřejného sektoru sport ročně přinese průměrně 52 miliard korun, to je 3,3 % celého státního rozpočtu. V tomto sektoru navíc bylo realizováno celkem 187 270 pracovních úvazků, což jsou 3,8 % zaměstnanosti České republiky (v EU 5,4 % k roku 2004 dle Bílé knihy o sportu). To je vyšší zaměstnanost, než jakou přináší těžářský či chemický průmysl. Navíc každá 1 koruna podpory z veřejných rozpočtů přinesla zpět do veřejného rozpočtu 3,55 Kč. I přesto například kultura získala v roce 2011 podporu o 44 % vyšší než sport.

Sport je tedy v České republice důležitým ekonomickým odvětvím, jak je vidět z výše zmíněných čísel. Nejenže má poměrně výrazný podíl na tvorbě bohatství státu a zaměstnanosti, navíc do rozpočtu přináší více peněz, než kolik jich čerpá. Stát by tak měl péči o sport věnovat dostatečné úsilí.

2.5 Sport a financování

Podle Browna a kol. (2021) je možné financovat sport pěti různými způsoby, jimiž jsou:

- úvěr
- vklad vlastníka (společníka)
- nerozdělený zisk
- vládní financování
- dary

První tři způsoby, tedy úvěr, vklad vlastníka a financování nerozděleným ziskem, jsou vhodné pro financování ziskových sportovních organizací. Ovšem ve sportu jsou podle těchto autorů důležitější zbylé dva způsoby financování, tedy vládní financování a dary.

Toto rozdělení způsobů financování sportu je poměrně odpovídající. Vhodnější by ale bylo, kdyby autor nahradil vládní financování širším termínem financování z veřejných rozpočtů. Proto, že do sportu plynou výdaje nejen od vlády, ale i od místních

samosprávných celků, případně i od nadnárodních subjektů, jejichž příkladem může být Evropská unie. Další upřesnění by zasloužil i poslední způsob financování, kde by bylo přesnější doplnit k darům ještě sponzoring.

Novotný (2011) vytvořil schéma vícezdrojového financování sportu. Na financování disponibilního fondu sportu a tělovýchovy se podílí podle tohoto autora hned deset zdrojů:

- výdaje státního rozpočtu
- výdaje místních rozpočtů
- granty Evropské unie
- výnosy ze sportovní činnosti sportovních klubů
- výnosy z vlastní hospodářské činnosti sportovních klubů
- výdaje rodinných rozpočtů na sportování svých členů
- podpora velkých podniků a firem
- výnosy sportovních loterií a sázek
- výnosy z reklamní činnosti agentur
- poplatky televizí a ostatních médií za sportovní reportáže

Toto členění zdrojů financování sportu je daleko propracovanější a přesnější než u předchozích autorů. A to i přesto, že je o více než deset let starší. I tak se zde nachází drobné nedostatky. Chybí zde možnost financovat sportovní organizace bankovním úvěrem, což je v dnešní době především u ziskových organizací poměrně běžnou záležitostí. Celkově je však rozdělení tohoto autora přesnější.

Dále je možné konkrétněji rozdělit financování v oblasti sportu podle příjemce prostředků. Podle Novotného (2011) mohou být financovány buďto sportovní klub, tělovýchovná jednota, dále profesionální sportovní klub, olympijské hnutí, sportovní zařízení nebo sportovní akce.

Bližší představu konkrétních způsobů financování jednotlivých zmíněných nabyvatelů prostředků nabízí následující schéma:

- sportovní klub, tělovýchovná jednota
 - tradiční zdroje financování
 - členské příspěvky
 - dary

- patronáty
 - příspěvky municipalit
 - příspěvek od zastřešující sportovní organizace
 - dotace od vlády, státu
 - vstupné na sportovní akce
 - startovné
 - úroky z uložených vkladů
- doplňkové zdroje financování
 - sponzorské příspěvky
 - drobné klubové suvenýry, upomínkové předměty se symbolikou klubu
 - nájemné z klubových sportovních zařízení
 - klubové restaurace a ubytovací zařízení
 - výpůjčky od členů klubu
 - bankovní půjčky
- olympijské hnutí
 - tradiční finanční zdroje
 - osobní výdaje účastníků
 - veřejná sbírka
 - loterie
 - státní dotace
 - nové finanční zdroje olympijského hnutí
 - poplatky za televizní přenosy
 - sponzorství firem
 - TOP program
 - program ražení pamětních mincí
 - prodej licencí MOV
- profesionální sportovní klub
 - nenávratné
 - vstupné
 - prodej drobností, suvenýry, atp.
 - sponzorství
 - podíl na prodeji TV práv
 - dotace z ligy

- transferové poplatky
 - navýšení základního kapitálu úpisem akcií
- návratné
 - bankovní úvěry
 - dluhopisy
- sportovní zařízení
 - komerční pronájmy
 - vstupné
 - prodej občerstvení, nápojů a suvenýrů
 - dotace a subvence z veřejných rozpočtů (stát, obec)
 - bankovní úvěr
 - sponzoring (jméno soukromé společnosti v názvu zařízení, reklamní plochy, jiné finanční propojení se soukromými společnostmi)
- sportovní akce
 - sponzoring
 - příspěvky od nadací a dalších neziskových organizací
 - podpora z veřejných rozpočtů
 - vstupné
 - prodej TV práv
 - prodej občerstvení, nápojů a suvenýrů

Toto rozdělení financování sportu od Novotného (2011) je velice podrobné a v době publikace jeho knihy se mu nedalo téměř nic vytknout. Od vydání knihy ale nějaká doba uplynula, a tak se mezitím objevily nové možnosti, které v tomto rozdělení nejsou zachyceny. Můžeme zmínit například crowdfunding nebo Public Private Partnership (Krupa a kol., 2020, Gobikas a Čingienė, 2021).

Crowdfunding

Crowdfunding funguje na principu zisku finančních prostředků od širokého spektra přispěvatelů skrze určitou internetovou platformu. Přestože se tento způsob původně uplatňoval především v uměleckém průmyslu a pro realizaci nových kreativních nápadů, postupem času se začal rozšiřovat i do ostatních oblastí včetně oblasti tělesné kultury a sportu. Právě sport se při získávání peněz snaží zapůsobit hlavně na emoce přispěvatelů, kteří podporují nějakou aktivitu, ke které mají blízký vztah.

Podle Krupy a kol. (2020) je sice sportovních projektů na crowdfundingových platformách málo, nicméně v porovnání s ostatními oblastmi je přispěvatel průměrně podpoří vyšší částkou než projekty v ostatních kategoriích. Sportovní projekty preferují model All-Or-Nothing. To znamená, že musí vybrat celou předem stanovenou částku. Pokud se tak nestane, všechny vybrané peníze se vrátí donátorům.

Ti také za svůj příspěvek (v případě realizace projektu) získávají určitou odměnu na základě dané sumy, kterou přispěli. Ve sportovním prostředí se nejčastěji jedná o fanouškovské balíčky nebo účast na nějakých lekcích a podobně. Vedlejším efektem crowdfundingové kampaně je pak zvýšení povědomí o projektu, získání podporovatelů, zákazníků, či dlouhodobějších sponzorů.

Na českém serveru Startovač.cz k dubnu 2022 vybíral peníze slovenský motocyklista Miroslav Sloboda. Ten potřeboval vybrat 10 000 €, aby se mohl zúčastnit slavného závodu Tourist Trophy na ostrově Man (Startovač.cz, 2022). Na světové platformě GoFundMe.com se v dubnu 2022 snažil získat lotyšský národní tým žen v lakrosu 20 000 \$ na cestu na světový šampionát, který se konal v americkém Marylandu (GoFundMe.com, 2022).

Public Private Partnership

Místní municipality mají na starosti různé sportovní oblasti. Ať už se jedná o rozvoj sportu v daném místě, přípravu vrcholových sportovců, nebo výstavbu a udržování sportovních zařízení. Jenže většinou nemají dostatečnou finanční ani lidskou kapacitu k jejich dokonalému naplnění. V takovém případě je vhodným způsobem získat na pomoc partnera ze soukromé sféry. Tím vzniká Public Private Partnership, neboli PPP (Gobikas a Čingiené, 2021).

PPP je založeno na spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem. Partneři spolu sdílí zdroje, přínosy, ale i riziko a odpovědnost. Jde jim o naplnění vzájemně prospěšných sociálních, ekonomických či environmentálních cílů. V Evropě se tyto projekty využívají především k budování nezbytné infrastruktury a poskytování služeb, na které vlády či místní samosprávy nemají potřebné finance. Gobikas a Čingiené (2021) navíc tvrdí, že PPP projekty jsou díky odborným znalostem a inovacím ze soukromého sektoru efektivnější, než kdyby projekt realizovala sama veřejná správa.

Jako konkrétní příklad může posloužit vybudování Národního sportovního stadionu v Singapuru. Ten byl otevřen v roce 2014 a stál téměř 1 miliardu \$. Za veřejný sektor se

na výstavbě podílely Sport Singapore a vládní statutární sportovní výbor. Za soukromý sektor Sports Hub Pte Ltd a konsorcium firem InfraRed Capital Partners, která je majoritním akciovým partnerem, Global Spectrum Pico, Dragages Singapore a DTZ Facilities and Engineering. Singapurská vláda nemusela nést počáteční investici do stadionu, ale měla platit postupně po dobu 25 let roční poplatky soukromému sektoru. Veškeré zisky ze stadionu si měl veřejný a soukromý sektor dělit rovným dílem. Jako problém se ale ukázalo, že obě strany mají trochu jiná očekávání. Vláda chtěla pořádat více komunitních akcí, naopak soukromý sektor chtěl pořádat více komerčních akcí pro zisk (Singapore Management University, 2018).

Dále bude věnován prostor pouze financování z veřejných rozpočtů, jelikož to souvisí úžeji se zkoumaným tématem.

Příspěvky municipalit

Municipality přispívají jednak sportovním klubům a tělovýchovným jednotám, případně financují pořádání sportovních akcí nebo budování sportovní infrastruktury (Hutchinson a kol., 2018). Kluby často dostávají podporu v nepeněžní podobě. Ať už se jedná o poskytnutí materiálů a nástrojů na údržbu klubového zařízení, jako je třeba sekačka na trávu, nebo o symbolickou cenu pronájmu zařízení vlastněného danou obcí. V peněžní podobě jsou podporována především mládežnická družstva a sportovci (Novotný, 2011).

Dotace od státu, vlády

Státy, potažmo vlády, vypisují každoročně programy, ve kterých budou úspěšným žadatelům vyplácet finanční příspěvek. Dotace může být účelová, je-li udělena žadateli za konkrétním účelem, nebo neúčelová, která se nejčastěji přiděluje na základě počtu členů klubu a dětí v klubu. Další finance mohou být rozděleny přes prostředníka ve formě zastřešující sportovní organizace (Novotný, 2011). V mnoha evropských zemích využívá stát k financování sportu kromě jiného peníze, které získal ze zdanění hazardu (Rogić a kol., 2018).

2.6 Příklady financování sportu v sousedních zemích

Pro představu, jak funguje financování sportu v jiných zemích, budou stručně představeny systémy, které se používají u čtyř sousedních zemí České republiky.

Postupně tedy bude popsán systém financování sportu v Německu, Rakousku, na Slovensku a v Polsku.

2.6.1 Financování sportu v Německu

System financování sportu se i v Německu v historii několikrát proměnil, jak uvádí ve své práci Feiler a kol. (2019). V minulosti stát především poskytoval neúčelové dotace pro rozvoj soutěžního sportu. Nicméně po příchodu hospodářské krize bylo nutné začít finanční podporu směřovat co nejúčelněji. Proto se dotace přidělují veřejným sportovním centrům (sportovním klubům), kterých je v Německu zhruba 90 000 (DOSB, 2017). Ty tvoří základní úroveň a zajišťují sport pro všechny spolu s výchovou sportovních talentů.

Centrální vláda napřímo financuje především sportovce nejvyšší úrovně, tedy reprezentační týmy Německa v jednotlivých sportech. Jednotlivé spolkové republiky pak podporují soutěžní sport. Municipality jsou odpovědné za financování sportu rekreačního a amatérského. Spolkové republiky mají většinou vlastní zákony o sportu, případně mají alespoň jeho podporu zařazenou jako cíl ve své ústavě. Jedinou výjimku tvoří Hamburk (Haring, 2010).

Na základě plnění několika kritérií pak mohou veřejná sportovní centra obdržet dotace. Jedním z nich je například zajišťování programů pro cílové skupiny, které napomáhají řešit naléhavé společenské problémy.

Ačkoli sportovní kluby mohou požadovat finance stále za běžným sportovním účelem, je zde i několik dalších možností. Například je možné žádat o příspěvky na provozování zdravotního sportu, či na sport, jehož hlavním účelem je integrace. Kromě peněz od centrální vlády mohou tyto kluby získat finance i od vlád jednotlivých spolkových republik, od komunální sféry nebo od zastřešujících sportovních organizací (Haring, 2010).

Zajímavostí určitě je, že veřejné financování v Německu funguje na principu subsidiarity, tedy že zastřešující sportovní organizace může získat veřejné dotace až v momentě, kdy vyčerpá veškeré vlastní zdroje (Bundesministerium des Innern und für Heimat in Feiler a kol., 2019). Získané prostředky od vlády pak podle vládou stanovených pravidel dále přerozděluje klubům neboli veřejným sportovním centrům.

Mnoho sportovních klubů v Německu ale nedosáhne na žádné veřejné peníze, což jim způsobuje znatelné finanční problémy. Sice by bez dotací kluby nezkrachovaly, jak píše Breuer a Wicker (2009), ale musí si pak najít jiné způsoby financování. Těmi jsou nejčastěji dary a sponzorské příjmy. Nejvýhodnější pro kluby samozřejmě je, pokud čerpají z více různých, diverzifikovaných zdrojů.

Veřejná sportovní centra musí pro získání dotací splňovat dvě základní podmínky. Musí se jednat o neziskovou organizaci v podobě spolku registrovanou podle německého práva. Zadruhé musí být klub členem sportovní konfederace a asociace (Deutscher Bundestag, 2014).

Financování můžeme rozdělit na dvě části. Jednak základní (neúčelové) a jednak financování aktivit, projektů, sportovních zařízení a podobně, tedy účelové. V obou případech ale musí sportovní klub projít procesem žádosti. V té musí být popsán cíl financování včetně informace, kolika procenty finančních prostředků se bude klub sám podílet.

Základní (neúčelové) financování

U základního financování se jedná o podporu pevně danou částkou vypočítanou na základě několika proměnných. Těmi jsou počet členů klubu, procento dětí a mládeže mezi nimi a počet licencovaných trenérů (Bayerisches Staatsministerium des Innern für Sport und Integration in Feiler a kol., 2019). Toto pravidlo je v Německu nastaveno kvůli tomu, že je cílem, aby sportovalo co nejvíce lidí. Očekává se tedy, když výše dotace odpovídá počtu členů, že se kluby budou snažit nalákat co možná nejvíce lidí do svých řad. Výzkumy z poslední doby navíc naznačují, že toto očekávání se naplňuje (Schüttoff a kol., 2018). Podle DOSB (2017) sportuje v Německu téměř každý třetí občan, mezi dětmi od 7 do 14 let je to mezi chlapci dokonce 80 % a mezi děvčaty 60 %. To velice napomáhá integrační funkci sportu.

Účelové dotace

Jednou ze základních účelových dotací je dotace na výstavbu, renovaci a poskytování sportovních zařízení. Tento příspěvek je poskytován nejčastěji na komunální úrovni. Forma může být opět různá. Buď se jedná o přímou finanční podporu, nebo se jedná o možnost využívat sportoviště zdarma či za minimální poplatek. O údržbu zařízení se většinou stará příslušná obec. Pokud to má na starosti klub, pak může i na tyto provozní

náklady získat dotaci, a to buď od spolkové republiky, nebo od municipality (Deutscher Bundestag, 2014).

Veřejná sportovní centra mohou získat dotace i na pokrytí dalších nákladů, jako je cestovné, sportovní vybavení nebo i pořádání sportovních soutěží. Zde jdou peníze často od zastřešujících organizací. Spolkové republiky pak mohou rozdělovat prostředky na podporu a rozvoj talentované mládeže (Feiler a kol. 2019).

Další účelové dotace pak směřují na nejrůznější programy pro určité skupiny lidí, jako jsou děti, senioři, zdravotně postižení, anebo migranti. Tyto programy totiž pomáhají naplnit cíl, aby byl sport pro všechny co nejvíce rozšířený (Bundesministerium des Innern und für Heimat, 2017).

Co je ale velkým problémem, ne všechny kluby si o dotace požádají, ačkoli jsou k tomu způsobilé. Důvodem je, že o této možnosti neví, nejsou dostatečně informovány. Podle Feiler a kol. (2019) je tedy potřeba rozšířit tyto informace mezi veškerá veřejná sportovní centra, aby se finanční podpora dostala všem, kdo na ní mají nárok.

2.6.2 Financování sportu v Rakousku

V Rakousku má sportovní financování na starosti od roku 2018 speciální nezisková společnost, která nese název Bundes-Sport GmbH. Přiděluje finanční prostředky sportovním svazům, organizacím a dalším institucím. Zároveň provádí kontrolu řádného zacházení s nimi. Při svých rozhodováních samozřejmě spolupracuje i s Ministerstvem pro umění, kulturu, veřejnou službu a sport. Hlavní slovo ale patří právě této společnosti (Bundesministerium Kunst, Kultur, öffentlicher Dienst und Sport, 2022).

Bundes-Sport GmbH (2022) rozděluje finance od vlády do čtyř segmentů. Těmi jsou:

- Soutěžní a vrcholový sport
- Masový sport
- Organizace se speciálními úkoly ve sportu s celonárodním působením
- Ostatní

V prvním segmentu, kterým je soutěžní a vrcholový sport, jsou příjemcem dotací národní federace a asociace jednotlivých sportů. Celkem je jich 61. Výše dotace pak závisí na plnění určitých kritérií. Ta jsou pro všechny sporty stejná. Záleží ze 70 % na dosažených sportovních výsledcích, z 30 % pak na vyhlídkách budoucího rozvoje,

kvalitě a rozsahu práce s mládeží nebo na kvalitě organizační struktury svazu. Na základě získaných bodů dle těchto kritérií se pak mezi svazy rozděluje předem určená suma peněz. Ta je ale zvlášť stanovená pro olympijské sporty a neolympijské sporty. Další sumu pak dostávají svazy na základě umístění svých sportovců či kolektivů na vrcholných sportovních akcích jako jsou Olympijské, Paralympijské a Světové hry, mistrovství světa a Evropy.

Masový (rekreační) sport je podporován ročně minimálně 36 miliony eur. To je stanovená nejnižší fixní částka. Zároveň se ale může podpora zvýšit o určitou částku v závislosti na daňových výnosech z hazardních her. Finance v tomto segmentu získává celkem pět organizací, které je dále přerozdělují až na základní úroveň. Těmito organizacemi jsou Pracovní skupina pro sport a tělesnou kulturu (ASKÖ), Všeobecný sportovní svaz Rakouska (ASVÖ), SPORTUNION, Sdružení alpských spolků Rakouska (VAVÖ) a Rakouský fotbalový svaz (ÖFB). Fotbalový svaz čerpá prostředky samozřejmě i v segmentu soutěžního a vrcholového sportu.

Pro každou z těchto pěti organizací je stanovená fixní částka podle zákona o financování sportu z roku 2017. Na základě priorit stanovených ministrem pro sport pak vytvoří Bundes-Sport GmbH program na příslušné období. V roce 2021 čerpalo VAVÖ cirká 2 miliony eur, ostatní 4 organizace pak přibližně 8,5 milionů eur.

Organizace se speciálními úkoly ve sportu s celonárodním působením jsou podporovány také fixní roční částkou ve výši 5,11 milionu eur. Další prostředky mohou opět přijít z výnosů zdanění hazardu. I v tomto segmentu získává podporu celkem pět organizací, které je dále rozdělují ve svých strukturách. Patří sem Rakouská spolková sportovní organizace (BSO), Rakouský olympijský výbor (ÖOC), Rakouský paralympijský výbor (ÖPC), Rakouský sportovní svaz tělesně postižených (ÖBSV) a Speciální olympiáda Rakousko (SOÖ). Financování funguje na úplně stejném principu jako u předchozího segmentu. Olympijský, Paralympijský výbor a Speciální olympiáda mohou žádat ještě o další prostředky na vyslání sportovců na Olympijské a Paralympijské hry a na speciální olympiády.

V posledním segmentu se přidělují dotace pro nejrůznější společensky vhodné programy na základě rozhodnutí ministra sportu. Patří sem například iniciativa na podporu rovnosti žen a mužů, dále soutěžní mládežnický sport, sportovní věda nebo duální kariéra (Bundes-Sport GmbH, 2022).

V prvních třech segmentech se jedná výhradně o dotace neúčelové, čtvrtý segment obsahuje dotace účelové. Rakouská vláda ale pomáhá financovat i různé stavební nebo jiné projekty ve formě účelových dotací, které neprocházejí skrze Bundes-Sport GmbH. Konkrétně se jedná o tyto účelové dotace:

- Financování velkých sportovních událostí
- Financování významných sportovních akcí v oblasti masového sportu
- Financování sportovní infrastruktury a sportovních zařízení
- Financování projektů v oblasti zdravotního a školního sportu
- Financování projektů v oblastech: Sport a rovnost, Sport a integrace, Sport a inkluze, Sport a udržitelnost

(Bundesministerium Kunst, Kultur, öffentlicher Dienst und Sport, 2022)

Kromě samotné centrální vlády Rakouska poskytují různé příspěvky sportu také jednotlivé spolkové země a místní municipality. Zajímavostí je, že rakouská vláda spravuje portál [Transparenzportal.gv.at](https://www.transparenzportal.gv.at), na kterém je možné si rozkliknout nejrozličnější dotace směřující do jakýchkoli odvětví, včetně sportu. Po otevření je vidět termín projektu, čerpání finančních prostředků i potřebné dokumenty ([Transparenzportal.gv.at](https://www.transparenzportal.gv.at), 2022).

2.6.3 Financování sportu na Slovensku

Financování sportu na Slovensku z veřejných peněz jde z naprosté většiny skrze dotace od Ministerstva školství, vědy, výzkumu a sportu Slovenské republiky. Část peněz pak sportu poskytnou i jiná ministerstva, obce či vyšší územní samosprávné celky, případně další instituce (Palaščáková a Palaščáková, 2020).

Dobrý přehled může poskytnout tabulka 2 na následující straně, která je vytvořena na základě Koncepcie štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020.

Tabulka 2 – Financování sportu na Slovensku z veřejných zdrojů (Palaščáková a Palaščáková, 2020; vlastní úprava)

Zdroje financování sportu		Způsob financování sportu
Veřejné zdroje	Státní zdroje	Rozpočty ministerstev
	Jiné veřejné zdroje	Zdroje Evropské unie
		Zdroje 2 % z daní příjmů fyzických a právnických osob
		Smlouvy o reklamní činnosti společností, ve kterých má stát podíl (např. Tipos, SPP)
		Výroba a vysílání sportu ve veřejnoprávních médiích (např. RTVS)
		Výnosy tipovacích soutěží na sportovní výsledky
	Veřejné zdroje na místní a regionální úrovni	Rozpočty měst, obcí a samosprávných krajů
		Rozpočty společností, ve kterých mají podíl města, obce a samosprávné kraje

Stejně jako u výše popisovaných států, i v případě Slovenska rozlišujeme dotace neúčelové a účelové. U účelových je předem stanoven maximální termín jejich využití a případné navrácení, pokud finance použity nebudou.

Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu má v působnosti pouze Národní sportovní centrum, Antidopingovou agenturu Slovenské republiky a sportovní úseky Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany. To všechno skrze Sekci státní péče o sport. Sportování veřejnosti je podle Zákona č. 416/2001 o přechodu některých působností z orgánů státní správy na obce a na vyšší územní celky přesunuto do působnosti orgánů místních samospráv.

Financování sportu probíhá výhradně podle Zákona č. 440/2015 o sportu a o změně a doplnění některých zákonů. Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu vypíše na svých webových stránkách vždy předem podrobné a hlavně závazné informace o poskytování jakýchkoli finančních prostředků ze svého rozpočtu (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, 2022).

Velkou část financování sportu na Slovensku mají na starosti místní samosprávy. I přesto je v tomto ohledu Slovensko nejhorší ze všech zemí Evropské unie. To se odráží nejvíce v rekonstrukcích a výstavbách sportovních zařízení. Přestože výdaje na tuto oblast se zvyšují, současný model není dle Palaščákové a Palaščákové (2020) nastaven dobře. Stát totiž přispívá pouze na projekty celonárodního významu, jako byla rekonstrukce Zimního stadionu Ondreje Nepely v Bratislavě nebo výstavba Národního fotbalového stadionu taktéž v Bratislavě na Tehelném poli. Ostatní projekty si musí zainvestovat samotní majitelé s případnou pomocí sportovních svazů a místní samosprávy.

Konkrétní výzvy i skutečně alokované příspěvky se dají najít zpětně na stránkách Ministerstva školství, vědy, výzkumu a sportu. V roce 2021 byly vypsány dotace účelové i neúčelové. Neúčelové dotace získaly Slovenský olympijský a sportovní výbor. Další dotace směřovala na sport zdravotně postižených sportovců, kde čerpalo více subjektů. Konkrétně se jednalo o Slovenský paralympijský výbor, Deaflympijský výbor Slovenska, Slovenskou asociaci zdravotně postižených sportovců, Slovenský svaz tělesně postižených sportovců a Speciální olympiádu Slovensko. Neúčelovou dotaci si vysloužilo v roce 2021 také 231 sportovců, kteří se nacházejí na seznamu takzvaného top týmu. To vše patřilo pod Národní program rozvoje sportu a podprogram Národní sportovní projekty.

Na rozdíl od ostatních zemí, příspěvky jednotlivým sportovním svazům (v případě Slovenska se jedná o „příspěvek uznanému sportu“ v podprogramu Uzané sporty) se musí zařadit spíše do účelových dotací, neboť jednotlivé svazy musely v žádosti vyplnit konkrétní účely včetně sumy, kterou na ně chtějí čerpat. Celkem v této výzvě čerpalo prostředky 74 sportovních svazů. Zbývající podprogramy Národního programu rozvoje sportu v SR byly v roce 2021 následující:

- Sport pro všechny, školní a univerzitní sport
- Sportovní infrastruktura
 - Fotbalové stadiony 2013-2022
- Průřezové činnosti

Dalším programem byla Tvorba a implementace politik – sekce sportu. Zde byly podprogramy Fond na podporu sportu a také Příspěvky za zásluhy sportovců (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, 2022).

Není to tak dávno, kdy přidělování dotací na Slovensku nefungovalo dobře. V roce 2015 byla vypsána výzva na budování sportovních zařízení pro děti a mládež. Podané žádosti v anonymizované podobě měla hodnotit nezávislá komise a 100 nejúspěšnějších s nejvíce body pak doporučit pro získání financí. Výsledkem ale bylo, že dotaci získala z velké většiny pouze města, která vedli zástupci v té době vládnoucí strany (58 úspěšných žádostí ze 195 podaných), naopak města s opozičním vedením se k penězům z této výzvy prakticky nedostala (pouze 3 úspěšné žádosti ze 103 podaných). Zbylé úspěšné žádosti připadají buď na města s neutrálním vedením případně na nějaké organizace. Z toho podle Spáče (2016) vyplývá, že přidělování této dotace bylo politicky zmanipulované.

2.6.4 Financování sportu v Polsku

I v poslední sousední zemi České republiky, v Polsku, je sport financován i z veřejného sektoru. Nejdůležitější část veřejného financování má na starosti Ministerstvo sportu a cestovního ruchu. To samo přiděluje finanční prostředky různým subjektům, a to buď ve formě účelové, nebo neúčelové. Další finanční prostředky pak směřují do sportu a tělesné kultury z rozpočtů regionálních a obecních (Żołądkiewicz-Kuzioła, 2021).

V Polsku daleko více než v ostatních třech sousedních zemích směřují veřejné prostředky do sportovní infrastruktury. Finance se daly čerpat skrze tři programy z Fondu rozvoje tělesné kultury. Prvním programem byl Investiční program zvláštního významu pro sport, který si kládł za cíl budování sportovišť splňujících mezinárodní standardy a vhodných pro soutěže evropského či světového rozsahu. Druhým byl Program rozvoje malé vícegenerační sportovní a rekreační infrastruktury a poslední program se jmenoval Sport Polsko. Po roce 2019 ale došlo ke strukturální změně ministerstva, a tak se změnil i způsob financování sportu (Ministerstwo Sportu i Turystyki, 2022).

Fond rozvoje tělesné kultury existuje i nadále. Prostředky do něj tečou ze zdanění hazardních her a sázek, na které má stát monopol. A také z volby spotřebitelů pro zdraví. Podporu sportu poskytuje tento fond nyní v pěti kategoriích:

- Rekonstrukce, renovace a spolufinancování investic do sportovních zařízení
 - Investiční program zvláštního významu pro sport
 - Sport Polsko
 - Program zastřešení fotbalových hřišť
- Rozvoj sportu dětí a mládeže
- Rozvoj sportu mezi handicapovanými
- Úkoly uvedené v ustanoveních o ochraně veřejného zdraví v oblasti pohybové aktivity
- Rozvoj sociální turistiky napomáhající fyzické aktivitě společnosti
 - Přístřešek bez bariér

V roce 2021 šla z tohoto fondu do sportu cca 1 miliarda polských zlotých (Gov.pl, 2022).

Program Sport Polsko má financování rozdělené ještě podle dalších tří podskupin. Čerpání ve všech skupinách je podmíněno tím, že infrastruktura bude přístupná veřejnosti, z toho dětem a mladistvým pokud možno bezplatně. První skupina se vztahuje

na školní infrastrukturu, kde probíhají hodiny tělesné výchovy, ale která zároveň slouží i místní komunitě ve volném čase a nejlépe i pro soutěžní sport.

Ve druhé skupině jsou poskytované finance na opravy a údržbu stávajících sportovních zařízení, která slouží sportovcům provozující olympijské sporty, ale která jsou ve špatném technickém stavu. Pokud je vlastníkem zařízení sportovní klub, který se může prokázat nějakými sportovními úspěchy, dosáhne na podporu v této skupině snáze.

Poslední třetí skupinu pak tvoří financování projektů výstavby nové sportovní infrastruktury, která bude sloužit i pro soutěžní sport. Důležité hodnotící hledisko při přidělování dotace je ale i provozování vhodných sportů pro dané zařízení v jeho blízkém okolí (Ministerstwo Sportu i Turystyki, 2022).

V roce 2022 se pak poprvé spouští program Tenis Polsko. Ten má za cíl vybudovat tenisovou infrastrukturu a tím podpořit Polský tenisový svaz v propagaci a popularizaci tenisu. Především se příspěvky mají týkat kurtů s tvrdým povrchem, kterých je v zemi akutní nedostatek, a také hal, ve kterých se dá tenis hrát celoročně.

Druhým programem spuštěným nově v roce 2022 je Program podpory přípravy 3. Evropských her v roce 2023 z hlediska realizace sportovních investic. Jak již název napovídá, zde jde o vybudování a modernizaci sportovních zařízení, ve kterých se budou konat jednotlivé soutěže Evropských her. Ty se uskuteční na přelomu června a července roku 2023 v Krakově.

Kromě Fondu rozvoje tělesné kultury vznikl ještě druhý fond, a to Fond sportovních aktivit pro studenty. Ten je financován 10 % z poplatků za reklamu na alkoholické nápoje a z daní z alkoholických nápojů.

Poslední příspěvky od Ministerstva sportu a cestovního ruchu směřují do různých organizací. Konkrétně jde o účelové dotace pro Polskou antidopingovou agenturu, pro Ústřední sportovní centrum, pro Polskou antidopingovou laboratoř na realizaci výzkumných projektů a na nákup vybavení pro antidopingové testy, pro Institut sportu – Národní výzkumný ústav a na organizaci Evropského týdne sportu v rámci programu Erasmus+ (Gov.pl, 2022).

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Cílem diplomové práce je porovnat systémy financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku pro roky 2019 a 2021 a získat názory příjemců dotací na současný systém.

K naplnění hlavního cíle práce dopomůže splnění následujících dílčích úkolů:

- získat hlubší vhled do zkoumané problematiky během literární rešerše a sepisování teoretických východisek práce
- popsat systém financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku pro rok 2019, kdy ho spravovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- popsat systém financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku pro rok 2021, kdy ho spravovala Národní sportovní agentura
- porovnat mezi sebou oba popsané systémy a určit nejvýraznější odchylky
- identifikovat pozitiva a negativa obou systémů
- vytvořit návody k polostrukturovaným rozhovorům se zástupci sportovních svazů, a to na základě popisu a porovnání systémů financování pro roky 2019 a 2021
- vytvořit návody k polostrukturovaným rozhovorům se zástupci sportovních klubů / tělovýchovných jednot, a to na základě popisu a porovnání systémů financování pro roky 2019 a 2021
- získat respondenty pro polostrukturované rozhovory
- provést polostrukturované rozhovory
- vyhodnotit provedené rozhovory a identifikovat v nich nejdůležitější nebo nejpodstatnější informace, které budou shrnuty do shrnujících protokolů v praktické části práce

4 METODIKA

V této části diplomové práce představím metodiku výzkumu. V diplomové práci jsou využity následující kvalitativní metody sběru dat:

- komparativní analýza
- dotazování

4.1 Komparativní analýza

Pro splnění cíle práce ve formě porovnání systémů financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku v letech 2019 a 2021 je základní metodou využitou při výzkumu komparativní analýza. Tato metoda je aplikována v několika oblastech. Těmi jsou:

- legislativní dokumenty
- metodika podání žádosti
- metodika přidělení dotace
- rozdělení dotací
 - celková alokovaná částka
 - alokované částky na investiční a neinvestiční dotace
 - jednotlivé dotační výzvy

4.1.1 Legislativní dokumenty

K dosažení cíle diplomové práce je nutné nejprve provést komparativní analýzu legislativních dokumentů. Jde o ty dokumenty české legislativy, které se jakýmkoli způsobem dotýkají financování sportu z veřejných rozpočtů. Konkrétně se jedná o ty, které jsou uvedeny na internetových stránkách Národní sportovní agentury jako strategické. Jimi jsou:

- Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.
- Koncepce podpory sportu 2016 – 2025
- Akční plány ke Koncepci podpory sportu 2016 – 2025

V těchto dokumentech jsou vyhledány jednotlivé prvky systému financování sportu z veřejných rozpočtů v České republice. Skrze tuto analýzu je navíc dosaženo hlubšího

vhledu do zkoumané problematiky, čehož je později využito při přípravě polostrukturovaných rozhovorů.

Po analyzování legislativních dokumentů pro oba zkoumané roky 2019 a 2021 dojde ke komparaci získaných poznatků. Z tohoto porovnání jsou vyvozeny a identifikovány nejdůležitější rozdíly, které se mezi oběma sledovanými lety nacházejí.

Tyto dva roky, 2019 a 2021, nejsou vybrány náhodně. Jsou zkoumány z důvodu, že ohraničují přesun financování sportu ze státního rozpočtu z agendy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy do agendy Národní sportovní agentury. V roce 2019 tedy bylo financování sportu ze státního rozpočtu plně pod kontrolou MŠMT, v roce 2021 již měla tuto pravomoc NSA.

4.1.2 Metodika žádosti

Stejně jako v předchozím případě, i zde půjde o metodu komparativní analýzy dokumentů. Konkrétně se porovnává žádost v dotační výzvě Můj Klub, jelikož se jedná o dotační výzvu s nejvyšším počtem žadatelů.

Analyzovanými dokumenty jsou k roku 2019 „*Informační systém MŠMT pro elektronické řešení dotačních programů – oblast sportu: určeno pro žádosti na rok 2017 (a dál)*“, jehož autorem je Maca. Tento dokument je dostupný na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. K roku 2021 se jedná o dokument „*Webové rozhraní RS NSA – uživatelská dokumentace*“ autorů Kaderkové, Pavelky, Strouhalové a Pindřákové, který je dostupný na webu Rejstříku sportu NSA.

Oba dokumenty obsahují postup podání žádosti o dotaci ve výzvě Můj Klub pro rok 2019, respektive 2021. Po analyzování těchto dokumentů dojde ke komparaci získaných poznatků. Z tohoto porovnání jsou vyvozeny a identifikovány nejdůležitější rozdíly, které se mezi oběma sledovanými roky v této oblasti nacházejí.

4.1.3 Metodika přidělení dotace

Podobně jako u komparativní analýzy metodiky žádosti, i zde je komparace zaměřena pouze na dotační výzvu Můj Klub. Důvody jsou opět shodné, jedná se o dotační výzvu s nejvyšším počtem žadatelů. Komparativní analýza se v této oblasti zaměřuje na následující dokumenty.

Pro rok 2019 se jedná o dokument „*Výzva MŮJ KLUB 2019*“ vydaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Ten je zveřejněný na internetových stránkách ministerstva.

Dokumentem vztahujícím se k roku 2021 je pak „*Výzva 2/2020 Můj klub 2021 ve znění dodatku č.4*“. Ten vydala Národní sportovní agentura a také byl zveřejněn na jejích webových stránkách.

Oba dokumenty obsahují metodiku přidělení konkrétní peněžní částky ve výzvě Můj Klub pro rok 2019 a rok 2021. Po analyzování těchto dokumentů dojde ke komparaci získaných poznatků. Z tohoto porovnání jsou vyvozeny a identifikovány nejdůležitější rozdíly, které se mezi oběma sledovanými roky v této oblasti nacházejí.

4.1.4 Rozdělení dotací

Poslední oblastí, ve které je využito metody komparativní analýzy, je rozdělení dotací. Na základě údajů získaných z webu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2019 a z webu Národní sportovní agentury pro rok 2021 jsou porovnávány celkové alokované částky ve sledovaných letech, alokované částky na investiční a neinvestiční dotace a nakonec jednotlivé dotační výzvy.

4.2 Dotazování

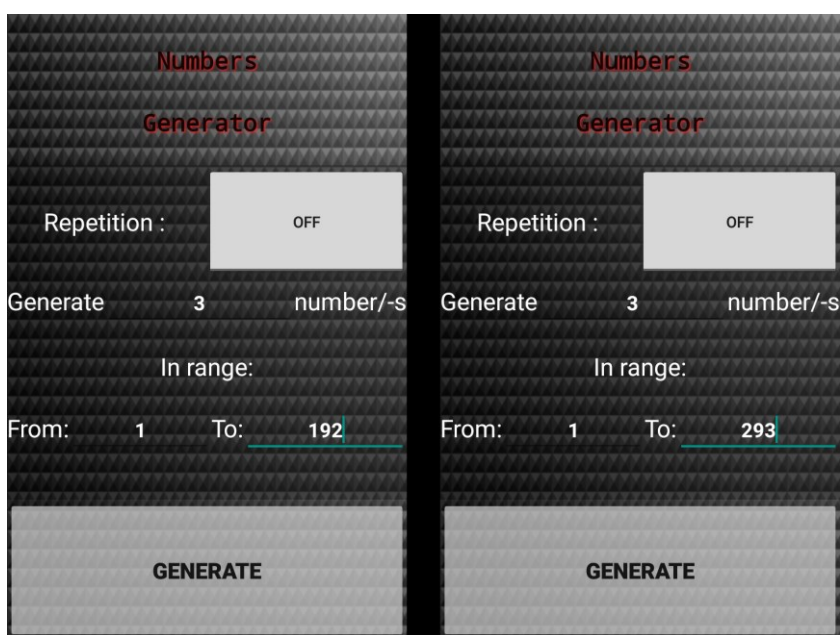
Druhou metodou, která je využita v diplomové práci, je dotazování. Jelikož práce je založena na kvalitativním výzkumu, je využit jako typ dotazování rozhovor. Cílem rozhovorů je získat postoje dalších zainteresovaných stran, což dopomůže k tomu, aby závěry v podobě formulovaných pozitiv a negativ systémů financování sportu ve sledovaných letech měly větší váhu.

Rozhovory jsou provedeny individuálně, ústní formou. Jelikož to v době provedení rozhovorů (květen a červen 2022) umožňovala aktuální epidemiologická situace, proběhly rozhovory na osobních schůzkách na bezpečném veřejném místě dle předcházející domluvy s jednotlivými respondenty.

Rozhovorů je provedeno celkem 6. Respondenty jsou osoby, jejichž zájmem je získávat prostředky z veřejných rozpočtů na státní úrovni. Konkrétně se jedná o 3 zástupce sportovních svazů a také 3 zástupce sportovních klubů a tělovýchovných jednot.

Zástupci svazů jsou vybráni náhodným výběrem, kdy základním souborem je 192 národních svazů vedených v Rejstříku sportu spravovaném Národní sportovní agenturou (k 30. 5. 2022). Zástupci klubů jsou vybráni stejným způsobem, nicméně základní soubor je omezen na kluby z okresu České Budějovice, kterých je v Rejstříku sportu celkem 293 (k 30. 5. 2022).

Náhodný výběr je proveden pomocí mobilní aplikace Numbers Generator. Jedná se o generátor náhodných čísel, který je nastaven tak, aby vybral 3 čísla ze 192 pro sportovní svazy a poté 3 čísla z 293 pro sportovní kluby z okresu České Budějovice. Nastavení generátoru viz následující obrázek 2.

Obrázek 2 – Nastavení generátoru náhodných čísel pro výběr respondentů ze sportovních svazů (vlevo) a sportovních klubů (vpravo); zdroj: aplikace Numbers Generator, vlastní zpracování

Respondenty jsou pak zástupci svazů a klubů, jejichž pořadí v Rejstříku sportu dle omezení základním souborem odpovídá vylosovaným číslům. Vylosovaná čísla nebudou z důvodu anonymizace výzkumu zveřejněna.

Tito respondenti jsou osloveni díky e-mailovému nebo telefonickému kontaktu, který je uveden na internetových stránkách jejich organizace. Pokud vybraní respondenti rozhovor odmítnou, případně nereagují déle než jeden týden, je stejným způsobem, tedy náhodným výběrem, vybrán ze základního souboru další svaz nebo klub.

Původním plánem bylo tedy provedení rozhovorů se třemi zástupci z každé kategorie. Někteří oslovení zástupci sportovních svazů ale nebyli ochotni poskytnout mi svůj čas, popřípadě mi rozhovor přislíbili a nakonec ho těsně před domluveným termínem odřekli.

To se stalo dokonce vícekrát. Místo jednoho zástupce sportovního svazu jsem tak oslovil navíc dalšího zástupce sportovního klubu. Tím pádem jsou respondenti rozhovorů nakonec 2 za sportovní svazy a 4 za sportovní kluby / tělovýchovné jednoty.

Rozhovory jsou provedeny jako polostrukturované, nebo jinak také rozhovory podle návodu (Hendl, 2016). Předem byl vytvořen seznam témat a otázek, které slouží jako základ prováděných rozhovorů. Tazatel se jich ale nemusí držet striktně, je možné pokládat doplňující otázky, případně některé připravené otázky v průběhu rozhovoru vypustit. Výhodou oproti strukturovanému rozhovoru je tedy možnost pružného reagování na průběh rozhovoru.

Příprava otázek a témat (jinak také operacionalizace) je provedena až po získání většího přehledu o zkoumaném problému. Je využit Hendlův (2016) postup ve čtyřech následujících krocích:

1. návrh hlavního tématu, vedlejších témat a okruhů otázek, které tazatele zajímají
2. uspořádání oblastí zájmu do vhodného pořadí
3. promyšlení formy otázek k jednotlivým tématům
4. promyšlení vhodných doplňujících a prohlubujících otázek

Konkrétní podobu vypracovaného návrhu pro polostrukturované rozhovory zobrazuje následující tabulka 3.

Tabulka 3 – Vytvořený návod k provedení polostrukturovaného rozhovoru (vlastní zpracování)

Hlavní téma	Vedlejší témata	Okruhy otázek
Financování dané sportovní organizace z veřejných rozpočtů	Typy dotací	O co žádali, co obdrželi
		Získávání informací
		Chybějící výzvy
	Žádost o dotaci	Složitost systému
		Komunikace, kontrola
	Spokojenost se systémem	Pozitiva, negativa, co by zlepšili
		Rejstřík sportu
		Hodnocení NSA
		Žádosti z jiných veřejných rozpočtů
	Rozdíly mezi MŠMT a NSA	Vnímané rozdíly

Provedené návody obdrží respondenti několik dní před samotným rozhovorem, aby se mohli na polostrukurované rozhovory předem připravit.

Přepisy provedených rozhovorů jsou uvedeny v přílohách práce (přílohy 3 až 8). Navíc jejich shrnutí a zachycení nejdůležitějších informací z nich plynoucích je i v praktické části diplomové práce (kapitola 5.2).

Respondenti jsou předem informováni o cílech výzkumu a svých právech. Dále také o tom, že rozhovor bude z důvodu následného přepisu nahráván na mobilní telefon. Svůj souhlas potvrdí podpisem informovaného souhlasu o výzkumu, který se ale z důvodu ochrany jejich dat v samotné diplomové práci neobjeví. Pouze v nevyplněné podobě je k dispozici k nahlédnutí jako příloha 2. Tazatel podepsané informované souhlasy ale pro případ nutnosti uchová, a to na místě nepřístupném pro ostatní lidi.

Během rozhovoru je pořizován audiozáznam pomocí mobilního telefonu tazatele. Důvodem je pozdější doslovný přepis rozhovoru, který bude v anonymizované podobě uveden v přílohách diplomové práce (přílohy 3 až 8).

5 PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část diplomové práce se bude zabývat tím, jak funguje financování sportu z veřejných rozpočtů v České republice. Nejprve budou zanalyzovány legislativní předpisy, které se právě veřejného sportovního financování týkají. Další část bude zaměřena konkrétněji na zkoumané roky 2019 a 2021 včetně jejich srovnání. Poté se v praktické části práce objeví souhrn nejdůležitějších informací získaných z provedených rozhovorů.

Následně již dojde na nejdůležitější část, kterou je porovnání obou systémů financování sportu v letech 2019 a 2021 a z něj vyplývající pozitiva a negativa obou systémů. Na závěr bude představeno několik návrhů, které by po zavedení do praxe mohly vylepšit aktuální systému financování.

5.1 Financování sportu v Česku

5.1.1 Legislativní předpisy vztahující se k financování sportu

Národní sportovní agentura (2022d) uvádí jako klíčový legislativní předpis týkající se sportu Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb. Jako další specifické dokumenty, kterými se NSA řídí, jsou pak určeny Koncepce podpory sportu 2016 – 2015 a akční plány k ní. První z nich byl stanoven na roky 2018 – 2019 a druhý na roky 2020 – 2021.

Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.

Ústředním předpisem české legislativy týkající se sportu je Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., který „*stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.*“

V aktuálním znění z 1. února 2022 je jako priorita v oblasti sportu určena podpora dětského a mládežnického sportu včetně jejich trenérů a dále podpora sportovní reprezentace České republiky. Významem podpory sportu je pak zlepšení zdraví a kvality života všech obyvatel bez ohledu na věk.

Pro oblast financování je důležitý § 3 Národní sportovní agentura. Tímto paragrafem se zřizuje nový ústřední správní úřad ve věcech sportu, kterým je právě Národní sportovní agentura. V působnosti NSA je mimo jiné vytvoření plánu v oblasti sportu včetně návrhu na alokaci finančních prostředků konkrétním cílovým skupinám. Dále NSA vyhláší

programy na podporu a rozvoj sportu, jejichž prostřednictvím pak rozdělují finance ze státního rozpočtu. Jejich správné využití následně kontroluje.

Tento zákon také stanovuje, že ze svých rozpočtů sport podporují rovněž kraje a obce. A to jak přímým financováním, tak také výstavbou a udržováním sportovní infrastruktury na svém území.

§ 6b se přímo týká dotací jako podpory sportu ze státního rozpočtu. Ty jsou poskytovány prostřednictvím NSA třem typům žadatelů. Jednak sportovním organizacím, poté „osobám, které nejsou sportovní organizací, na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, za podmínky udržitelnosti sportovní činnosti po dobu nejméně 10 let“ a nakonec „osobám, které nejsou sportovní organizací, na pořádání významných sportovních akcí mimořádné důležitosti“.

Dále jsou zde stanovené všechny podmínky, za kterých může žadatel čerpat finanční prostředky od státu. Například má povinnost být zaveden v rejstříku, který NSA vede. Zajímavostí je, že sportovní organizace jako příjemce dotace, ji může dále přerozdělit za konkrétním účelem svým přidruženým sportovním organizacím, pokud budou finance využity v rámci daného programu.

Podporu významných sportovních akcí ze státního rozpočtu musí schválit vláda, a to na základě předložené žádosti pořadatele, ve které je mimo jiné uveden i předpokládaný rozpočet a studie proveditelnosti. Finanční prostředky jsou pak vyplaceny opět přes NSA.

Koncepce podpory sportu 2016 – 2025

Dalším předpisem, který se vztahuje k financování sportu, je Koncepce podpory sportu 2016 – 2025 (nebo jen Sport 2025), kterou vydalo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Jedná se o desetiletý plán platný na roky 2016 až 2025. Je tedy zřejmé, že některé body této koncepce budou nyní v roce 2022 již naplněny.

Hned v preambuli celého textu je zmíněno, že adresné rozdělování dotací je jedním ze základních předpokladů zlepšení podmínek sportu a státní reprezentace tak, aby odpovídaly úrovni Evropské unie

Mezi východiska celého dokumentu patřilo mimo jiné zajištění vícezdrojového financování sportu, tedy financování ze státního rozpočtu, z rozpočtů krajů a obcí, ale i ze sponzorských prostředků. Dále mezi východiska patřila i podpora spolků a dalších

neprofesionálních sportovních organizací ve formě transparentního financování ze státního rozpočtu.

Koncepce podpory sportu dále stanovuje horizontální priority, kam se řadí například snížení spoluúčasti rodin ve financování sportu. Účast rodin je příliš vysoká oproti zbytku Evropské unie. Alokovaných státních prostředků do oblasti sportu je oproti jiným zemím v Evropské unii velmi málo. Měla by tedy být snaha tento podíl navýšit a zároveň tak snížit zátěž rodin. Další prioritou je zajistit transparentnost v přidělování dotací v oblasti sportu. Je tedy potřeba vést evidenci a zajistit otevřenost informací jak ze strany státu, tak ze strany sportovních subjektů, které dotace čerpají. Další prioritou je rozšíření spolupráce mezi státní, regionální a obecní úrovní. To se týká především financování sportovní infrastruktury.

Kapitola 4.3 se zabývá přímo dotační politikou. Je zde stanoveno pět základních bodů, které je potřeba naplnit pro přiblížení financování sportu průměru Evropské unie a snížení závislosti sportu na financování rodinami.

Jedná se o tyto body:

- Zásadním způsobem navýšit objem finančních prostředků u dotačních programů na úroveň obvyklou v EU
- Zajistit vyšší stabilitu financování sportovních organizací
- Vytvořit kontrolní mechanismy účelného využívání dotací
- Využívat potenciální příjmy z evropských fondů ve prospěch sportu
- Finanční zajištění naplnění koncepce

Koncepce podpory sportu pak ještě zmiňuje, že sport je financován ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly 333. Financování je rozděleno na investiční a neinvestiční část a zpravidla se řídí Zákonem o podpoře sportu. Cílem je navýšit podporu sportu z 0,3 % celého rozpočtu na 1 %.

V návaznosti na Koncepci rozvoje sportu 2016 – 2025 by měl každý kraj vypracovat svou vlastní koncepci. Zaměřit by se měla především na sportovní kluby, tréninkové akademie, sportoviště a sportovní akce regionálního významu, které napomáhají k propagaci kraje. Oproti průměru EU dávají kraje v České republice do sportu cca pouze třetinu prostředků.

Koncepce podpory sportu ještě zmiňuje, že by se na financování sportu měly podílet i města a obce. Jejich přínos spočívá hlavně ve financování sportovní infrastruktury

na vlastním území. Nicméně do té, kterou vlastní již historicky spolky, se městům a obcím příliš investovat nechce. Spolky samy na udržování těchto zařízení nemají finance, a tak postupně chátrají. Ideálním řešením se pak jeví spolupráce měst a obcí s centrální úrovní. Města a obce pak ještě přispívají na sport pro všechny a sportovním klubům výkonnostní úrovně, které jsou vedeny na jejich území.

Akční plány ke koncepci Sport 2025

Akční plány ke Koncepci rozvoje sportu 2016 – 2025 jsou stanoveny vždy na dvouleté období. První i druhý akční plán rozpracovávají cíle koncepce do podrobnějších úkolů stanovených na dané období. Jejich splnění pak má vést k dosažení celkových cílů koncepce. První plán, na roky 2018 a 2019, měl stanoveny tyto úkoly:

- Nový legislativní rámec ve sportu
- Transparentnost státní podpory sportu
- Rozvoj sportovní infrastruktury
- Opatření proti negativním jevům ve sportu
- Průřezová témata v oblasti sportu

Jeho naplňování ale nebylo úplně úspěšné, neboť všechna tato témata se objevila i ve druhém akčním plánu na období 2020 až 2021. K těm ještě přibyla další dvě nová:

- Rozvoj sportovní činnosti v ČR
- Koordinace sportovní politiky v ČR

(Národní sportovní agentura, 2022a, 2022b)

5.1.2 Financování z veřejných rozpočtů

V této podkapitole je představeno, jak vypadalo financování sportu ze státního rozpočtu v České republice v letech 2019 a 2021. Pro oba roky bude popsána jednak metodika čerpání finančních příspěvků, a to na výzvě Můj Klub, ze které čerpalo v obou sledovaných letech finance nejvíce subjektů. Dále také budou vyobrazeny konkrétní částky rozdělené v jednotlivých výzvách, pokud je možné je dohledat.

Zajímavostí je, že v České republice je základní rozdělení dotací na investiční a neinvestiční. Kdežto ve všech sousedních státech se dotace dělí primárně na účelové a neúčelové.

Rok 2019

U prvního zkoumaného roku, tedy roku 2019, bude nejprve představena metodika získávání dotací ze státního rozpočtu.

Sportovní organizace, které se chtěly ucházet o finance z výzvy Můj Klub, se musely bezpodmínečně zaregistrovat do informačního systému Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Bez tohoto kroku na dotaci neměly nárok. Registrovat se do systému dalo pomocí oficiálního názvu organizace a jejího identifikačního čísla, jména a e-mailu zadavatele. Název a IČ byly pak ověřeny vůči Administrativnímu registru ekonomických subjektů.

Po úspěšné registraci musela organizace v systému vyplnit další údaje o sobě – korespondenční, fakturační, bankovní, kontaktní a údaje osoby jednající za organizaci. Poté musela organizace nahrát určité dokumenty, jako například bankovní identifikaci účtu, výpis ze živnostenského rejstříku, doklad o právní subjektivitě a další.

Pak se organizace již dostala k možnosti podávat projekty neboli žádosti o dotace. Na základě právní subjektivity a typu organizace se vybíralo v programech od č. I do č. X. Po vybrání programu vyplnila organizace název projektu. Rozpracované žádosti bylo možné editovat, či smazat. Dokončené žádosti pak stáhnout do svého zařízení.

Každá žádost musela obsahovat několik povinných bodů:

- obsahové vymezení požadavku
 - realizace projektu (od – do)
 - stručná anotace požadavku
 - další body dle konkrétního programu
- ekonomika žádosti
 - celkové náklady
 - výše požadované dotace
 - struktura dotace – mzdy, služby, materiál, ostatní
- zdroje financování
 - spoluúčast žadatele (v %)
 - spoluúčast kraje/obce (v %)
 - využití jiných státních zdrojů – částka, zdroj
 - výše vlastních zdrojů (v Kč)
 - výše zdrojů z kraje/obce (v Kč)

- výše jiných státních zdrojů (v Kč)
- členská základna
 - počet členů – mládež
 - počet členů – dospělí
 - členské příspěvky – mládež
 - členské příspěvky – dospělí
 - údaje ukazující počet členů s ohledem na charakteristiku působnosti – sportovci v soutěžích, aktivní sportovci, trenéři, rozhodčí, organizační pracovníci, funkcionáři, ostatní
- kontaktní spojení
 - jméno a příjmení
 - funkce
 - telefon
 - e-mail

V systému pak byla provedena věcná a finanční kontrola projektu. Žádost byla následně uzavřena a elektronicky podána. Poté ale musela organizace žádost vytisknout, podepsat a v papírové podobě ji odeslat na sběrné místo Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a to včetně všech příloh. Postup podání žádosti o dotaci ve výzvě Můj Klub byl stejný jako v případě ostatních vypsání výzev pro rok 2019.

(Maca, 2017)

Metodika výpočtu výše dotace Můj Klub pro jednotlivé žadatele byla v roce 2019 následující. Nejprve byly stanoveny kategorie dětí a mládeže podle určitých kritérií:

1. děti do 5 let věku (včetně) cvičící alespoň jednou týdně
2. děti a mládež ve věku 6 až 23 let cvičící alespoň jednou týdně
3. děti a mládež ve věku 6 až 23 let cvičící alespoň dvakrát týdně a zároveň se účastnící minimálně šesti oficiálních soutěží za rok
 - 3a. děti ve věku 6 až 10 let
 - 3b. děti a mládež ve věku 10 až 16 let
 - 3c. děti a mládež ve věku 17 až 23 let

Výše dotace se pak vypočítá vzorcem:

$$\text{Celková výše dotace} = (A + B + C + D + E) * 1,1$$

Jednotlivá písmena ve vzorci představují následující hodnoty:

A = Počet členů žadatele v kategorii 1 * 500 Kč

B = Počet členů žadatele v kategorii 2 * 1 000 Kč

C = Počet členů žadatele v kategorii 3a * 2 000 Kč

D = Počet členů žadatele v kategorii 3b * 3 000 Kč

E = Počet členů žadatele v kategorii 3c * 2 000 Kč

(Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2018)

V následujících dvou tabulkách jsou shrnuty konkrétní programy a výzvy, které byly zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V rámci těchto výzev mohly sportovní organizace žádat o dotace pro rok 2019. První tabulka (číslo 4) obsahuje programy a dotace neinvestičního charakteru, druhá (číslo 5) pak dotace investiční.

V několika případech (v tabulce označených *) nebylo možné najít konkrétní sumy rozdělených prostředků v rámci dané výzvy, ani výsledný počet úspěšných žadatelů. Celkovou vyplacenou částku v těchto případech tedy nahrazuje částka, která byla označena jako disponibilní k alokaci při vyhlášení výzvy. Pokud ani ta nebyla k dohledání, není v tabulce uvedena žádná částka.

Pro rok 2019 se tento problém s dostupností údajů týká pouze výzev spadajících do kategorie investičních (tabulka 5).

Tabulka 4 – Neinvestiční dotace 2019 (zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020b; vlastní zpracování)

Program	Název výzvy	Počet úspěšných žadatelů	Celková vyplacená částka (Kč)
Žádný program	Můj Klub 2019	5 526	1 280 184 741,00
	Talent 2019	80	832 658 110,00
	Repre 2019	97	681 038 870,00
	Výzva na podporu významných sportovních akcí pro rok 2019	78	217 278 000,00
	Významná sportovní akce mimořádné důležitosti	2	36 000 000,00
	Podpora přípravy sportovních talentů na školách s oborem vzdělání gymnázium se sportovní přípravou	17	109 064 440,00

Organizace sportu 2019	Univerzitní sport	2	40 000 000,00
	Pohyb a zdraví	8	88 457 500,00
	Zastřešující sportovní organizace	3	70 695 000,00
	Olympijské a paralympijské hnutí	2	109 000 000,00
	Sportovní svazy	106	1 149 038 628,00
	Celostátní sportovní organizace – Motoristický a letecký sport	4	46 084 069,00
Sportování bez bariér 2019	Sportovní reprezentace zdravotně postižených sportovců	15	30 178 333,00
	Podpora sportovních spolků ZPS s celostátní působností	9	12 939 000,00
	Podpora SK a TJ ZPS	105	49 307 395,00
	Významné sportovní akce ZPS	15	9 669 027,00

Tabulka 5 – Investiční dotace 2019 (zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020a; vlastní zpracování)

Program	Název výzvy	Počet úspěšných žadatelů	Celková vyplacená částka (Kč)
133 520 – Hlavní směry rozvoje sportovní infrastruktury ČR 2017-2024	133D 521 – Národní sportovní centra	*	*237 500 000,00
	133V 522 – Resortní sportovní centra	*	*
	133D 523 – Rozvoj materiálně technické základny sportovních svazů pro potřeby reprezentace a talentované mládeže	42	144 409 300,00
	133D 524 – Významné sportovní akce	*	*70 000 000,00
133 530 – Podpora materiálně technické základny sportu	133D 531 – Podpora materiálně technické základny sportu – územní samosprávní celky, sportovní kluby, tělovýchovné jednoty (V3 a V4)	126	1 278 722 050,00
	133D 532 – Program mobility	*	*

* Chybí přehled rozdělení dotací, jedná se o alokovanou částku stanovenou při vyhlášení výzvy

Rok 2021

I pro rok 2021 bude popsána nejprve metodika, jakou organizace mohou získat prostředky ze státního rozpočtu v rámci výzvy Můj Klub.

Organizace, které mají zájem o čerpání dotací ze státního rozpočtu, se musí zaregistrovat do Rejstříku sportu Národní sportovní agentury. Rejstřík sportu nabízí i nahlížení veřejnosti do seznamů sportovních organizací, sportovců a trenéru a sportovních zařízení.

Registraci provede sportovní organizace pomocí svého IČO, po jehož kontrole musí uživatel vyplnit další povinné údaje – e-mail, který musí být unikátní, tedy nepoužitý u žádné jiné organizace. Dále telefon, jméno a příjmení. Uživatel si poté ještě musí nastavit heslo. Jako uživatelské jméno slouží IČO organizace. Další možností je využít přihlášení přes elektronickou identitu.

Na zadaný e-mail pak přijde zpráva, ve které je odkaz pro dokončení registrace. Zároveň je nutné tento e-mail doručit buď do datové schránky NSA, do e-mailu Rejstříku sportu s elektronickým podpisem, anebo v listinné podobě na adresu Národní sportovní agentury. Pokud by tento krok organizace neprovedla, neměla by přístup ke všem funkcím webové aplikace Rejstříku sportu.

Po úspěšné registraci a přihlášení do Rejstříku sportu musí uživatel vyplnit údaje o organizaci. IČO je předvyplněné podle uživatelského jména. Přes tlačítko se pak dají další údaje – název, sídlo organizace a její právní forma – stáhnout z Administrativního registru ekonomických subjektů. Ručně se pak musí vyplnit další povinné údaje o organizaci – datum zahájení hlavní činnosti, předmět hlavní činnosti, typ sportovní organizace a účel činnosti v oblasti sportu. Pokud je doručovací adresa odlišná od adresy sídla organizace, musí uživatel ručně vyplnit i tu.

Dalšími povinnými položkami jsou kontakty organizace, bankovní spojení a členství v jiných organizacích, kterým se myslí příslušné zastřešující organizace. Poté musí organizace vyplnit seznamy svých sportovců, trenérů, dalších fyzických osob, statutárních orgánů, členských organizací, zastřešujících organizací, významných sportovních akcí a sportovních zařízení. Následně již může požádat o dotaci.

Před vyplňováním žádosti je potřeba si zkontrolovat platnost veškerých údajů v podagendách sportovci a statutární orgány. U sportovců je třeba vyplnit četnost jejich sportování. Pak může organizace konečně ve webové aplikaci podat žádost o dotaci. Z rozbalovacího seznamu si vybere příslušnou výzvu, u které chce žádat (skrze Rejstřík sportu se dá žádat i v jiných výzvách než Můj Klub).

Následně je u výzvy Můj Klub nutné vybrat sportovce, u kterých chce organizace o dotaci žádat, a pomocí zautomatizovaného tlačítka je rozdělit do kategorií. Po potvrzení je

organizace přesměrována na webovou stránku Jednotného dotačního portálu, kde musí opět vyplnit několik povinných polí:

- identifikace žadatele/akce – mělo by se propsat automaticky kromě e-mailu, telefonu a ID datové schránky
- zástupce (osoba oprávněná) – mělo by se propsat automaticky kromě e-mailu a telefonu
- kontaktní osoba – pokud stejná jako zástupce, lze zkopírovat zautomatizovaným tlačítkem
- plátcovství DPH – výběr, zda žadatel bude či nebude uplatňovat odpočet daně na vstupu
- bankovní spojení – žadatel musí vyplnit
- adresa sídla žadatele – mělo by se propsat automaticky
- korespondenční adresa žadatele – vyplňuje se v případě, že je odlišná od adresy sídla

Dále se pokračuje do sekce Oblasti podpory. Zde by mělo být vše vyplněno podle dříve vybraného počtu sportovců, stačí tedy zkontrolovat, zda údaje souhlasí. Poté se přechází k Přílohám. Zde uživatel nahraje povinné a případně i nepovinné soubory, které mu portál na základě zvolené výzvy určuje. V další sekci na žadatele čekají Otázky, což je takový dotazník, kde organizace vyplňuje například bližší informace o sobě, jak je spokojená s činností své zastřešující organizace. Nebo odpovídá na otázky finančního charakteru a podobně. Po pokračování do další oblasti, Seznamu sportovců, může organizace některé údaje upravit, a to po přesměrování do úplného úvodu žádosti. V poslední sekci pak vidí uživatel Výši dotace vypočtenou na základě dříve vyplněných údajů.

Pak je vhodné provést automatickou kontrolu žádosti. Pokud nebudou objeveny žádné chyby, je možné žádost odeslat. Než je žádost skutečně odeslána, musí ještě organizace pročíst informace o zpracování osobních údajů a další ujednání, vybrat pracoviště, kam má být žádost odeslána, a nakonec finálně odeslat.

(Kaderková a kol., 2019)

Metodika výpočtu výše dotace Můj Klub pro jednotlivé žadatele byla v roce 2021 následující. Stejně jako v roce 2019 se nejprve musí určit kategorie sportovců:

1. děti ve věku 3 až 5 let trénující alespoň jednou týdně
2. děti a mládež ve věku 6 až 23 let trénující alespoň jednou týdně

3. děti ve věku 6 až 10 let trénující alespoň dvakrát týdně
4. děti a mládež ve věku 11 až 23 let trénující alespoň dvakrát týdně, ale zároveň neúčastníci se šesti oficiálních soutěží za poslední dva roky před podáním žádosti
5. děti a mládež ve věku 11 až 17 let trénující alespoň dvakrát týdně a zároveň účastníci se minimálně šesti oficiálních soutěží za poslední dva roky před podáním žádosti
6. děti a mládež ve věku 18 až 23 let trénující alespoň dvakrát týdně a zároveň účastníci se minimálně šesti oficiálních soutěží za poslední dva roky před podáním žádosti

Výše dotace se pak vypočítá vzorcem:

$$\text{Celková výše dotace} = A + B + C + D + E + F$$

Jednotlivá písmena ve vzorci představují následující hodnoty:

A = počet členů žadatele v kategorii 1 * 625 Kč

B = počet členů žadatele v kategorii 2 * 1 250 Kč

C = počet členů žadatele v kategorii 3 * 2 500 Kč

D = počet členů žadatele v kategorii 4 * 2 000 Kč

E = počet členů žadatele v kategorii 5 * 3 750 Kč

F = počet členů žadatele v kategorii 6 * 2 500 Kč

Žadatel není povinen si požádat o celou částku dle výpočtu, smí si zažádat i o nižší.

(Národní sportovní agentura, 2020)

Ve dvou tabulkách na následujících stranách jsou shrnuty konkrétní programy a výzvy, které byly zveřejněny na internetových stránkách Národní sportovní agentury. V rámci těchto výzev mohly sportovní organizace žádat o dotace pro rok 2021. První tabulka (číslo 6) obsahuje programy a dotace neinvestičního charakteru, druhá (číslo 7) pak dotace investiční.

V několika případech (v tabulce označených *) nebylo možné najít konkrétní sumy rozdělených prostředků v rámci dané výzvy, ani výsledný počet úspěšných žadatelů. Celkovou vyplacenou částku v těchto případech tedy nahrazuje částka, která byla označena jako disponibilní k alokaci při vyhlášení výzvy.

Tabulka 6 – Neinvestiční dotace 2021 (zdroj: Národní sportovní agentura, 2022a; vlastní zpracování)

Program	Název výzvy	Číslo výzvy	Počet úspěšných žadatelů	Celková vyplacená částka (Kč)
Rozvoj a podpora sportu 2021 – 2025	Můj Klub 2021	2/2020	7 059	1 631 240 866,00
	Univerzitní sport 2021	6/2020	2	65 000 000,00
	Pohyb a zdraví 2021	7/2020	*	*85 000 000,00
	Provoz a údržba 2021	8/2020	2 791	486 990 142,00
	Zastřešující sportovní organizace 2021	10/2020	2	87 796 200,00
	Podpora SK/TJ ZPS 2021	11/2020	105	54 990 119,00
	Podpora činnosti sportovních trenérů a fyzioterapeutů na MŠ a ZŠ 2021	10/2021	13	17 825 794,00
Rozvoj a podpora sportu 2021 – 2025, Rozvoj sportovní reprezentace 2021 – 2025	Olympijské a paralympijské hnutí 2021	15/2020	*	*168 000 000,00
	Podpora sportovních svazů 2021	16/2020	121	2 847 055 283,00
Rozvoj sportovní reprezentace 2021 – 2025	Podpora reprezentace ZPS 2021	18/2020	18	35 116 200,00
Podpora významných sportovních akcí 2020 – 2025	Významné sportovní akce 2021	4/2020	69	200 000 000,00
	Významné sportovní akce 2021 zdravotně postižených sportovců	5/2020	17	11 500 000,00
	Významné sportovní akce mimořádné důležitosti 2021	3/2021	3	25 590 000,00
	Významné sportovní akce 2021 2. kolo	9/2021	32	50 000 000,00
	Významné sportovní akce mimořádné důležitosti 2021 2. kolo	12/2021	1	65 000 000,00

Žádný program	Účast na významných sportovních akcích ZPS 2021	1/2021	3	15 041 554,95
	Podpora svazů ZPS 2021	2/2021	13	15 103 317,00
	Podpora sportovních svazů oblast parasport 2021	4/2021	7	2 500 000,00
Specifické dotace Covid-19	COVID-Sport	1/2020	*	1 663 661 000,00
	COVID-Sport 2 (MPO)	1/2020	*	476 698 000,00
	Podpora sportovních soutěží	9/2020	*	*46 000 000,00

* Chybí přehled rozdělení dotací, jedná se o alokovanou částku stanovenou při vyhlášení výzvy

Tabulka 7 – Investiční dotace 2021 (zdroj: Národní sportovní agentura, 2022c; vlastní zpracování)

Program	Název výzvy	Číslo výzvy	Počet úspěšných žadatelů	Celková vyplacená částka (Kč)
162 51	Kabina 2021	8/2021	*	*400 000 000,00
162 52	Regiony 2021	11/2021	*	*1 300 000 000,00
	Sportovní infrastruktura – investice do 10 mil. Kč	12/2021	*	*600 000 000,00
162 53	Movité investice 2021	5/2021	65	157 388 800,00
	Movité investice 2021 – parasport	7/2021	15	9 799 027,50
162 54	Nadregionální sportovní infrastruktura 2021	6/2021	*	*900 000 000,00
162 55	Standardizovaná infrastruktura	14/2020	*	*1 200 000 000,00

* Chybí přehled rozdělení dotací, jedná se o alokovanou částku stanovenou při vyhlášení výzvy

5.2 Výtahy z rozhovorů

V této kapitole diplomové práce jsou uvedeny výtahy z jednotlivých provedených rozhovorů. Ty zachycují nejdůležitější poznatky, které z daných rozhovorů vyplynuly.

5.2.1 První zástupce sportovních svazů

První oslovený sportovní svaz žádal o prostředky v obou porovnávaných letech v několika výzvách. Ve všech případech byli úspěšní, ovšem nezískali dotaci v plné výši žádosti. Většinou z důvodu nízké alokace prostředků a nutnosti jejich rozdělení mezi velký počet žadatelů. O možnosti žádání o tyto konkrétní dotace věděli buďto díky žádostem o dotace z dřívějších let, o nových dotačních výzvách se dozvěděli na webu Národní sportovní agentury.

Co se samotného podávání žádostí týče, daná organizace nemá problémy s jejich vyplněním, nicméně některé nutné přílohy vykazují podle nich až moc velkou časovou náročnost. Když ale potřebovala daná organizace s něčím pomoci, zaměstnanci MŠMT dříve, i NSA nyní, byli ochotni vše vysvětlit a poradit. Problém u NSA je ale ten, že pravděpodobně z důvodu nedostatku zaměstnanců trvalo velice dlouho vůbec někoho zkontaktovat.

Přesun financování z MŠMT na NSA nepřinesl podle respondenta nijak razantní změnu, neboť již MŠMT zavedlo informační systém pro žádosti o dotace. Národní sportovní agentura pak zavedla obsahově dosti podobný Rejstřík sportu. Ten ale podle tohoto sportovního svazu nebyl spuštěn v dostatečně připravené podobě a některé jeho funkce ještě stále nefungují tak, jak bylo slibováno. I přes to ale jeho zavedení chápou.

Stejně tak se podle tohoto respondenta nezměnila ani rychlost vyřizování žádostí o dotace a vyplácení poskytovaných prostředků, což byl hlavní cíl založení NSA. Dá se tedy říct, že žádná razantní změna přesunem agendy do správy NSA nenastala.

Dalším problémem, který tento sportovní svaz vnímá, je výrazné podhodnocení financí plynoucích do sportu, kvůli čemuž ubývá aktivních sportovců, stejně jako ubývá úspěchů sportovců vrcholových.

Jako pozitivní naopak hodnotí fakt, že se vypisuje stále větší množství programů a výzev tak, aby se dalo žádat o prostředky na konkrétnější účely.

Jako nejdůležitější změnu oproti současnosti by si tento svaz představoval zrychlení celého procesu poskytování dotací. Sám totiž čerpá dotace i od jiných subjektů, u kterých se ale prostředků dočká o poznání rychleji, než těch státních.

5.2.2 Druhý zástupce sportovních svazů

V roce 2019 čerpal tento sportovní svaz přes MŠMT dotaci ve výzvě Sportovní svazy v rámci programu Organizace sportu, a dále v samostatných výzvách Repre a Talent. Kromě těchto, dle respondenta, standardních záležitostí žádal tento svaz navíc ještě ve Výzvě na podporu významných sportovních akcí a také v jedné z investičních výzev.

O dva roky později žádal svaz NSA pouze o dotaci ve výzvě Podpora sportovních svazů. Požadované dotace získal svaz všechny, nicméně ne v plné výši žádosti. Dle respondenta s tím dokonce počítali dopředu, že je nezískají v plné výši, ale chtěli to alespoň zkusit. Svaz nedostal přímé odůvodnění toho, proč dotaci nezískal v plném rozsahu, nicméně dle respondenta šlo patrně o nedostatečnou alokaci výzvy. Hlavním zdrojem informací o vypsaných výzvách jsou pro tento sportovní svaz internetové stránky poskytovatele.

Podání žádosti u MŠMT bylo dle respondenta i z důvodu historické zkušenosti jednoduché. Naopak u NSA byla žádost složitější z důvodu nových požadovaných parametrů a informací. Tato kritéria navíc ve výsledku neměla na finální výši dotace vliv. Pro rok 2022 se pak žádost ještě více zkomplikovala, když se k žádosti muselo dokládat velké množství příloh, což stálo pracovníky svazu hodně úsilí a času. NSA se alespoň snaží o komunikaci se svazy a vysvětlení všech problémů. Dle respondenta ale nešťastným způsobem v podobě schůzek většího počtu svazů. Tam se ale nemůže z rozličných důvodů řešit úplně všechno. Kvůli tomu se pak většina svazů ještě domlouvala na další soukromé komunikaci.

Od přesunu agendy financování sportu na Národní sportovní agenturu si tento svaz sliboval hlavně rychlejší vyhodnocení a zpracování žádostí. To se ale bohužel zatím nestalo. Stále musí téměř půl roku pracovat v nejistotě velikosti příspěvku.

Druhým negativním aspektem kromě časového je určitá nepředvídatelnost budoucího vývoje. Respondent vnímá, že u MŠMT již věděl, co může očekávat do dalších let. Kdežto u NSA, která řeší tuto problematiku teprve druhým rokem, se budoucí vývoj odhadovat vůbec nedá. Třetím negativním prvkem je celková nestabilita financování sportovního prostředí. Jelikož dotace zůstávají stále na stejné výši, jejich reálná hodnota se v současném inflačním prostředí snižuje. To může být podle respondenta pro některé sportovní svazy až likvidační. NSA by podle něj měla dokázat zajistit, že ve sportu zůstane alespoň stabilní množství financí.

Dále si tento sportovní svaz uvědomuje problémy svých členských oddílů. A to především v chybějící, respektive zrušené dotaci na Provoz a údržbu. Obává se, že kluby vlastníci sportovní infrastrukturu budou mít problémy ji udržovat a dojde k jejímu postupnému chátrání. S tím souvisí i nedostatečná investiční podpora pro zařízení vyšší úrovně, typicky třeba moderní sportovní haly s kapacitou přesahující 1 000 diváků. NSA se podle respondenta zaměřuje spíše na tu nejnižší úroveň infrastruktury. Zde se pak objevuje problém, že v Česku není kde pořádat mezinárodní utkání. A ani ligové kluby halových sportů nemají vhodné podmínky.

Velmi pozitivně naopak respondent hodnotí zavedení Rejstříku sportu. Z důvodu, že členská základna je zásadním faktorem výše dotace, je potřeba, aby existovala reálná a kontrolovaná databáze členů. V minulosti totiž některé svazy i kluby vykazovaly výrazně vyšší počty členů, než jaká byla skutečnost. To by dnes mělo být díky Rejstříku sportu vyloučené. Jediným jeho nedostatkem je uživatelská nepřívětivost, což je problematické hlavně pro menší sportovní organizace, především kluby.

Respondent by do budoucna uvítal, aby se v oblasti dotací pracovalo s nějakým dlouhodobějším horizontem, třeba alespoň tři let. Jako zástupce svazu vnímá situaci, kdy neví, kolik může dostat další rok prostředků, jako výrazně nekomfortní. Dále by prosazoval vytvoření důsledného časového harmonogramu procesu podání, vyhodnocení a vyplacení dotace, kterým by se NSA striktně řídila.

Tento svaz žádá o dotace i od krajů a obcí. Především na podporu mládežnických a talentových akcí, kempů. Dalším nejčastějším důvodem je pořádání mezinárodní soutěže v dané lokalitě. V principu se žádosti od státu a jiných poskytovatelů neliší, největší rozdíl spatřuje respondent ve výši prostředků, která je od státu výraznější. Respondent by pak ještě uvítal lepší systematickosti v propojení financování ze státního rozpočtu a rozpočtů místních samospráv.

5.2.3 První zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot

První oslovený sportovní klub / tělovýchovná jednota čerpal v obou zkoumaných letech, tedy 2019 a 2021, prostředky ze státního rozpočtu pouze ve výzvě Můj Klub. V obou případech byla jejich žádost schválena a finanční prostředky jim byly přiděleny v plné výši. O dotačních výzvách se tato organizace dovídá díky informacím od České unie sportu. Podrobnější informace si ale musela zjistit vlastním hledáním na internetu.

Respondent dále zmiňuje, že podávání žádosti o dotace je čím dál tím složitější. S přesunem agendy na Národní sportovní agenturu je po dané organizaci požadováno doložení výrazně většího množství dokumentů. To podle respondenta žádost komplikuje oproti dobám, kdy mělo dotace na starosti Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na druhou stranu, jak MŠMT dříve, tak NSA v současnosti s danou organizací v průběhu procesu žádosti komunikují a jsou ochotní v případě jakýchkoli nejasností pomoci.

S přesunem agendy financování sportu ze státního rozpočtu na NSA se podle respondenta proces akorát zkomplikoval kvůli nutnosti doložení více různých dokumentů. Naopak časové zlepšení při vyplácení dotací se zatím nedostavilo, ačkoli by si to tato organizace velice přála. Žádná výraznější změna tedy po tomto přesunu není patrná.

Dalším negativním aspektem je podle této organizace celý systém přidělování dotací. Výzva Můj Klub totiž stojí čistě na počtu členů v organizaci. Respondent si tak stěžuje, že kluby, které mají sice hodně členů, ale nejsou sportovně vůbec úspěšné, získají daleko větší příspěvek než kluby, které pečují o několik málo sportovců, kteří jsou na špičkové úrovni. Navrhuje tedy, aby se do metodiky výpočtu dotace zohlednily právě i sportovní výsledky.

Pozitivně hodnotí organizace to, že do sportu vůbec nějaké peníze ze státního rozpočtu přitékají. A dále také fakt, že se nemusí na těchto dotacích podílet finanční spoluúčastí. Tato organizace totiž čerpá prostředky i z rozpočtu kraje a obce, kde se ale na projektech musí sama podílet minimálně 20 % prostředků.

Jako klíčové oblasti ke zlepšení vidí tato organizace snížení administrativní zátěže pro žadatele o dotace, dále výrazné urychlení procesu schvalování a vyplácení finančních prostředků ze státního rozpočtu. A nakonec by ještě uvítala dotační výzvu, která by pokryla náklady na provoz a údržbu. Tato výzva byla sice pro rok 2021 vypsána. Ovšem pro rok následující, tedy 2022, znovu chybí.

5.2.4 Druhý zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot

I druhá organizace z kategorie sportovní klub / tělovýchovná jednota čerpala ze státního rozpočtu prostředky v obou sledovaných letech. V roce 2019 se jednalo pouze o výzvu Můj Klub. O dva roky později čerpala tato organizace z výzev Můj Klub a Provoz a údržba. Ve všech případech byla organizací žádost schválená. U výzev Můj Klub obdržela plnění v plné výši žádosti. Naopak u Provoz a údržba byla výsledná částka

zkrácena oproti žádosti na polovinu. Důvodem byl nedostatek finančních prostředků alokovaných na tuto výzvu. O možnosti žádat o dotační příspěvky se organizace dovídá skrze vlastní aktivní hledání na webech příslušných institucí, dříve MŠMT, dnes NSA.

Podání žádosti podle respondenta není nijak komplikované, když se řídí instrukcemi. V průběhu procesu tak s touto organizací ani MŠMT, ani NSA nekomunikovaly, jelikož to nebylo nutné. Pouze v roce 2021 provedlo MŠMT kontrolu využití dotace z roku 2016.

Respondent celkově ani nevnímá téměř žádné rozdíly mezi tím, když agenda poskytování státních dotací náležela MŠMT, a když nyní spadá do portfolia Národní sportovní agentury.

Jako nejvíce problematický bod celého procesu shledává tato organizace fakt, že od podání žádosti do vyplacení finančních prostředků uběhne velmi dlouhá doba. Druhým negativním prvkem je pak Rejstřík sportu. Respondentovi se s ním pracuje špatně, navíc je to podle něj nástroj zbytečný, jelikož evidenci členů musí vést také u České unie sportu. Tuto evidenci pak exportuje právě do Rejstříku sportu.

Pozitivně organizace hodnotí to, že v současném systému plynou finance přímo konečnému subjektu, tedy sportovnímu klubu. Nemusí jít přes žádného přerozdělovatele.

Organizace získává dotace ještě od kraje, města a z rozpočtů jiných ministerstev ČR. Vnímá, že stát stále přispívá nejvyšší měrou ze všech subjektů. Uvítal by ale větší provázanost obecních a krajských rozpočtů s tím státním, jako to funguje například v oblasti školství či dopravy.

Respondent by kromě urychlení celého procesu uvítal ještě opětovné vypsání dotace na Provoz a údržbu. V této výzvě čerpala organizace v roce 2021. V roce 2022 ale tato dotace nebyla vypsána, a tak na tuto oblast musí organizace použít omezené množství prostředků z výzvy Můj Klub.

5.2.5 Třetí zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot

Také třetí oslovená organizace ze sféry sportovních klubů / tělovýchovných jednot, žádala o dotace ze státního rozpočtu v roce 2019 i 2021. Dotace získala úplně shodné jako organizace předchozí. Tedy v roce 2019 ve výzvě Můj Klub. O dva roky později pak přibyla k výzvě Můj Klub ještě výzva Provoz a údržba. Ve všech třech zmíněných výzvách byla organizace úspěšná a získala finanční prostředky. Ty byly ale kráceny

z důvodu velkého množství podaných žádostí a z toho vyplývající nedostatečné alokace. K získávání informací o dotacích slouží této organizaci výhradně webové stránky dříve Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dnes Národní sportovní agentury.

Vzhledem k dlouhodobým zkušenostem s žádáním o dotace ze státního rozpočtu nevnímá respondent proces žádosti jako nikterak složitý, nýbrž standardní. Jediným náročnějším bodem v roce 2021 bylo naplnit správně požadavky na evidenci členů v Rejstříku sportu, jelikož to bylo pro danou organizaci, stejně jako pro všechny ostatní, nové. Respondent si dále stěžuje, že s nimi poskytovatel dotace příliš nekomunikuje. Dokonce ve většině případů na jeho dotazy ani nereaguje. Akorát při kontrole žádosti v případě nedostatků požádá poskytovatel o doplnění patřičných náležitostí.

Z rozdílů po přesunu agendy státních dotací v oblasti sportu na Národní sportovní agenturu hodnotí respondent pozitivně větší přehlednost ve vypisovaných dotacích. Na druhou stranu neočekávanější změna, tedy zrychlení celého procesu, bohužel nenastalo. A letos v roce 2022 je celý proces podle respondenta ještě pomalejší.

To je podle této organizace i největší úskalí celého systému financování. Například ve výzvě Můj Klub 2022 podala organizace žádost na konci listopadu 2021. Do půlky června 2022 ale nezačala ani její formální kontrola. To způsobuje nejistotu ohledně financování celé organizace, objevují se kvůli tomu problémy s cash flow. Respondent by si ideálně představoval, aby byly dotace do budoucna vypláceny nejpozději k 31. březnu daného roku. Druhým výrazně problematickým bodem se jeví otázka dotační výzvy Provoz a údržba. Tato výzva byla sice vypsána na rok 2021, ale hned v roce následujícím už znovu vypsána není. Respondent se proto obává, že kvůli tomu současně s aktuální finanční krizí dojde k ukončení provozu mnoha sportovišť, jelikož náklady z jejich vlastnictví plynoucí budou pro jejich majitele příliš vysoké.

Pozitivně naopak hodnotí respondent existenci výzvy Můj Klub, a to kvůli tomu, že na finance z této výzvy dosáhnou všichni. Nehledě na sportovní výkonnost. Dalším vnímaným pozitivem jsou investiční dotace do výstavby a rekonstrukcí sportovišť.

Kromě prostředků ze státního rozpočtu získává tato organizace dotace ještě od kraje, města, různých sportovních svazů a také od svého zastřešujícího orgánu. Výhodou financování z krajských a obecních rozpočtů je podle respondenta větší rychlost procesu.

5.2.6 Čtvrtý zástupce sportovních klubů / tělovýchovných jednot

Čtvrtý sportovní klub / tělovýchovná jednota žádal o dotace v obdobných výzvách jako všechny předchozí. Ve Výzvě Můj Klub pro roky 2019 i 2021 a ve výzvě Provoz a údržba v roce 2021. K tomu ještě v obou zmiňovaných letech čerpal prostředky od svého zastřešujícího svazu skrze výzvu Talent. V roce 2021 to tedy byla součást výzvy Podpora sportovních svazů. Dotace získala organizace v roce 2019 v plné výši, v roce 2021 ponížené o 11 % u výzvy Můj Klub a o 50 % u výzvy Provoz a údržba. Informace o vypsaných výzvách má organizace díky každoročním žádostem. Navíc získává informace od svého zastřešujícího svazu, případně z webu.

Žádost o dotaci vnímá respondent jako přehlednou, doplňující otázky jsou ale podle něj zbytečné, obtěžující a myslí si, že odpovědi NSA k ničemu nebudou. Co se týče komunikace s NSA, je respondent velice spokojen, jelikož narazil na kontakt, který je mu vždy ochoten s čímkoli poradit.

Tato organizace vnímá po přesunu financování na Národní sportovní agenturu horší propracovanost celého systému. Například si stěžuje, že podklady pro vyúčtování jsou vydávány pozdě, pro rok 2021 byly vydány na webu až v polovině prosince. Navíc rozdělení nákladů v tabulkách neseďí s výsledovkami.

Další problém systému vidí i tento respondent v pomalém procesu vyhodnocování žádostí a rozdělování peněz, kvůli čemuž dlouho neví, s kolika prostředky může pro daný rok počítat. Respondent by si tak představoval, že bude dopředu stanovený jasný termín, do kdy musí NSA rozhodnout o rozdělení dotací, a že se tento termín bude dodržovat. Dále by byla organizace pro každoroční vypisování dotace na Provoz a údržbu. Ta jim pro rok 2022 velmi chybí, jelikož o svůj areál se musí starat neustále.

Jako pozitivum systému vnímá respondent možnost zpracovat žádost o dotaci i vyúčtování v internetovém rozhraní. Velice kladně tedy hodnotí i Rejstřík sportu. Nicméně právě pouze pro oblast podávání žádostí, jinak ho k ničemu nepoužívá.

Tato organizace čerpá dotační prostředky ještě z rozpočtů kraje a města. Jejich výhodou oproti státním dotacím jsou podle respondenta včasné výsledky žádostí, zasílání financí během první poloviny roku a také jednodušší forma vyúčtování.

Respondent by navíc uvítal větší spolupráci mezi státem a místními samosprávami. Navrhuje, aby se více prostředků rozdělovalo z rozpočtů krajů a obcí, než je tomu nyní.

5.3 Rozdíly mezi lety 2019 a 2021

Na základě provedené komparativní analýzy jsou v této části práce představeny rozdíly mezi systémy financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku v letech 2019 a 2021. Oba systémy jsou porovnány ve čtyřech oblastech. Těmi jsou legislativní dokumenty, metodika žádosti, metodika přidělení dotace a nakonec rozdělení dotací.

Nejzásadnějším rozdílem mezi oběma sledovanými roky je přesun financování sportu ze státního rozpočtu z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy do gesce Národní sportovní agentury. Tato nová organizace má podstatně menší agendu, než mělo celé Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Může tak problematice financování sportu věnovat více času i úsilí. Na druhou stranu, NSA a její představitelé nemají ve vládě tak velké slovo, jako mají zástupci jednotlivých ministerstev.

5.3.1 Legislativní dokumenty

Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.

Tento převod kompetencí se musel vyřešit i legislativně. Proto proběhla novelizace Zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu. Nejvýraznější úpravy se týkají právě vzniku NSA, jejích orgánů a vymezení kompetencí.

Přesto se některé změny nacházejí již v úvodních paragrafech. Například se v definici nově objevuje část o tom, že sport je celospolečenským zájmem. Nově se také objevuje mezi významy sportu zdraví všech věkových vrstev obyvatelstva.

Pro financování sportu mají zásadnější vliv až změny od § 3. Ten se ve starším znění zabýval Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jeho úkoly. Po novelizaci se ale týká pouze základních údajů o Národní sportovní agentuře. V novém znění má totiž § 3 několik podbodů. Úkolům NSA se věnuje až § 3d. Novelizovaný zákon ještě v § 3a až §3c popisuje jednotlivé pracovní pozice představitelů NSA. Nic takového u MŠMT ve starším znění zákona nebylo.

Výrazně detailnější a přesnější je v novém znění § 6b, který se zabývá podporou sportu ve formě dotace ze státního rozpočtu. Nové znění v tomto paragrafu obsahuje veškeré stejné informace, které obsahovalo znění starší. Většina z nich je ale rozvedena do daleko větších detailů, díky čemuž jsou snáze určitelné pravomoci a kompetence NSA v této

oblasti. V dalším obsahu se zákony již neodlišují. Pouze u Rejstříku se ve starší verzi mluví o Informačním systému MŠMT a v nové verzi o Rejstříku sportu NSA.

Koncepce podpory sportu 2016 – 2025

U dalšího předpisu, kterým je Koncepce podpory sportu, žádné rozdíly nejsou. Je to z toho důvodu, že tento dokument je platný pro roky 2016-2025. Tím pádem se v období mezi sledovanými roky 2019 a 2021 nijak neměnil.

Akční plány ke koncepci Sport 2025

Měnil se ale naopak dokument ke Koncepci podpory sportu přidružený, a to Akční plán. Pro první ze zkoumaných roků platil I. Akční plán ke koncepci SPORT 2025 na období 2018 – 2019. Pro druhý ze sledovaných roků pak platil II. Akční plán ke koncepci SPORT 2025 na období 2020 – 2021.

Rozdíly mezi oběma dokumenty ale nejsou příliš markantní. II. Akční plán vlastně kopíruje ten první. Ke shodným tématům a oblastem pak přidává ještě dvě nová témata, kterými jsou rozvoj sportovní činnosti v ČR a koordinace sportovní politiky v ČR.

5.3.2 Metodika žádosti

S přechodem financování sportu do agendy NSA se také změnilo internetové prostředí, skrze něž se o dotace žádá. V roce 2019 se museli všichni žadatelé o veřejné prostředky zaregistrovat do Informačního systému MŠMT. V roce 2021 naopak do Rejstříku sportu NSA. Oba portály jsou založené na podobném principu. Sportovní organizace se do něj musela zaregistrovat, aby získala dotaci.

Výhoda Rejstříku sportu NSA spočívá v tom, že organizace si do systému zadá své registrované sportovce, díky čemuž se pak automaticky vypočítá částka, o kterou může požádat ve výzvě Můj Klub. U minulého systému si musela organizace částku vypočítat sama. Stát má navíc díky Rejstříku sportu větší přehled o tom, kolik sportovců je kde registrovaných.

Dalším novinkou Rejstříku sportu oproti Informačnímu systému MŠMT je skutečnost, že veřejnost může do Rejstříku sportu nahlížet. Kdokoli se tak může podívat, jaké organizace jsou v rejstříku zaregistrované, kolik mají ověřených sportovců a trenérů a jaká vlastní sportovní zařízení.

Co se týče byrokracie žádání o dotace, i ta se částečně změnila. Například u výzvy Můj Klub se již po podání elektronické žádosti nemusí odesílat žádost v listinné podobě. U ostatních výzev to je ale stále nutné.

Naopak, při žádosti o dotace přes Informační systém MŠMT se celá žádost vyřídila v tomto rozhraní, v čemž byl minulý systém jednodušší. U Rejstříku sportu NSA sice začne žadatel o dotaci v něm, ale v průběhu procesu je podle dané výzvy přesměrován buď na portál dotacesport.cz, který spravuje sama NSA, anebo na Jednotný dotační portál, který spravuje Ministerstvo financí.

Samotné podání žádosti zůstává metodicky velice podobné. V obou případech se postupuje online formulářem ve webovém rozhraní příslušného poskytovatele, tedy MŠMT nebo NSA. Vyplňují se požadované údaje a nahrávají přílohy. Počet příloh, které vyžaduje Národní sportovní agentura oproti dřívějšímu řízení MŠMT, výrazně narostl. To komplikuje sportovním organizacím žádost jak časově, tak technicky. MŠMT dříve již vědělo, jaké dokumenty a informace potřebuje doložit. NSA se s tímto zatím srovnává a požaduje i dokumenty, které jí k ničemu nebudou.

S tím souvisí i fakt, že zatím nenastalo slibované zkrácení času rozhodování o přidělení dotací a jejich následného vyplacení. NSA nestíhá tyto složité žádosti vyřizovat rychle. Zkomplikovala tím práci nejen sportovním organizacím, ale i sobě.

5.3.3 Metodika přidělení dotace

Změna v oblasti transparentnosti sportovních dotací proběhla asi pouze v tom, že nyní jsou texty jednotlivých vypsaných výzev na internetových stránkách NSA na jednom místě. Kdežto u MŠMT byly přidávány v podobě článků, a tak bylo nutné je více hledat v archivu. Texty výzev u obou sledovaných roků obsahují podrobné informace o kritériích, na jejichž základě bude dotace přidělena. Zároveň nechybí ani metodika výpočtu finální částky.

I v té se vyskytují drobné rozdíly. A to například ve výzvě Můj Klub, kterou se práce zabývá nejvíce z důvodu, že v ní čerpá příspěvek největší množství žadatelů. Metodika byla v obou letech a u obou institucí založena čistě na velikosti členské základny dětí a mládeže jednotlivých žadatelů. V roce 2019 bylo celkem pět kategorií, kdy se pak počet členů v jednotlivých kategoriích násobil určitou částkou. Výsledný součet za všechny kategorie se ještě znásobil koeficientem 1,1.

V roce 2021 zůstával princip v podstatě stejný, členská základna se ale rozdělovala do šesti kategorií, které se oproti roku 2019 mírně přeskupily a jsou rozděleny podle konkrétnějších parametrů. Částka, kterou se počty členů násobily, se oproti roku 2019 u všech kategorií zvýšila. Součet za kategorie se pak ale již nenásobil žádným koeficientem. Částky u jednotlivých kategorií ale vzrostly o více než 1,1 násobek, takže žadatelé měli nárok při nezměněných ostatních faktorech na vyšší státní podporu.

5.3.4 Rozdělení dotací

Co se týče výsledného rozdělení dotací, NSA je má opět na jednom místě, kdežto u MŠMT se musel prohledávat archiv. Zároveň jsem u obou poskytovatelů nebyl schopen dohledat rozdělení ve všech výzvách. Někdy se dala nalézt alespoň plánovaná alokovaná částka při vypsání výzvy, v některých případech jsem nedohledal ani tu.

Z dohledatelných rozdělení dotací budou nyní porovnány v tabulkách oba sledované roky. Nejprve podle celkové alokované částky, poté podle rozdělení na investiční a neinvestiční dotace (obojí následující tabulka 8). A nakonec i podle jednotlivých výzev.

Tabulka 8 – Porovnání celkových alokovaných částek a investičních a neinvestičních dotací (zdroj: MŠMT, 2020a, 2020b; NSA, 2022a, 2022c; vlastní zpracování)

(Kč)	2019	2021
Celková alokovaná částka	6 492 234 463,00	12 617 296 303,45
• Z toho investiční dotace	1 730 631 350,00	4 567 187 827,50
• Z toho neinvestiční dotace	4 761 593 113,00	8 050 108 475,95

Je důležité zmínit, že hodnoty v tabulce 8 se nemohou brát za naprosto pravdivé. Jsou ovlivněny tím, že některé vyplacené dotace na webech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Národní sportovní agentury nejdou dohledat. U některých výzev je tak počítáno s alokovanou částkou uvedenou při vyhlášení výzvy. U jiných nešla dohledat ani ta, takže jsou ve výpočtech zaneseny s nulovou hodnotou.

Relativně dobře porovnat se dají ale částky neinvestičních dotací. U roku 2019 je totiž dohledáno veškeré rozdělení prostředků. U roku 2021 pak u třech výzev rozdělení dohledatelné nebylo, ale je zde známá alespoň alokovaná částka. Můžeme z tabulky tedy vyčíst, že v roce 2021 vyplatila NSA zhruba o 3,25 miliardy více korun, než bylo

poskytnuto o dva roky dříve od MŠMT. Tento razantní nárůst ale více než z poloviny ovlivňují specifické dotace na podporu sportovních organizací během pandemie Covidu. Celkem tyto specifické dotace přesáhly hodnotu 2 miliard korun. Pokud bychom je odečetli, nárůst klasických neinvestičních dotací činí cca 1,25 miliardy korun.

Srovnání investičních dotací je o poznání problematičtější. U většiny výzev je známá pouze alokovaná částka určená při vypsání výzvy. U některých výzev z roku 2019 pak neznáme ani tu. To bohužel komplikuje i srovnání celkových alokovaných částek v obou sledovaných letech. Z částek, které známe a těch, které můžeme alespoň odhadovat z původní alokace, vyplývá, že v roce 2021 bylo sportovním organizacím vyplaceno více o 6 miliard korun. Realita ale bude pravděpodobně jiná.

U porovnání konkrétních dotačních výzev se zaměříme především na výzvu Můj Klub pro sportovní kluby a tělovýchovné jednoty viz následující tabulka 9.

Tabulka 9 – Porovnání dotace Můj Klub (zdroj: MŠMT, 2020b; NSA, 2022a; vlastní zpracování)

Můj Klub 2019		Můj Klub 2021	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
5 526	1 280 184 741	7 059	1 631 240 866

Pokud se podíváme na skutečné hodnoty, tak v roce 2019 získalo tuto dotaci 5 526 klubů a v průměru na jeden připadala částka 231 665 Kč. V roce 2021 získalo dotaci 7 059 klubů s průměrnou podporou ve výši 231 086 Kč. Vidíme, že průměrná částka je téměř totožná. Co je důležité, to je právě nárůst počtu čerpajících klubů o zhruba 1 500.

V roce 2019 čerpal nejvyšší částku ve výzvě Můj klub Univerzitní sportovní klub Praha. Celkem ve výši 4 977 500 Kč. Druhou nejvyšší částku získala Tělocvičná jednota Sokol Brno I. Jednalo se o sumu 3 588 200 Kč.

V roce 2021 čerpala největší částku ze všech organizací Tělocvičná jednota Sokol Brno I, která obdržela celkem 4 301 593 Kč. Dalším v pořadí byl SKUP Olomouc, z.s. s částkou 4 232 506 Kč. Další organizace se již nedostaly přes čtyřmilionovou hranici.

U sportovních svazů není porovnání tak jednoduché. Skutečnost je vlastně taková, že výzvě Podpora sportovních svazů 2021 odpovídá pro rok 2019 součet výzvy Sportovní svazy z programu Organizace sportu 2019 se samostatnými výzvami Repre a Talent. Pro lepší představu slouží tabulka 10 na následující straně.

Tabulka 10 – Porovnání dotací pro sportovní svazy (zdroj: MŠMT, 2020b; NSA, 2022a; vlastní zpracování)

Výzvy pro sportovní svazy pro rok 2019			Podpora sportovních svazů 2021	
Výzva	Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
Sportovní svazy	106	1 149 038 628	121	2 847 055 283
Repre	97	681 038 870		
Talent	80	832 658 110		
Celkem	-	2 662 735 608	121	2 847 055 283

Celková alokovaná částka je vyšší v roce 2021 o cca 190 milionů korun. Rozdíl v počtu žadatelů se dá vyhodnotit těžko s ohledem na to, že v roce 2019 žádaly svazy o podporu ve třech různých výzvách. Pozitivem je určitě zvýšení celkové vyplacené částky pro sportovní svazy. Není možné zjistit, jak se změnila průměrná částka připadající na jednu organizaci.

V roce 2019 získala nejvyšší podporu Fotbalová asociace České republiky, a to ve výzvách Sportovní svazy (272 437 120 Kč) a Talent (210 650 000 Kč). Ve výzvě Repre čerpal nejvíce Český svaz ledního hokeje (68 490 400 Kč).

O dva roky později získala největší státní podporu opět Fotbalová asociace České republiky. Celková výše dotace pro FAČR byla 537 711 823 Kč. Z toho část A – repre byla ve výši 70 956 270 Kč. Část B – talent ve výši 221 182 500 Kč. Na zbývající část C odpovídající předchozí výzvě Sportovní svazy připadlo 245 573 053 Kč.

Další neinvestiční výzvy, které lze meziročně srovnat, jsou uvedeny v následující tabulce číslo 11.

Tabulka 11 – Porovnání dalších neinvestičních dotací (zdroj: MŠMT, 2020b; NSA, 2022a; vlastní zpracování)

2019		2021	
Výzva na podporu významných sportovních akcí		Významná sportovní akce (1. + 2. kolo)	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
78	217 278 000	101	250 000 000
Významná sportovní akce mimořádné důležitosti		Významná sportovní akce mimořádné důležitosti (1. + 2. kolo)	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
2	36 000 000	4	90 590 000

Univerzitní sport		Univerzitní sport	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
2	40 000 000	2	65 000 000
Pohyb a zdraví		Pohyb a zdraví	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
8	88 457 500	*	*85 000 000
Zastřešující sportovní organizace		Zastřešující sportovní organizace	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
3	70 695 000	2	87 796 200
Olympijské a paralympijské hnutí		Olympijské a paralympijské hnutí	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
2	109 000 000	*	*168 000 000
Sportovní reprezentace zdravotně postižených sportovců		Podpora reprezentace ZPS	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
15	30 178 333	18	35 116 200
Podpora sportovních spolků ZPS s celostátní působností		Podpora svazů ZPS 2021	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
9	12 939 000	13	15 103 317
Podpora SK a TJ ZPS		Podpora SK/TJ ZPS	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
105	49 307 395	105	54 990 119
Významné sportovní akce ZPS		Významné sportovní akce zdravotně postižených sportovců	
Příjemci	Částka (Kč)	Příjemci	Částka (Kč)
15	9 669 027	17	11 500 000

* Chybí přehled rozdělení dotací, jedná se o alokovanou částku stanovenou při vyhlášení výzvy

Zbylé dotační výzvy vypsané v jednotlivých sledovaných letech se mezi sebou porovnat nedají.

Z tabulky 11 můžeme vidět, že u většiny vypsáných výzev se objem poskytnutých dotačních příspěvků v roce 2021 oproti roku 2019 zvýšil. Akorát u výzev Olympijské a paralympijské hnutí a Pohyb a zdraví se to posoudit nedá, jelikož pro rok 2021 známe jen částku plánovanou k alokaci. U výzvy Pohyb a zdraví byla stanovená na nižší úrovni, než byla částka skutečně vyplacená v roce 2019.

I počet příjemců finančních prostředků ve většině porovnatelných výzev stoupl. Jedinou výjimku, kromě výše zmíněných výzev, kde tato čísla neznáme, představuje výzva Zastřešující sportovní organizace. V té čerpaly v roce 2019 tři organizace, ale v roce 2021 již jen dvě.

5.4 Pozitiva a negativa systémů financování

V další části práce jsou uvedena pozitiva a negativa systémů financování sportu z veřejných rozpočtů. A to zvláště pro rok 2019 a pro rok 2021. Pozitiva a negativa byla vytvořena na základě provedených komparativních analýz a polostrukturovaných rozhovorů.

5.4.1 Pozitiva systému pro rok 2019

Na základě odpovědí respondentů jsem vyhodnotil jako jediné významnější plus systému financování sportu z veřejných rozpočtů relativní jednoduchost podání žádosti, a to ve srovnání s rokem 2021. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jakožto poskytovatel dotace díky několikaleté praxi vědělo, jaké dokumenty musí od žadatelů získat a které naopak nepotřebuje. Díky tomu nemuseli žadatelé přikládat do žádosti tolik příloh.

5.4.2 Negativa systému pro rok 2019

Na relativní jednoduchost žádosti vyplněné v online podobě ale navazovala nutnost doručit ji na ministerstvo ještě v listinné podobě. Respondenti si na to sice nestěžovali, ale mně to přijde jako zbytečné. A platilo to pro všechny výzvy, ve kterých se dalo v tomto roce o finanční prostředky žádat.

Jako problém tohoto systému vnímám i nedostatečnou konkrétnost Zákona o podpoře sportu v tehdejší znění. MŠMT mělo působnost v oblasti daňové podpory sportu

vymezenou jen velice stručně. Pro lidi o dotacích rozhodujících tak bylo mnohem snazší s rozdělovanými prostředky pracovat podle svého uvážení.

Dalším negativem je, že MŠMT vypisovalo dotace v podobě článků. Jednotlivé dotační výzvy tak nebyly na webu na jednom místě, ale k jejich nalezení bylo nutné procházet archivem zveřejněných článků, což mi velice komplikovalo práci. To stejné platilo i pro zveřejňování informací o skutečném rozdělení dotací. Opět je nutné se ponořit na webu MŠMT do archivu a jednotlivé dokumenty najít.

Asi největším problémem celého systému financování v roce 2019 byla dle respondentů velká časová náročnost vyhodnocení žádostí a rozhodnutí o vyplacení prostředků. Sportovní organizace se tak obdrženou částku dozvěděly až zhruba v polovině daného roku, což je i podle mě velice pozdě.

5.4.3 Pozitiva systému pro rok 2021

Přínosem pro systém roku 2021 je pro mě fungování dle novelizovaného Zákona o podpoře sportu. Národní sportovní agentura v něm má velice přesně vymezenou svou působnost v oblasti sportovních dotací. Kromě toho jsou zde přesně vymezeny i její jednotlivé orgány. Konkrétněji je popsáno také to, jak se dá nakládat s dotacemi. Například sportovní svazy již nemůžou svévolně přerozdělovat finanční prostředky získané od státu svým podřízeným organizacím. Existuje tedy větší transparentnost než dříve.

Jedním z kladů nového systému financování sportu z veřejných rozpočtů je dozajista větší přehlednost, a to hlavně v porovnání s rokem 2019 a stránkami MŠMT. Na webu Národní sportovní agentury jsou v jednom uceleném seznamu všechny vypsané dotační výzvy. Po jejich rozkliknutí je možné si otevřít konkrétní znění jednotlivé výzvy nebo další potřebné dokumenty, například k jejímu vyúčtování.

Totéž platí i pro závěrečné rozdělení peněžních částek úspěšným žadatelům. Opět je zde ucelený seznam ukončených dotačních výzev, kde je možné si po rozkliknutí otevřít tabulky s částkami, které obdrželi jednotliví příjemci. V obou případech mi přehlednost informací velice usnadnila analyzovat systém financování pro tento rok.

Dalším podle mého názoru mírně pozitivním bodem je to, že si sportovní kluby a tělovýchovné jednoty v žádosti o dotační výzvu Můj Klub nemusí vypočítávat ručně

sumu, o kterou mohou požádat. Nyní se tato částka vypočte automaticky na základě databáze členů dané organizace vedené v Rejstříku sportu NSA.

Pozitivně hodnotím i to, že ve srovnatelných výzvách se ve většině případů rozdělovalo více peněz než v roce 2019. A také to, že většinou na příspěvek u porovnatelných výzev dosáhlo i více subjektů než v předchozím sledovaném roce.

5.4.4 Negativa systému pro rok 2021

Výrazným negativem systému financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku pro rok 2021 je dle respondentů nárůst obtížnosti žádosti o dotaci. Po převzetí agendy Národní sportovní agenturou začalo být vyžadováno po žadatelích o dotace daleko větší množství dokumentů než dříve. Z těch navíc NSA ani všechny nevyužije při rozhodování o rozdělení finančních prostředků. Celou žádost to technicky i časově komplikuje. Jsou ale i tací respondenti, kteří uvádí, že proces žádosti je naprosto standardní a stačí následovat pokyny. Já se kloním spíše k názoru, že dokládaných příloh je zbytečně mnoho a žádost by se v tomto ohledu měla zjednodušit.

Žádost se navíc začíná podávat prostřednictvím Rejstříku sportu, ale žadatel je pak odkázán do jiného webového prostředí. Na základě dané výzvy buď na Jednotný dotační portál, nebo na web dotacesport.cz. Musí se proto znovu zorientovat, což žádost zbytečně komplikuje. Kromě dotační výzvy Můj Klub se navíc musí veškeré ostatní žádosti kromě elektronické podoby odeslat v papírové podobě, což dle mého názoru není nezbytné.

S komplikovanou žádostí souvisí pak i její náročnější vyřizování. To má vliv na to, že nejžádanější změna, tedy urychlení rozdělování sportovních dotací, prozatím nenastala. To byl velký problém dřívějšího systému, který přetrvává i nyní. Sportovní kluby například ve výzvě Můj Klub podávají žádost na přelomu listopadu a prosince, ale v půlce června následujícího roku stále neví, zda a kolik peněz od státu dostanou. Z toho důvodu musí fungovat v režimu rozpočtového provizoria. Těžko si tak mohou tyto organizace plánovat nějaké větší výdaje. Organizace totiž až do půlky roku neví, zda jejich žádost bude schválena v plné výši, bude pokrácena z důvodu nedostatku prostředků, nebo bude úplně zamítnuta například z důvodu nějaké chyby v žádosti.

Několik negativních názorů zaznělo v provedených rozhovorech i na adresu Rejstříku sportu. Ne že by ho respondenti chtěli zrušit, ale stěžují si na to, že v něm nefunguje vše tak, jak má, a že byl spuštěn nepřipravený. Představitelé několika organizací by uvítali

například to, aby členskou databázi nemuseli nahrávat ručně, ale stahovala se do systému automaticky z Informačního systému České unie sportu.

Posledním negativem, zato poměrně výrazným, je pro mě absence některých ukončených výzev. Ve smyslu, že se nedá dostat k závěrečnému rozdělení prostředků mezi příjemce. To se týká například neinvestičních výzev Pohyb a zdraví nebo Olympijské a paralympijské hnutí. Z tohoto pohledu tedy není současný systém financování transparentní.

5.5 Návrhy na vylepšení financování sportu z veřejných rozpočtů

Na následujících stranách bude popsáno několik návrhů, které by po zavedení do praxe mohly vylepšit aktuální systém. Tyto návrhy vyplývají z poznatků, které přinesla komparativní analýza spolu s provedenými rozhovory se zástupci sportovních svazů a sportovních klubů / tělovýchovných jednot.

5.5.1 Dotační výzva Provoz a údržba

Jedním z nejčastějších poznatků plynoucích z rozhovorů je absence dotační výzvy Provoz a údržba pro rok 2022. V roce 2021, který je pro tuto práci stěžejní, tato výzva vypsaná byla. Téměř 2 800 úspěšných žadatelů si rozdělilo celkem cca 487 milionů korun.

Sama Národní sportovní agentura (2022e) na svých webových stránkách uvádí, že tuto výzvu vypsal proto, jelikož podpora v oblasti provozu a udržování sportovní infrastruktury byla v minulých letech „*ne zcela systémově poskytována v rámci výzev Můj klub a NSA se proto rozhodla vyčlenit podporu provozovatelů sportovních zařízení do samostatné výzvy.*“

Je proto s podivem, že pro rok následující se na provoz a údržbu musí opět používat prostředky přidělené výzvou Můj Klub.

V současné době, kdy výrazně rostou ceny na energie, bude stále náročnější pro neziskové sportovní organizace pokrýt provozní náklady a případné nutné opravy svých sportovních zařízení.

Doporučením tedy je znovu zavést tuto výzvu do dalších let, a to s alokací alespoň ve stejné výši, v jaké byly vyplaceny dotace na tuto oblast v roce 2021. Úspěšní žadatelé

pak budou moci veškeré získané prostředky v této výzvě uplatnit na náklady spojené s provozem a údržbou jejich sportovních zařízení.

5.5.2 Zrychlení procesu vyřizování žádostí

Druhý návrh je možná ještě důležitější, neboť rezonoval vlastně všemi provedenými rozhovory. Je jím docílení zrychlení procesu přidělování dotací jednotlivým úspěšným žadatelům. Zrychlení procesu bylo dokonce jedním z hlavních důvodů, proč se přidělování státních dotací do oblasti sportu přesunulo z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na Národní sportovní agenturu. Nicméně zatím nedošlo ani k minimálnímu zlepšení.

V těch nejdůležitějších výzvách – pro sportovní svazy je to Podpora sportovních svazů, pro kluby a tělovýchovné jednoty je to Můj Klub – se žádost podává na přelomu listopadu a prosince roku předcházejícího. K rozhodnutí o přidělení dotace a jejímu vyplacení dochází ale až v červnu, tedy cca po půl roce. Pro sportovní organizace je tak velice nepříjemné, že do poloviny roku vlastně nevědí, s kolika penězi mohou počítat. Je tedy velice obtížné plánovat nějaké větší výdaje. Jejich žádost totiž sice může být schválena v plné výši, ale také může být pokrácena z důvodu nedostatečné alokace, nebo dokonce úplně zamítnuta, například z důvodu nějaké chyby v žádosti.

Možností jak dosáhnout zlepšení v této oblasti je hned několik. Nejjednodušší by bylo nejspíše zvýšit počet úředníků, kteří celý proces zaštiťují. V takovém případě by se mohlo najednou vyřizovat více žádostí než doposud. To by celý proces rozhodně urychlilo. O kolik, to by záleželo na počtu přijatých pracovníků.

Navíc by se tím vyřešil další nedostatek současného fungování Národní sportovní agentury. Někteří respondenti si totiž stěžují, že je pro ně složité zkontaktovat někoho z NSA pro řešení svých problémů. A někdy se jim to nepodaří vůbec. Kdyby bylo úředníků více, pravděpodobně by dokázali zodpovědět více dotazů a pomoci tak jednotlivým organizacím.

Pravdou ale je, že tento návrh s sebou přináší i negativní aspekty. V prvé řadě to jsou mzdové náklady. Navíc, vláda se snaží počet úředníků a náklady na jejich mzdy snížit (ČT 24, 2022), a tak by nejspíš návrh na zvýšení počtu zaměstnanců Národní sportovní agentury neprošel.

Druhou možností je celý proces časově posunout. Pokud by se žádosti místo na přelomu listopadu a prosince odevzdávaly na přelomu června a července předcházejícího roku, mělo by vyřízení dotací připadnout přibližně na leden. A to za předpokladu, že by se nic jiného nezměnilo.

Ani zde ale skutečnost zřejmě nebude tak jednoduchá. V červenci totiž nejspíše nebude známo, kolik prostředků bude možné v jednotlivých dotačních výzvách alokovat. Dost možná by ani žadatelé v té době nedokázali odhadnout, kolik finančních prostředků budou potřebovat.

Proto se mi jako ideální řešení jeví třetí varianta, kterou je zjednodušení celé žádosti, nejlépe až zautomatizování všech kroků procesu. Tím by se zároveň vyřešil i další odhalený nedostatek v systému financování, kterým je přílišná složitost žádosti. To navíc přiděluje žadatelům hodně práce a ubírá čas.

Pokud by se k žádostem o ty nejdůležitější dotace – výzvy Můj Klub pro kluby a tělovýchovné jednoty a Podpora sportovních svazů pro sportovní svazy, nemuselo dokládat několik zbytných dokumentů, které vyžadují fyzickou kontrolu, dalo by se o úspěšnosti žádosti elektronicky rozhodnout mnohem rychleji.

U těchto výzev je vyplacená částka alespoň zčásti založena na výši členské základny. Tu musí všechny organizace uvádět v databázi NSA – Rejstříku sportu. Zaregistrovaní členové podléhají automatické kontrole, která ručí za správnost uvedené členské základny.

Ta část dotace, která závisí na počtu sportovců, by tak měla být velice rychle a jednoduše stanovená pouze jednoduchým výpočtem → počet členů znásobený částkou připadající na jednoho člena.

Pokud by pak u každého žadatele stačilo zkontrolovat jeden až dva klíčové dokumenty, celý proces by to pravděpodobně značně urychlilo i za stávajícího stavu zaměstnanců NSA.

5.5.3 Větší transparentnost

Transparentnost celého systému financování se oproti minulosti jistě zvýšila. Na druhou stranu oproti sousedním zemím, hlavně tedy Rakousku a Německu, stále zaostáváme.

Přitom by se dalo využít právě Rejstříku sportu, skrze který by se mohl celý systém veřejnosti daleko více otevřít.

Mým návrhem je přiblížit Rejstřík sportu rakouskému Transparenzportalu. Již nyní jsou v Rejstříku sportu uvedeny veškeré sportovní organizace, které získávají státní dotace. Proto je mým návrhem, aby tyto seznamy byly interaktivní a každá organizace se dala tzv. rozkliknout.

Po rozkliknutí by se objevil seznam dotačních výzev, ve kterých organizace získala státní podporu. Součástí by měla být i získaná částka a účel dotace.

Zároveň musím zmínit, že se mi na webu NSA nepodařilo dohledat závěrečné rozdělení finančních prostředků u všech dotačních výzev z roku 2021. Údaje chyběly například k výzvám Pohyb a zdraví, Olympijské a paralympijské hnutí, nebo u většiny investičních dotací. To je za mě velký problém. A pokud by se NSA nechtělo pouštět do interaktivního Rejstříku sportu, absolutním minimem je pak právě to, aby se na jejich webu daly najít výsledky všech uskutečněných výzev aspoň v podobě, v jaké se tam objevují v současnosti. Tedy v PDF souborech s tabulkami, což není rozhodně ideální, ale lepší než nic.

5.5.4 Další návrhy pro Rejstřík sportu

Kromě výše zmíněného návrhu zavedení interaktivity do Rejstříku sportu, vyplynulo z provedených rozhovorů ještě několik dalších nápadů, které by mohly celou situaci alespoň trochu zjednodušit.

Prvním z těchto návrhů je, aby byl Rejstřík sportu provázaný s databází sportovců vedenou Českou unií sportu. Kluby, které mají databázi členů vedenou u ČUS, si tento seznam vyexportují a poté nahrají do Rejstříku sportu. Mým návrhem je, aby tento proces fungoval automaticky. Jakmile by klub vedl členskou základnu u ČUS, ve svém uživatelském rozhraní Rejstříku sportu by pouze potvrdil, aby se databáze stahovala z webu ČUS automaticky. To by usnadnilo hlavně menším organizacím dost práce i času.

Dalším návrhem je, aby se veškeré žádosti o sportovní dotace podávali skrze Rejstřík sportu. V současnosti se tam sice s žádostmi v některých výzvách začíná, nakonec jsou žadatelé ale přesměrováni jinam. Navíc se pak různé žádosti podávají přes různá odlišná rozhraní. Některé žádosti jsou přesměrovány na Jednotný dotační portál, jiné na web

dotacesport.cz. Žadatel se pak musí orientovat v několika různých prostředích. Kdyby se veškeré žádosti podávaly kompletně přes Rejstřík sportu, bylo by to pro žadatele méně komplikované.

Na druhý návrh se dá rovnou navázat s návrhem třetím, který se netýká úplně Rejstříku sportu. Tím je, aby veškeré žádosti stačilo podat v elektronické podobě, jako je tomu již například u žádosti Můj Klub. Jiné se zatím musí kromě elektronické podoby navíc zasílat i ve fyzické listinné podobě. To je něco, co by se dalo určitě zrušit a žádosti by to alespoň trochu zjednodušilo a zrychlilo.

5.5.5 Dlouhodobější výhled financování

Dalším návrhem, který by ocenily hlavně sportovní svazy, je vytvoření dlouhodobějšího výhledu financování sportu. A to alespoň na tři roky dopředu. V současnosti, kdy sportovní organizace neví, jestli dostanou v následujícím roce stejně prostředků jako v tom aktuálním, nebo méně, nebo dokonce žádné, je velice nekomfortní pracovat. Těžko se pak dají naplánovat nějaké výraznější výdaje. Musí se pracovat neustále v nejistotě.

Proto by bylo příjemné, kdyby Národní sportovní agentura vypracovala alespoň tříletý plán financování, aby kluby a svazy věděly, kolik peněz se bude rozdělovat příští, přespříští a ještě další rok. To by jim poskytlo alespoň základní představu o tom, kolik finančních prostředků přibližně mohou získat.

Tato záležitost určitě souvisí s nutností jakési politické aktivity Národní sportovní agentury. Ta by se měla s vládou domluvit právě na tom, jak se bude financování sportu do budoucna vyvíjet, měla by za sportovní prostředí lobbovat a zajistit tak alespoň stabilní finanční podporu tohoto odvětví. Po zajištění této stability a nejlépe i setrvalého růstu by pak bylo možné vytvořit právě alespoň tříletý výhled financování, který by všem sportovním organizacím dodal potřebný klid.

6 DISKUZE

Při výzkumu financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku jsem využil dvě kvalitativní metody. Zaprvé komparativní analýzu a zadruhé polostrukturované rozhovory. Analyzovanými oblastmi byly legislativní dokumenty, metodika žádosti, metodika přidělení dotace a rozdělení dotací.

U analýzy legislativních dokumentů shledávám možnost limitace výzkumu v tom, že jakožto člověk bez právnického vzdělání si nemusím veškeré formulace vyložit správně. Naopak problém není v tom, že bych na nějaký z dokumentů zapomněl, neboť všechny jsou uvedeny na stránkách Národní sportovní agentury.

U zbývajících tří oblastí se objevují jisté limity v tom, že nemám přístup do Rejstříku sportu, ani do Informačního systému MŠMT z pozice nějaké sportovní organizace. Musím proto čerpat pouze z těch informací, které jsou veřejně přístupné. Anebo z těch, které mi poskytli v rozhovorech jednotliví respondenti.

Co se polostrukturovaných rozhovorů týče, zde je určitým limitem počet respondentů. Dva zástupci sportovních svazů a čtyři zástupci sportovních klubů / tělovýchovných jednot poskytují odpovědi zahrnující jejich subjektivní názory. Respondenti ani nemají zkušenosti se všemi dotačními výzvami, což by pro výzkum bylo lepší. Přesto mi jejich odpovědi výrazně pomohly k vytvoření povědomí o tom, jak současný systém financování sportu z veřejných rozpočtů funguje, a také jaké se objevují rozdíly oproti době, kdy mělo přidělování dotací na starosti Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Velkým problémem u rozhovorů byla značná neochota některých zástupců sportovních svazů ke spolupráci. Několikrát jsem byl odmítnut okamžitě a několikrát mi byl již domluvený rozhovor odřeknut na poslední chvíli. Z důvodu nedostatku času jsem tak nakonec místo třetího respondenta zastupujícího sportovní svazy oslovil dalšího respondenta ze sféry sportovních klubů a tělovýchovných jednot.

Brown a kol. (2021) rozdělují financování sportu do pěti oblastí, mezi které řadí i vládní financování. I český autor, Novotný (2011), definuje ve svém schématu vícezdrojového financování sportu hned několik zdrojů, z nichž jedním je právě financování skrze výdaje státního rozpočtu. Jelikož všechny tyto oblasti, stanovené ať už autory prvními nebo druhými, by se v jedné práci nedaly obsáhnout, zabývám se pouze jednou z nich.

Tou oblastí je veřejné financování ze státního rozpočtu. Z důvodu, že tato práce má omezený rozsah, nezvládl bych se zabývat ani veřejným financováním sportu celkově. Tam by spadalo ještě financování skrze orgány místní samosprávy, například obce nebo kraje. Popřípadě i financování z naopak vyšších celků, kterým může být Evropská unie. I tak by se možná dalo o financování ze státního rozpočtu v Česku psát ještě podrobněji.

Novotný (2011) nahlíží na problematiku i z druhé strany, když popisuje způsob financování podle typu příjemce. Zabývá se zde několika typy, včetně sportovního klubu / tělovýchovné jednoty, u kterých řadí dotace od státu mezi tradiční zdroje financování. Sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami se v diplomové práci zabývám nejvíce. Zmíněný autor ale vůbec neřeší financování sportovních svazů. Těm se já v diplomové práci na rozdíl od něj věnuji.

Státním dotacím do sportu se věnuje i Rogić a kol. (2018), který se zaměřuje především na zvýšení prostředků z dotací skrze zdanění hazardu. Ze zdanění hazardu plynou peníze do sportu povinně třeba i v Rakousku (Bundes-Sport GmbH, 2022) nebo Polsku (Gov.pl, 2022). Já jsem tuto problematiku do praktické části práce neimplementoval, neboť jsem se zabýval minulým a aktuálně fungujícím systémem financování v Česku, u nichž jsem hledal na základě srovnání pozitiva a negativa. Přicházet s novými návrhy na úpravu systému nebylo mým cílem, byť jich v závěru praktické části několik nabízím.

Výzkum financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku odhalil jeden rozdíl oproti systémům fungujícím v okolních zemích. Ať už v Německu (Feiler a kol., 2019), Rakousku (Bundes-Sport GmbH, 2022), na Slovensku (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, 2022), ale i v Polsku (Żołądkiewicz-Kuzioła, 2021) se sportovní dotace rozdělují do dvou základních kategorií na účelové a neúčelové. Dokonce i Novotný (2011) zmiňuje takové rozdělení státních dotací jako základní. V Česku je ale základní rozdělení sportovních dotací na investiční a neinvestiční. Na kvalitu systému financování to sice vliv nemá, ale je zajímavé, že Česko v tomto ohledu není v souladu s ostatními zeměmi.

Shüttoff a kol. (2018) zmiňují, že výše základních dotací je v Německu stanovena na základě počtu členů ve sportovní organizaci. Cílem má být to, aby sportovalo co nejvíce lidí. Kluby se pak snaží do svých řad lákat co možná nejvíce členů. V Česku se ty nejpodstatnější dotace vypočítávají také na základě velikosti členské základy. Jedná se

o dotační výzvu Můj Klub pro sportovní kluby a tělovýchovné jednoty a o výzvu Podpora sportovních svazů pro sportovní svazy.

Během provádění polostrukturovaných rozhovorů jsem se ale od jednoho respondenta dozvěděl, že se mu toto nastavení nelíbí. A to právě z toho důvodu, že nejvíce peněz dostávají organizace s největším počtem členů, ačkoli jinak třeba pracují vysloveně špatně. A naopak, organizace soustředící se na výborné sportovní výkony u několika málo sportovců, dostanou v této výzvě výrazně nižší částku.

Naopak v Rakousku je systém založen právě i na důležitosti sportovních výsledků (Bundes-Sport GmbH, 2022). Výši dotace pro sportovní svazy ovlivňuje dokonce z celých 70 % úspěšnost daných sportovních svazů ve sportovních soutěžích. Zbylých 30 % pak závisí na výhledu budoucího rozvoje, kvalitě a rozsahu práce s mládeží nebo na kvalitě organizační struktury svazu. Je tedy zřejmé, že velikost členské základny nehraje ve výši dotace pro sportovní svazy v Rakousku roli.

Na Slovensku dle (Palaščákové a Palaščákové, 2020) přispívá stát na velké investiční projekty celonárodního významu, jako je například Národní fotbalový stadion na Tehelném poli, nebo Zimní stadion Ondreje Nepely. Ještě intenzivnější podpora podobných projektů probíhá v Polsku. Tam se stát snaží podporovat investiční výstavbu moderních zařízení pro nejrůznější sporty, které splňují ty nejvyšší požadavky. Polsko pak díky tomu bude moct na daných sportovištích pořádat mezinárodní soutěže evropského, nebo dokonce i světového významu.

Oproti tomu v Česku se stát snaží přispívat naopak spíše na menší investiční projekty regionálního, popřípadě dokonce lokálního významu. S tímto postojem úplně nesouhlasí jeden z představitelů sportovních svazů, který by stál o to, aby se každý rok podpořily alespoň tři významnější investiční akce. Již nyní totiž dochází k opotřebování a chátrání déle sloužících sportovních zařízení, která již ani nenaplňují dnešní standardy.

Pokud by se chtěl nějaký výzkumník v budoucnu věnovat problematice financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku, bylo by asi vhodné, aby byl výzkum veden přímo ve spolupráci s Národní sportovní agenturou. Pak by se dal případný rozhovor či dotazník přidat jako součást žádosti o nějakou dotaci, díky čemuž by se dalo získat více respondentů. Všichni žadatelé by tak poskytli výzkumníkovi své odpovědi. Získané závěry by pak bylo možné prokonzultovat se zástupcem NSA, který by k sesbíraným informacím mohl poskytnout komentář a pohled z druhé strany.

Zajímavé by pak jistě bylo zaměřit se v nějakém výzkumu týkajícím se financování sportovních organizací obecně více na moderní způsoby financování sportu. Tedy na projekty Public Private Partnership či na crowdfundingové kampaně, které jsem zmínil v teoretické části jako nové možnosti financování. V praktické části své práce jsem se jimi ale z důvodu nedostatku prostoru vůbec nezabýval.

7 ZÁVĚR

V této diplomové práci jsem se zabýval velice podstatným tématem, kterým je financování sportu v České republice z veřejných rozpočtů. Zabýval jsem se především financováním ze státního rozpočtu, jelikož to je pro sportovní organizace z hlediska objemu financí nejdůležitější.

Téma navíc bylo velice aktuální, neboť mezi sledovanými roky 2019 a 2021 došlo k přesunu agendy státního financování sportu z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na Národní sportovní agenturu. Proto bylo zajímavé vyzkoumat, jak sportovní organizace tuto změnu vnímají.

Jako první metoda výzkumu byla zvolena komparativní analýza. Ta byla provedena celkem ve čtyřech oblastech, kterými byly: legislativní dokumenty, metodika žádosti, metodika přidělení dotace a rozdělení dotací. Díky této komparaci byla pak identifikována pozitiva a negativa systémů financování sportu z veřejných rozpočtů v obou zkoumaných letech.

Aby tyto závěry měly dostatečnou váhu, byly provedeny polostrukturované rozhovory s cílem získat postoje dalších zainteresovaných stran. Konkrétně šlo o rozhovory se dvěma zástupci sportovních svazů a čtyřmi zástupci sportovních klubů a tělovýchovných jednot. V porovnání obou sledovaných let není podle respondentů nijak zásadní rozdíl. MŠMT už mělo v roce 2019 zavedený podobný systém, jaký využívá NSA nyní.

Komparativní analýza spolu s provedenými rozhovory přinesly identifikaci pozitiv a negativ systémů financování v obou sledovaných letech 2019 a 2021.

Výhodou původního systému platného v roce 2019 oproti systému aktuálnímu byla relativní jednoduchost podání žádosti o dotaci. Sportovní organizace nemusely dokládat několik zbytečných dokumentů, což jim usnadňovalo žádost z technického i časového hlediska. Poskytovatel, MŠMT, měl díky tomu také snazší vyhodnocení těchto žádostí.

Naopak v roce 2021 je systém financování sportu kvalitnější oproti původnímu ve více aspektech. Například Zákon o podpoře sportu prošel novelizací, která daleko přesněji určuje pravomoci Národní sportovní agentury, než jak je mělo určené MŠMT v původních zněních. Propracovanější je i úprava odstavce o přidělování dotací ze státního rozpočtu. Poskytovatel se tak nyní musí držet striktnějších pravidel, což vede k vyšší transparentnosti.

Zlepšení oproti roku 2019 bylo dosaženo i v přehlednosti systému financování, kdy nyní na stránkách NSA jsou sepsány všechny přidělované dotace na jednom místě. Stejně tak jsou na jednom místě sepsány všechny dotace, které již byly vyplaceny. Na webu MŠMT se tyto informace musely hledat v archivu článků ke každé jednotlivé dotační výzvě zvlášť.

K mírnému zlepšení došlo i u metodiky přidělování dotací. Sportovní organizace nyní sice musejí nahrávat svou členskou databázi do systému Rejstříku sportu. Na základě toho se jim ale automaticky vypočítá částka, o kterou mohou zažádat ve výzvách Můj Klub a Podpora sportovních svazů, u kterých je podpora založena alespoň zčásti právě na počtu členů dané organizace.

Posledním pozitivem roku 2021 je nárůst počtu čerpajících subjektů téměř ve všech meziročně srovnatelných dotačních výzvách. U většiny z těchto výzev narostla i alokovaná částka.

Asi největším negativem je fakt, že se stále nepodařilo vyřešit časovou náročnost rozhodování o přidělení dotací a jejich následné vyplacení. Sportovní organizace na schválení prostředků čekají až do poloviny roku. Z toho důvodu musí pracovat v jakémsi rozpočtovém provizoriu a těžko si mohou plánovat nějaké větší výdaje. Neví totiž, zda jejich žádost bude schválena v plné výši, bude pokrácena z důvodu nedostatku prostředků, nebo bude úplně zamítnuta například z důvodu nějaké chyby v žádosti. Přitom zlepšení této problematiky bylo hlavním cílem přesunu financování sportu ze státního rozpočtu do agendy Národní sportovní agentury.

Z toho můžeme vyvodit závěry, že systém financování sportu z roku 2021 je v porovnání s rokem 2019 lépe upravený v oblastech legislativních dokumentů, metodiky přidělení dotace i rozdělení dotací. Oproti tomu oblast metodiky žádosti byla lépe podchycena v systému fungujícím v roce 2019.

Nakonec jsem si dovolil navrhnout i několik úprav systému, které by při zavedení do praxe mohly přinést zlepšení celkového stavu. Jedná se o znovuzavedení výzvy Provoz a údržba. Dále zjednodušení a maximální zautomatizování žádosti o dotace, což by mělo vést ke zrychlení procesu vyřizování žádostí. Poté větší interaktivnost Rejstříku sportu ve formě viditelnosti veškerých státních příspěvků po rozkliknutí dané sportovní organizace. Nebo třeba zavedení dlouhodobějšího výhledu státního financování sportu.

ZDROJE

1. I. Akční plán ke koncepci SPORT 2025 na období 2018 – 2019. *Národní sportovní agentura* [online]. 2022a [cit. 2022-05-28]. Dostupné z: <<https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2021/02/akcni-plan-platne-zneni-dle-usneseni-519-ze-dne-15.8.2018.docx>>.
2. II. Akční plán ke koncepci SPORT 2025 na období 2020 – 2021. *Národní sportovní agentura* [online]. 2022b [cit. 2022-05-28]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2021/02/ma_KORNBN8B6MCN.docx>.
3. Anträge und Formulare. *Bundesministerium Kunst, Kultur, öffentlicher Dienst und Sport* [online]. 2022 [cit. 2022-04-22]. Dostupné z: <<https://www.bmkoes.gv.at/sport/sportfoerderungen/formulare.html>>.
4. BMI – Bundesministerium des Innern und Für Heimat – Sport Node. *Bmi.bund.de* [online]. 2017 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <http://www.bmi.bund.de/EN/Topics/Sport/sport_node.html>.
5. BREUER, Christoph a Pamela WICKER. *Sport Development Report 2007/2008: Analysis of the sports clubs' situation in Germany*. Abbreviated Version. Cologne: Sportverlag Strauß, 2009.
6. BROWN, C. V. a Peter M. JACKSON. *Public Sector Economics*. 4th Edition. New York: Wiley-Blackwell, 1991. ISBN 978-0-631-16208-7.
7. BROWN, Matthew, Daniel RASCHER, Mark NAGEL a Chad MCEVOY. *Financial Management in the Sport Industry*. Third edition. New York: Routledge, 2021. ISBN 978-0-367-32121-5.
8. BUCHANAN, Kadence. Financing Sports. *Ezinearticles.com* [online]. 2006 [cit. 2022-04-22]. Dostupné z: <<https://ezinearticles.com/?Financing-Sports&id=283745>>.
9. Bundes-Sport GmbH. *Bundes-Sport GmbH* [online]. 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <<https://www.bundes-sport-gmbh.at/>>.
10. CRITCHLEY, Mark. 'A biological bomb': The story of the Champions League game which sparked Italy's coronavirus crisis. *Independent.co.uk* [online]. 2020 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <<https://www.independent.co.uk/sport/football/european/coronavirus-news-latest-atalanta-valencia-champions-league-italy-crisis-bergamo-a9448541.html>>.

11. Další škrty v platech státních zaměstnanců. Ministři projednávají propouštění už v tomto roce. *ČT24* [online]. 2022 [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3435226-dalsi-skrty-v-platech-statnich-zamestnancu-ministri-projednavaji-propousteni-uz-v>>.
12. Deutscher Bundestag. 13. *Sportbericht der Bundesregierung*. Drucksache 18/3523. Berlin: Deutscher Bundestag, [online]. 2014 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <<https://www.bundesregierung.de/breg-de/suche/13-sportbericht-der-bundesregierung-1013372>>.
13. Dílo zkázy spartánských Hooligans napáchané po derby z Edenu mizí. *Sport.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <<https://www.sport.cz/clanek/fotbal-ceska-1-liga-dilo-zkazy-spartanskych-hooligans-napachane-po-derby-z-edenu-mizi-3199738>>.
14. DOSB. *Bestandserhebung 2017*. Frankfurt: Deutscher Olympischer Sportbund, 2017.
15. DOWNWARD, Paul, Bernd FRICK, Brad R. HUMPHREYS, Tim PAWLOWSKI, Jane E. RUSESKI a Brian P. SOEBBING. *The SAGE Handbook of Sport Economics*. 1st Edition. London: SAGE Publications Ltd, 2019. ISBN 978-1-4739-7976-5.
16. DUNNING, Eric. *Sport Matters: sociological studies of sport, violence and civilization*. London: Routledge, 1999. ISBN 0-415-06413-9.
17. EVANS, Adam B., Joanna BLACKWELL, Paddy DOLAN, Josef FAHLÉN, Remco HOEKMAN, Verena LENNEIS, Gareth MCNARRY, Marueen SMITH a Laura WILCOCK. Sport in the face of the COVID-19 pandemic: towards an agenda for research in the sociology of sport. *European Journal for Sport and Society*, 2020, Vol. 17, No. 2, pp. 85-95.
18. Evropská charta sportu. *Česká unie sportu* [online]. 2022 [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <<http://www.cuscz.cz/files/291NjZ.pdf>>.
19. FEILER, Svenja, Pamela WICKER a Christoph BREUER. Public subsidies for sport clubs in Germany: funding regulations vs. empirical evidence. *European Sport Management Quarterly*, 2019, Vol. 19, Iss. 5, pp. 562-582.
20. Financovanie športu. *Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky* [online]. 2022 [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <<https://www.minedu.sk/financovanie-sportu/>>.

21. Finansowanie zadań w obszarze sportu. *Gov.pl* [online]. 2022 [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <<https://www.gov.pl/web/sport/finansowanie-zadan-w-obszarze-sportu>>.
22. Förderungen zum Thema Sport, Freizeit. *Transparenzportal.gv.at* [online]. 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <<https://transparenzportal.gv.at/tdb/tp/situation/npo/weitere-wirkungsbereiche/sport-freizeit/1>>.
23. Fundraiser by Gretchen Lasda : Latvian Women's Lacrosse - 2022. *gofundme.com* [online]. 2022 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <<https://www.gofundme.com/f/2t3t6w-latvian-womens-lacrosse-2022>>.
24. Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej. *Ministerstwo Sportu i Turystyki* [online]. 2022 [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <<https://msit.gov.pl/pl/infrastruktura/fundusz-rozwoju-kultury/3596,Fundusz-Rozwoju-Kultury-Fizycznej.html>>.
25. GOBIKAS, Mindaugas a Vilma ČINGIENĖ. Public-private partnership in youth sport delivery: local government perspective. *Journal of Physical Education and Sport*, 2021, Vol. 21, Iss. 2, pp. 1185-1190.
26. GREEN, Reginald. Sociology of Sport: A Summary of Issues. *Extra Sport Readings* [online]. 1998 [cit. 2022-05-02]. Dostupné z: <<https://sites.uni.edu/greenr/soc/sportsoc.htm>>.
27. GUTTMANN, Allen. *Sports Spectators*, New York: Columbia University Press, 1986. ISBN 0-231-06401-2.
28. HARING, Merten. *Sportförderung in Deutschland. Eine vergleichende Analyse der Bundesländer*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2010. ISBN 978-3-531-17155-5.
29. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.
30. HOBZA, Vladimír, Jaroslav REKTOŘÍK a kol. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-04-3.
31. HOULIHAN, Barrie a Dominic MALCOLM. *Sport and Society: A Student Introduction*. 3rd Edition. London: SAGE Publications Ltd, 2016. ISBN 978-1-4462-7618-1.

32. HUTCHINSON, Michael, Brennan K. BERG a Timothy B. KELLISON. Political activity in escalation of commitment: Sport facility funding and government decision making in the United States. *Sport Management Review*, 2018, Vol. 21, Iss. 3, pp. 263-278.
33. Investiční dotace, MŠMT ČR. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2020a [cit. 2022-05-26]. Dostupné z: <<https://www.msmt.cz/sport-1/investice>>.
34. JAYANTHI, Neeru A., Eric G. POST, Torrence C. LAURY a Peter D. FABRICANT. Health Consequences of Youth Sport Specialization. *Journal of Athletic Training*, 2019, Vol. 54, Iss. 10, pp. 1040-1049.
35. JETZKE, Malte a Michael MUTZ. Sport for Pleasure, Fitness, Medals od Slenderness? Differential Effects of Sports Activities on Well-Being. *Applied Research in Quality of Life*, 2020, Vol. 15, Iss. 5, pp. 1519-1534.
36. KADERKOVÁ, Hanka, Tomáš PAVELKA, Lenka STROUHALOVÁ a Ludmila PINĎÁKOVÁ. Webové rozhraní RS NSA – uživatelská dokumentace. *Rejstřík sportu NSA* [online]. 2019 [cit. 2022-05-27]. Dostupné z: <https://rejstrik sportu.cz/public/RNSA_UD_WEB.pdf>.
37. KIHIL, Lisa A. *Corruption in Sport: Causes, Consequences and Reform*. London: Routledge, 2017. ISBN 978-1-138-93570-9.
38. Koncepce podpory sportu 2016-2025. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2022 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <<https://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>>.
39. KPMG Česká republika. Koncepce financování sportu v České republice. *Docplayer.cz* [online]. 2012 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <<https://docplayer.cz/16225646-Koncepce-financovani-sportu-v-ceske-republice.html>>.
40. KRUPA, Dorota, Damian WALCZAK a Agnieszka ŻOŁĄDKIEWICZ-KUZIOŁA. Crowdfunding in financing sport activities. *Journal of Physical Education and Sport*, 2020, Vol. 20, Iss. 5, pp. 2959-2966.
41. LOVE, Adam, Alexander DEEB a Steven N. WALLER. Social Justice, Sport and Racism: A Position Statement. *Quest*, 2019, Vol. 71, Iss. 2, pp. 227-238.
42. MACA, Radek. Informační systém MŠMT pro elektronické řešení dotačních programů – oblast sportu: určeno pro žádosti na rok 2017 (a dál). *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy* [online]. 2017 [cit. 2022-05-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/48352_1_1/>.

43. NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.
44. PALAŠČÁKOVÁ, Daniela a Lenka PALAŠČÁKOVÁ. Financovanie športu z verejných zdrojov na Slovensku. *Univerzitná digitálna knižnica Technickej Univerzity v Košiciach* [online]. 2020 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <<https://www.semanticscholar.org/author/Daniela-Pala%C5%A1%C4%8D%C3%A1kov%C3%A1/2082126002>>.
45. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
46. Podpořte "POŠLI SLOVÁKA NA ISLE OF MAN TT 2022" na Startovači. *startovac.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <<https://www.startovac.cz/projekty/posli-slovaka-na-isle-of-man-tt-2022>>.
47. Přehled poskytnutých dotací – Národní sportovní agentura. *Národní sportovní agentura* [online]. 2022c [cit. 2022-05-26]. Dostupné z: <<https://agenturasport.cz/prehled-poskytnutych-a-neposkytnutych-dotaci/>>.
48. Public-Private Partnership: A Case Study on Singapore's National Stadium. *Singapore Management University* [online]. 2018 [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <<https://cmp.smu.edu.sg/article/public-private-partnerships-case-study-singapores-national-stadium>>.
49. PUERTAS-MOLERO, Pilar, Rafael MARFIL-CARMONA, Félix ZURITA-ORTEGA a Gabriel GONZÁLEZ-VALERO. Impact of Sports Mass Media on the Behavior and Health of Society. A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2019, Vol. 16, Iss. 3, pp. 28-43, 468.
50. RATTEN, Vanessa. Coronavirus disease (COVID-19) and sport entrepreneurship. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*, 2020, Vol. 26, No. 6, pp. 1379-1388.
51. ROGIĆ, Sunčica, Milena RADONJIĆ a Vladimir DJURIŠIĆ. Sport Financing Through the Gambling Revenues in Montenegro. *SportMont: International Scientific Journal*, 2018, Vol. 16, No. 2, pp. 87-91.
52. Rozdělení dotací, MŠMT ČR. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2020b [cit. 2022-05-26]. Dostupné z: <<https://www.msmt.cz/sport-1/rozdeleni-dotaci>>.
53. SEKOT, Aleš. Sociological perspective of sport. *The Spark*, 2017, Vol. 2, Iss. 1, pp. 28-43.

54. SCHÜTTOFF, Ute, Tim PAWLOWSKI, Paul DOWNWARD a Michael LECHNER. Sports participation and social capital formation during adolescence. *Social Science Quarterly*, 2018, Vol. 99, Iss. 2, pp. 683–698.
55. SPÁČ, Peter. For the Game, for the Loyal Partisans: Distribution of Sport Grants in Slovakia. *Central European Journal of Public Policy*, 2016, Vol. 10, Iss. 1, pp. 12-21.
56. Specifické dokumenty – Národní sportovní agentura. *Národní sportovní agentura* [online]. 2022d [cit. 2022-05-26]. Dostupné z: <<https://agenturasport.cz/specificke-dokumenty/>>.
57. The bird in borrowed feathers? Professional sport broadcasting rights in a new light. *ISCA.org* [online]. 2020 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <<https://www.isca.org/news-detail/839/the-bird-in-borrowed-feathers-professional-sport-broadcasting-rights-in-a-new-light>>.
58. The Vilnius Definition of Sport. *Eurostat* [online]. 2008 [cit. 2022-05-04]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/6921402/0/Vilnius+Definition+Sport+CP+A2008+official+2013_09_19.pdf/30838d11-01ea-431f-8112-50786e187c1c>.
59. Výzva 2/2020 Můj klub 2021 ve znění dodatku č.4. *Národní sportovní agentura* [online]. 2020 [cit. 2022-06-16]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2020/11/Vyzva_2_2020_MUJ_KLUB_2021_ve-zneni-dodatku-c-4.pdf>.
60. Výzva MŮJ KLUB 2019. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2018 [cit. 2022-06-16]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/48498_2_1/>.
61. Výzva Provoz a údržba 2021. *Národní sportovní agentura* [online]. 2022e [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: <<https://agenturasport.cz/dotace/provoz-a-udrzba-2021/>>.
62. WENNER, Lawrence A. Media, Sports, and Society. *Loyola Marymount University: Communication Studies Faculty Works*, 2021, 12.
63. WILTSHIRE, Huw D., Rashmi SUPRIYA a Julien S. BAKER. COVID-19 Impact on the Sport Sector Economy and Athletic Performance. *Journal of Risk and Financial Management*, 2022, Vol. 15, Iss. 4, 173.
64. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu ve znění pozdějších předpisů [online]. c2022 [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-115/zneni-20220201>>.

65. ŻOŁĄDKIEWICZ-KUZIOLA, Agnieszka. Expenditure from the municipality budget on physical culture in the form of a subsidy. *Journal of Physical Education and Sport*, 2021, Vol. 21, Iss. 5, pp. 3102–3108.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Model sportu – kostel	13
Obrázek 2 – Nastavení generátoru náhodných čísel pro výběr respondentů ze sportovních svazů (vlevo) a sportovních klubů (vpravo)	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Ekonomické členění statků	21
Tabulka 2 – Financování sportu na Slovensku z veřejných zdrojů	33
Tabulka 3 – Vytvořený návod k provedení polostrukturovaného rozhovoru	42
Tabulka 4 – Neinvestiční dotace 2019	50
Tabulka 5 – Investiční dotace 2019	51
Tabulka 6 – Neinvestiční dotace 2021	55
Tabulka 7 – Investiční dotace 2021	56
Tabulka 8 – Porovnání celkových alokovaných částek a investičních a neinvestičních dotací	67
Tabulka 9 – Porovnání dotace Můj Klub	68
Tabulka 10 – Porovnání dotací pro sportovní svazy	69
Tabulka 11 – Porovnání dalších neinvestičních dotací	69

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Schválená žádost o vyjádření etické komise UK FTVS

Příloha 2 – Informovaný souhlas k žádosti

Příloha 3 – Rozhovor s prvním zástupcem sportovních svazů

Příloha 4 – Rozhovor s druhým zástupcem sportovních svazů

Příloha 5 – Rozhovor s prvním zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

Příloha 6 – Rozhovor s druhým zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

Příloha 7 – Rozhovor se třetím zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

Příloha 8 – Rozhovor se čtvrtým zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

Příloha 1 – Schválená žádost o vyjádření etické komise UK FTVS

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
José Martího 31, 162 52 Praha 6-Veleslavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Porovnání systému financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku v letech 2019 a 2021

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: květen 2022 – červen 2022

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Bc. Lukáš Hulec

Hlavní řešitel: Bc. Lukáš Hulec

Místo výzkumu (pracoviště): Katedra managementu sportu UK FTVS – Rozhovory proběhnou na bezpečném veřejném místě dle dohody s jednotlivými respondenty

Spoluřešitel(é): –

Vedoucí práce (v případě studentské práce): doc. PhDr. Jan Šíma, Ph.D.

Finanční podpora: –

Popis projektu: Cílem diplomové práce je formulovat výhody a nevýhody současného systému financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku. Využitou metodou bude dotazování ve formě polostrukturovaných rozhovorů. Respondenty budou osoby, jejichž zájmem je žádat a hlavně získávat prostředky z veřejných rozpočtů na státní úrovni. Konkrétně se bude jednat o 3 zástupce sportovních svazů a také 3 zástupce sportovních klubů a tělovýchovných jednot. Zástupci svazů budou vybráni náhodným výběrem, kdy základním souborem jsou národní svazy vedené v rejstříku sportu spravovaném Národní sportovní agenturou. Zástupci klubů budou vybráni stejným způsobem, nicméně základní soubor je omezen na kluby z okresu České Budějovice. K těmto polostrukturovaným rozhovorům budou vytvořeny návody, což je v podstatě operacionalizace. Rozhovory budou vedeny osobně, individuálně, bude z nich pořizován audiozáznam. Skrze rozhovory nebudou zjišťována žádná citlivá data. Anonymizovaný přepis rozhovorů se objeví v přílohách práce a v praktické části budou obsaženy nejdůležitější informace z nich plynoucí ve shrnujících protokolech.

Charakteristika účastníků výzkumu: Předpokládaný počet je 6 účastníků starších 18 let. Kontakt na účastníky výzkumu (e-mail či telefonicky) se získá z webových stránek příslušných svazů a klubů vybraných náhodným výběrem. Výzkumu se nezúčastní osoby s akutním (zejména infekční) onemocněním.

Zajištění bezpečnosti: Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu.

Etické aspekty výzkumu: Výzkumu se nebudou účastnit žádné vulnerabilní skupiny.

Potenciální střet zájmů: Neexistuje žádná skutečnost, která by mohla ovlivnit objektivitu/integritu výzkumu. Hlavní řešitel nemá na výzkumu soukromý zájem.

Ochrana osobních dat: Osobní údaje účastníku výzkumu nebudou předávány dalším osobám ke zpracování. Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: jméno, příjmení, zaměstnavatel a pracovní pozice, e-mail či telefonní číslo a odpovědi na otázky – které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít pouze hlavní řešitel práce. Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotliví účastníci nebyli rozpoznatelní v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou do 1 dne po testování anonymizována. V textu diplomové práce budou anonymizovány i názvy sportovních svazů a klubů, jelikož podle nich by se dal respondent dohledat. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Pořizování fotografií/videí účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné fotografie ani videozáznamy.

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešeslavín

Požizování audio nahrávek účastníků: Rozhovor bude nahrán hlavním řešitelem na mobilní telefon, poté bude nahrán do počítače a z mobilního telefonu neprodleně smazán. Do 1 dne od pořízení nahrávky proběhne přepsání rozhovoru a anonymizace osobních dat účastníků výzkumu. Neanonymizovaná nahraná verze rozhovoru bude bezpečně uchována pouze u hlavního řešitele na heslem zajištěném počítači a nebude nikde zveřejňována, a to po dobu jednoho týdne od přepsání, poté bude smazána. Po přepsání bude účastníkům výzkumu text předložen ke schválení. Zveřejněny budou pouze přepsané anonymizované a účastníkem schválené rozhovory či jejich části.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): příložen

Povinností všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření. Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně.

Potvrzuji, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 18. 5. 2022

Podpis předkladatele:

Datum a podpis odpovědného pracovníka z místa výzkumu:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.

Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: 169/2022

dne: 24. 5. 2022

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a neshledala rozpory s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6

- 20 -

.....
podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha 2 – Informovaný souhlas k žádosti

INFORMOVANÝ SOUHLAS k žádosti 169/2022

Vážený pane, vážená paní,

v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů a dalšími obecně závaznými právními předpisy (*jakož jsou zejména Helsinská deklarace, přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964 ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013); Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zejména ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.) a Úmluva o lidských právech a biomedicíně č. 96/2001, jsou-li aplikovatelné*), Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu na UK FTVS v rámci diplomové práce s názvem Porovnání systému financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku v letech 2019 a 2021. Výzkum proběhne na bezpečném veřejném místě stanoveném dle dohody s jednotlivými respondenty.

Projekt bude probíhat v období: květen 2022 – červen 2022

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Cílem výzkumného projektu je formulovat výhody a nevýhody současného systému financování sportu z veřejných rozpočtů v Česku.

Způsob zásahu bude neinvazivní. Budete se účastnit polostrukturovaného rozhovoru. Budou Vám kladeny otázky, na které budete odpovídat. Nebudete-li chtít, nemusíte odpovídat na všechny otázky.

Časová náročnost projektu: jedná se o jednorázový rozhovor v časové délce cca 15 – 25 minut.

Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu.

Výzkumu se nezúčastní osoby s akutním (zejména infekční) onemocněním.

Vaše účast v projektu je dobrovolná a nebude finančně ohodnocená.

Projektu se nemohou účastnit osoby mladší 18 let.

Přínosem tohoto výzkumného projektu pro Vás bude získání informací jak snáze získat příspěvky ze státního rozpočtu pro činnost Vašeho svazu, spolku nebo klubu.

Osobní údaje účastníku výzkumu nebudou předávány dalším osobám ke zpracování. Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: jméno, příjmení, zaměstnavatel a pracovní pozice, e-mail či telefonní číslo a odpovědi na otázky – které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít pouze hlavní řešitel práce. Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotliví účastníci nebyli rozpoznatelní v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou do 1 dne po testování anonymizována. V textu diplomové práce budou anonymizovány i názvy sportovních svazů a klubů, jelikož podle nich by se dal respondent dohledat. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci,

případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Během výzkumu nebudou pořizovány žádné fotografie ani videozáznamy. Rozhovor bude nahrán hlavním řešitelem na mobilní telefon, poté bude nahrán do počítače a z mobilního telefonu neprodleně smazán. Do 1 dne od pořízení nahrávky proběhne přepsání rozhovoru a anonymizace osobních dat účastníků výzkumu. Neanonymizovaná nahraná verze rozhovoru bude bezpečně uchována pouze u hlavního řešitele na heslem zajištěném počítači a nebude nikde zveřejňována, a to po dobu jednoho týdne od přepsání, poté bude smazána. Po přepsání bude účastníkům výzkumu text předložen ke schválení. Zveřejněny budou pouze přepsané anonymizované a účastníkem schválené rozhovory či jejich části.

S celkovými výsledky a závěry výzkumného projektu se můžete seznámit na emailové adrese lukas.hulec@seznam.cz

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Jméno a příjmení předkladatele a hlavního řešitele projektu: Bc. Lukáš Hulec

Jméno a příjmení osoby, která provedla poučení: Bc. Lukáš Hulec Podpis:.....

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu a že jsem měl(a) možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal(a) jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy. Byl(a) jsem poučen(a) o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS, která bude následně informovat předkladatele projektu. Dále potvrzuji, že mi byl předán jeden originál vyhotovení tohoto informovaného souhlasu.

Místo, datum

Jméno a příjmení účastníka Podpis:

Souhlasím s textem přepsaného a anonymizovaného rozhovoru v rámci výše uvedeného výzkumu.

Místo, datum

Jméno a příjmení účastníka Podpis:

Příloha 3 – Rozhovor s prvním zástupcem sportovních svazů

V jakých výzvách žádala Vaše organizace o dotace ze státního rozpočtu od MŠMT či Národní sportovní agentury pro roky 2019 a 2021?

Pro rok 2019 žádala naše organizace o podporu ve výzvách Organizace sportu a Repre.

Pro rok 2021 jsme pak žádali o dotace ve výzvách Podpora sportovních svazů, dále Podpora činnosti sportovních trenérů a fyzioterapeutů na MŠ a ZŠ a také Movité investice.

Jakým způsobem jste se o těchto výzvách dozvěděli?

Dlouhodobým podáváním žádostí o dotace, to znamená historicky. A o nových výzvách zejména z webu Národní sportovní agentury.

Co všechno jste museli při žádosti o dotace udělat? Vnímali jste postup podání žádosti jako složitý?

Museli jsme vyplnit žádost o dotaci, zajistit a doplnit k žádosti povinné přílohy. Postup podání žádosti nevnímáme jako složitý, spíše některé přílohy jsou složitější k vyplnění, respektive vyžadují větší časovou náročnost.

Získali jste požadované dotace?

Ano, požadované dotace jsme získali.

Získali jste je v plné výši, o kterou jste žádali?

Ve většině případů ne v plné výši. Důvodem snížení dotace bylo zejména velké množství žadatelů, případně nižší objem dotačních prostředků.

Komunikoval s Vámi během procesu žádosti vypisovatel dotace – MŠMT, Národní sportovní agentura?

Pokud jsme si s něčím nevěděli rady, obrátili jsme se na zástupce MŠMT, respektive NSA, kteří s námi komunikovali a snažili se danou problematiku vyřešit. Problém byl zejména v samotném zkontaktování, protože pověřeni pracovníci byli evidentně velice vytížení a mnohdy se s nikým spojit nedalo.

Probíhá ze strany poskytovatele dotace nějaká kontrola?

Probíhá nejprve formální kontrola žádosti a po případném přidělení dotace a po odevzdání vyúčtování pak i kontrola samotného vyúčtování.

Jaké změny vnímáte po přesunu přidělování dotací z MŠMT na Národní sportovní agenturu?

V podstatě žádné. MŠMT zahájilo zjednodušení celého procesu podávání žádostí elektronickým systémem, na který NSA navázalo. Systém je sice jiný, ale v podstatě obsahově stejný, přílohy se také příliš nezměnily. Velká komplikace nastala zavedením Rejstříku sportu, jehož smysl chápeme, ale systém byl spuštěn podle našeho názoru v ne příliš připravené podobě a velice dlouho trvalo vyladění všech detailů, které ani dnes nejsou stoprocentně funkční.

Vnímáme ho jako užitečný nástroj a chápeme jeho zavedení, jen se dlouhodobě potýká s chybami a celkovou nepřipraveností systému. Hlavní cíl, se kterým se NSA zaváděla, a sice zrychlení procesu zpracování dotací a vyplacení finančních prostředků, nebyl vůbec naplněn, a tak nevidíme přílišný rozdíl v přidělování dotací od MŠMT, či od NSA.

Jak hodnotíte práci Národní sportovní agentury v oblasti financování?

Financování sportu je stále silně podhodnocené a bohužel se to odráží nejen na stále ubývajícím počtu aktivních sportovců v ČR, ale také v oblasti vrcholového sportu a úspěších českých sportovců, kterých je stále méně.

Co Vám na současném systému financování ze státního rozpočtu přijde pozitivní?

Snaha o rozdělení finančních prostředků do většího množství programů tak, aby byla možnost žádat o finance na konkrétní potřeby.

Co je podle Vás naopak na systému dotací ze státního rozpočtu špatně?

Jednoznačně nedostatečná výše finančních prostředků vynakládaných na sport.

Jaké úpravy byste pro dotační systém zavedli, aby byl podle Vás lepší, účinnější?

Pokud pomineme výši finančních prostředků a zaměříme se čistě na systémové věci, tak rozhodně zefektivnění a zrychlení zpracovávání žádostí a vyplacení dotací. Do samotného systému detailně nevidíme, takže jestli je výše uvedené způsobeno špatným personálním zajištěním, ať už co do kvalifikace, nebo počtu pověřených pracovníků, tak bychom jednoznačně zapracovali na tomto problému.

Chybí Vám vypsaná podpora na nějakou konkrétní oblast výdajů, které Vaše organizace má?

Ne.

Žádáte o dotace i od jiných subjektů než je stát?

Ano.

Můžete porovnat, v čem jsou největší rozdíly mezi financováním ze státního a jiných rozpočtů?

Zejména v rychlosti zpracování žádostí a vyplácení finančních prostředků.

Myslíte si, že stát v oblasti dotační podpory sportu spolupracuje s kraji a obcemi dostatečně?

Bohužel nejsme schopni posoudit míru spolupráce mezi státem a kraji, či obcemi.

Příloha 4 – Rozhovor s druhým zástupcem sportovních svazů

V jakých výzvách žádala Vaše organizace o dotace ze státního rozpočtu v letech 2019, kdy je zaštiťovalo ještě MŠMT a 2021, kdy už je měla na starosti NSA?

Co se týká roku 2019, když se žádalo přes MŠMT, tak naše organizace žádala v Organizaci sportu, což byla samostatná výzva. To je vlastně výzva na fungování sportovních svazů obecně. Pak jsme žádali v programu Reprezentace a ještě v programu Talent. To jsou záležitosti pro nás víceméně standardní, žádáme o ně každý rok. Teď to rovnou propojím s rokem 2021 a Národní sportovní agenturou. Tam ta výzva je jedna a obsahuje tyhle podkapitoly. Výzva je určená pro sportovní svazy, ale najdete v tom tyhle tři části, reprezentace, talent a organizace sportu. Vráťím se k MŠMT a roku 2019. Tam jsme žádali ještě o Významnou sportovní akci, což byla vypsána výzva. A ještě jsme žádali v investiční výzvě v roce 2019.

Jakým způsobem jste se o těchto výzvách dozvěděli?

Jelikož fungujeme dlouhodobě, tak ty informace nějakým způsobem máme. Nicméně tím hlavním zdrojem, ze kterého tu informaci dostaneme, jsou internetové stránky, ať už Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, nebo NSA.

Co všechno jste museli při žádosti o dotace udělat? Vnímali jste postup podání žádosti jako složitý?

U MŠMT ten postup pro nás nebyl složitý vzhledem k tomu, že se tam moc věcí nevyplňovalo, ta žádost byla poměrně efektivní. A navíc nám přeci jen ta dlouholetá zkušenost ten postup usnadňovala, protože tam existovala nějaká kontinuita. U NSA je ten rok 2021 zvláštní v tom, že to byl první rok, kdy vypisovali dotace. Byly tam nové parametry, nové věci, takže ta žádost byla samozřejmě o to složitější. A oni pak podle těch kritérií tu žádost nevyhodnocovali a neřešili. Bylo tam dotazníkové šetření o atraktivitě toho daného sportu a sestavení nějakého žebříčku. To bylo potom i mediálně zpochybňované, jestli je to správně. Ve finále pak NSA ty dotace rozdělovala nějakým plošným dělením a mám pocit, že tenkrát všem řekli, že jim o 5 % zvýší tu dotaci, kterou dostali ještě z MŠMT, a tím se to dost vyřešilo. Takže tam je to složitě. Když udělám přesah do roku 2022 a NSA, tak tam bych řekl, že ta žádost je už hodně složitá, protože sama o sobě měla nějaký online dotazník a pak se k tomu přidávalo zhruba 30 příloh a té práce bylo poměrně hodně. Nevím, jestli je to ku prospěchu věci. Mám pocit, že to Ministerstvo došlo k závěru, že méně je někdy více. A přehršel informací znamená, že

to musí někdo projít a když se s tím nepracuje, tak je to zbytečná práce. U NSA tím, že to loni dělali poprvé, a letos 2022 to poprvé dělají naostro, tak podléhají tomu, že potřebují víc informací, než se kterými potřebují potom pracovat. Z tohoto hlediska ta žádost byla složitá. Objevily se v ní nějaké formální chyby, občas něco přehlédnete, něco se nepovede, občas tam nebylo jasné, jak to má být zpracované, takže se to potom dovysvětlovalo. Všechno tohle má strašně negativní dopad na ten čas. My jsme shodou okolností podporu a rozhodnutí na letošní rok dostali asi týden zpátky. Vlastně fungujete v roce 2022 pět měsíců bez toho, abyste věděl, kolik peněz dostanete, což je nekomfortní pro řízení toho svazu.

Získali jste požadované dotace?

Vždy v té žádosti, jak na MŠMT, tak v rámci NSA, jsou ty požadavky převyšující tu finální potřebu. My jsme všechny ty dotace shodou okolností v těch daných letech získali. Nicméně ne v té výši ideální.

Dostali jste nějaké odůvodnění, proč jste nezískali plnou výši dotace?

Je potřeba přiznat, že ne u všeho jsme očekávali, že tu plnou výši můžeme dostat, ale prostě chcete to zkusit. Ty důvody proč jsme to nedostali, je složité se k nim dostat, protože nejsou tolik komunikované. Je tam nějaký výpočet většinou toho samotného NSA či Ministerstva, případně tam byla zastropovaná alokace. Oni sesbírali žádosti za 10 milionů, ale měli jen 5 milionů, tak to o půlku zkrátily. Není to vlastně z toho jednoznačné a patrné a určitě k tomu nejde žádná větší komunikace.

Komunikoval s Vámi během procesu žádosti vypisovatel dotace, ať už MŠMT, či Národní sportovní agentura?

MŠMT moc nekomunikovalo. Ale tím, že ten proces zpracování nebyl vlastně složitý, tak to ani nevyžadovalo nějakou záležitost. Na straně MŠMT pak byla komunikace většinou písemná, formální, týkající se samotného rozhodnutí. Co se týče NSA, tam ta komunikace je intenzivnější, ale zase to odpovídá tomu objemu a obsahu, který chtějí zpracovat. To znamená, i my jsme tam byli aktivní v tom, že jsme si některé věci upřesňovali, snažili si ověřit, jestli je to myšlené tak, jak to zpracováváme. Co se týká rozhodnutí, byla společná online schůzka a rámcové upřesnění jsme k tomu dostali. Řekl bych tedy, že komunikačně to NSA nějakou snahu mělo. Na druhou stranu je to asi za nás neuspokojivé, protože hned potom jsme se stejně domluvili, že bychom chtěli přijít osobně a nějak si to probrat. V té skupině samozřejmě se některé věci neotevírají, anebo

není vhodné tam řešit nějakou svojí konkrétní záležitost před deseti dalšími sporty, které to v tu chvíli vůbec nezajímá.

Probíhá ze strany poskytovatele dotace nějaká kontrola?

Myslím si, že obě instituce zavazuje to, že kontrolují jak tu samotnou žádost, ve které byly vždy parametry, které se buďto dokládají nebo ověřují. Co se týká samotného rozhodnutí, tak to vám dává oprávnění ty finance použít ať už účelové, nebo na nějaké druhy nákladů. Některé jsou z toho vyjmuté. I to se vlastně kontroluje, protože na konci roku odevzdáváte vyúčtování. To prochází nějakou formální kontrolou a uzavřením. Takže se dá říct, že to je kontrolované. V minulosti na tom MŠMT ještě občas chodili další nezávislé kontroly. Ať už jejich kontrolní odbor chodil, tak i jsme zažili kontrolu z Nejvyššího kontrolního úřadu. Musím říct jako příjemce, tak průřezově chodí a vždy kontrolovali dva až tři roky zpátky. Takže si ten obrázek neustále udržovali.

Jaké změny vnímáte po přechodu přidělování dotací z MŠMT na Národní sportovní agenturu?

To je složité vyhodnotit. Já vnímám, že dříve u MŠMT byla výhodou nějaká kontinuita, nějaká odhadovatelnost, co se bude dít do budoucna. Protože oni ten systém nijak zásadně neměnili. Takže se nám s tím i lépe pracovalo z hlediska vlastních rozpočtů a těch věcí, které jsou na to navázané. U obou těch institucí nás obrovsky trápí rychlost toho vyhodnocení a zpracování. My jsme si slibovali od NSA, že se tohle změní a nebudeme se dovídat ten výsledek financí na daný rok na úrovni poloviny toho roku. To je prostě špatné. A u obou těch institucí jsme se s tím setkali. Je to takové složité. U NSA prostě je podle mě obrovská těžkopádnost v tom, že neměli informace a data z těch předchozích let, nebylo tam navázání na MŠMT. Takže je pro ně těžké to vlastně procesně nastavit. V tomhle bych řekl, že se to moc nikam neposunulo, bohužel.

Jak hodnotíte práci Národní sportovní agentury v oblasti financování?

Jde o to, z jakého pohledu. Když se vrátím k tomu, co jsem říkal, tak není naplněná ta systémovost v tom, že na podzim předchozího roku žádáte o tu podporu, takže za mě by bylo ideální, abyste se někdy v lednu, únoru nejpozději se dozvěděl výsledek, tak abyste na to dokázal ještě reagovat a nejel půl roku naslepo. Z tohohle hlediska to hodnotím špatně. Druhé hledisko, které může být, je otázka objemu, který ta instituce rozdělují. Když se budeme bavit o roce 2021, tak ten byl vydařenější. Ale už letos nějaké finance chyběly a je avízo, že budou chybět i do toho příštího roku. Takže v tomhle si dokážu

představit, že by NSA měla zastabilizovat tu finanční podporu pro sport. Ještě do toho skáče inflační aspekt. Dotace se většinou inflačně nedorovnávají, jsou to pak spíše skokové nárůsty. A predikce na rok 2023 je, že vyskočí inflace, ale NSA bude pracovat s menším množstvím peněz. Takže ty dopady jsou pak dvojnásobně negativní. Tohle si myslím je pro sportovní prostředí teď hodně těžké. Samozřejmě těžké je to teď po Covidu pro celý stát, takže mám do jisté míry pochopení. Ale asi to očekávání, že tohle je jedna z důležitých rolí, aby Agentura pomáhala tomu prostředí a ty finance tam nějakým způsobem systémově udržela. Protože se bojím, aby to nebylo pro některé sporty a svazy až likvidační. Ale to se teď úplně nedaří. Rád bych řekl něco pozitivnějšího, ale teď to tam nevidím.

Jak se Vám pracuje s rejstříkem sportu, vnímáte ho jako užitečný nástroj?

Z hlediska našeho sportu je to věc, na kterou jsme se dlouho připravovali. My jsme byli součástí nějaké pilotáže, už když to programovali ještě na MŠMT. My totiž máme vlastní informační systém a strašně jsme stáli o to, aby existovala kompatibilita mezi těmi daty, abychom si ta data mohli měnit nějak sofistikovaně, a ne tak, že tam někdo ručně něco nahrává. Současně ten nástroj považuju za nutnost, protože minulost ukázala, že kreativita různých institucí v číslech byla velká. Tím pádem, pokud to má být jedno z kritérií, které je důležité pro rozdělování peněz, tedy nějaká velikost členské základny, tak je potřeba mít nějaký oficiální jednotný registr, ve kterém se budou ta data shlukovat a podle kterých se to bude řídit. Tohle si myslím, že je správně. Co si myslím, že je problematické, ten vývoj teď není uživatelsky úplně ideální. My jako svaz si s tím nějak porozumíme, zvládneme to. Myslím si, že to není uživatelsky přívětivé pro ty menší instituce, třeba kluby, které se tam hlásí. Mám informace, že si to NSA uvědomuje a chce ho nějak vyvíjet, tak snad to bude ku prospěchu.

Co je podle Vás na systému dotací ze státního rozpočtu špatné?

Myslím si, že největší slabina toho systému je opravdu ta včasnost, která se nedaří. Druhá věc, která je s tím spojená, je malá kontinuita, nebo neočekávatelnost té udržitelnosti. Vy totiž dneska nevíte, ve chvíli, kdy dostanete 60 milionů, tak jestli další rok dostanete 60, nebo 30, nebo také nic. A ty výkyvy jsou tam docela velké. Takže by pomohlo, kdyby tam bylo nějaké výhledové období, jak to bude fungovat. Což chápu u té NSA, že se nějak muselo začít. Ale vlastně první rok udělali kritéria a pak je nevyhodnocovali a udělali plošnou podporu. Letos to nějak řízli, ale ladilo se to hrozně dlouho. A pro příští rok nikdo

není schopen říct, jestli ta kritéria budou úplně jiná. Pro ten svaz je to hrozně nekomfortní. Ty peníze od státu nejsou jediné, potřebujete si plánovat financování, vytvářet si nějakou strategii na to, abyste to zvládali. Ty peníze od státu jsou dnes ale úplně neodhadnutelné. Já když si dělám strategii na tři roky, tak luštím úplně z křišťálové koule.

Jaké úpravy byste pro dotační systém zavedli, aby byl podle Vás lepší, účinnější?

Je to ta včasnost toho vyhodnocení a zpracování. To znamená vytvořit důsledněji ten časový harmonogram, aby se dal zvládnout. Do určité míry bych tam dal nějakou dlouhodobější vizi, jak má ta podpora sportu vypadat. Tohle jsou ty dvě důležité.

Chybí Vám vypsaná podpora na nějakou konkrétní oblast výdajů, které Vaše organizace má?

U nás přímo to není, ale vnímám to v našem prostředí. V minulosti fungoval program na provoz a údržbu sportovních zařízení. A myslím si, že to je jedna z věcí, které dneska chybí. My, jak říkám, vlastní zařízení nemáme, my jsme o to nežádali, ale pár klubů v našem prostředí tu infrastrukturu má. Myslím, že tohle by bylo dobré, kdyby nějakým způsobem fungovalo, protože jinak si myslím, že ta infrastruktura bude provozně chátrat. Souvisí to i s tou investiční podporou. V investiční výstavbě dříve soupeřily sportovní haly s bazény, hokejovými stadiony, celá infrastruktura dohromady. My jsme dlouho stáli o to, aby sportovní haly měly vlastní podvívku. Protože si myslíme, že je dobře, aby vznikaly a aby v rámci výzvy byly parametry, které budou směřovat do toho, že se staví hala 21. století. Má nějaké požadavky, normy, které je třeba dodržet. Ale ty nejsou nikde definované. Ani z toho odborného hlediska, ani z potřeby těch sportů. My jsme se o to pokusili s ostatními sporty, být v tom aktivní. Ale mám pocit, že sport se přes Agenturu vrací k tomu, že budou podporovat sice výstavbu sportovní infrastruktury, ale na té nejnižší úrovni. Jen pro představu, indoorové haly s dvoutisícovou kapacitou jsou v téhle republice 2. Což je poměrně málo, to eliminuje jakékoli možnosti pořádat mezinárodní utkání. Ale i ty, co mají kapacitu tisíc diváků, což jsou ty, kde basketbal, volejbal, nebo házená má tendenci hrát ligová utkání na nejvyšší úrovni, tak těch je 18. A to vůbec nehodnotím jejich stav, protože spousta z nich je postavená v 70. nebo 80. letech a na těch stavbách je to hrozně vidět. Spousta těch nových trendů, protože dneska potřebujete zasílání, chcete využívat video, natáčení, obrazovky, tak na to to není vůbec koncipované. Na to prostě narážíte a bez podpory státu to samotná města stavět nebudou, protože taková hala dnes bude stát 200 milionů. Ať se vyčlení peníze na 2 nebo 3 za rok,

ale ať ten stát říká, že chceme nějakou normovanou halu vyššího levelu. A to tam dnes není.

Žádáte o dotace i od jiných subjektů než je stát?

Žádáme pravidelně, ať už to jsou města nebo kraje. Nejčastěji je to spojené s fungováním mládežnicko talentované složky. To znamená různé výběry, příprava na olympiádu dětí a mládeže. Druhá sorta, kde se snažíme a jsme relativně úspěšní, je, že organizujeme mezinárodní akce na úrovni České republiky. Tím pádem se dost často snažíme získat místní podporu ať už od kraje nebo od toho města na organizaci té akce. To jsou takové nejběžnější. Občas se vyskytne i něco jiného, ale tam buď nejsme úspěšní, nebo je to nahodilé.

Můžete porovnat, v čem jsou největší rozdíly mezi financováním ze státního a jiných rozpočtů?

Vnímám rozdíl určitě v té výši, stát má možnosti daleko rozsáhlejší. Možná bych měl tendenci říct, ale to je asi logické, že ty programy vypsané od státu, jsou vůči těm svazům udělané s lepším pochopením fungování toho svazu. Občas v těch městských a krajských dotacích narážíme na to, že ten koncept, že tu akci organizuje ten svaz, že to na to není úplně stavěné a ne vždy je to funkční a úplně jednoduché. Ale nijak se to výrazně neliší. Ten princip, systém podávání, co chtějí dokládat, jakým způsobem se to potom vyúčtovává. To je plus minus na podobných principech. Takže nic výrazného bych tam neviděl, že by se úplně lišilo.

Myslíte si, že stát v oblasti dotační podpory sportu spolupracuje s kraji a obcemi dostatečně?

Vždycky je co zlepšovat, tahle univerzální odpověď se vždy hodí. Je to možná hodně spojené s tím, že jsou města a částečně i kraje, pro které sport není prioritou. Pak je to v té finanční podpoře na tom daném území poměrně znát. V tomhle, přestože je to jakoby samostatné, bych nějakou kooperaci, nějaké pochopení, že ten sport přináší nějaký přesah, viděl jako fajn. Nikdy jsem nad tím úplně nepřemýšlel jak, ale mělo by to fungovat v nějaké návaznosti. Aby se ty věci buďto doplňovaly, anebo se specializovaly na to konkrétní území. Ale aby to mělo začátek a konec, který je v souladu.

Příloha 5 – Rozhovor s prvním zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

V jakých výzvách žádal Váš klub o dotace ze státního rozpočtu od MŠMT či Národní sportovní agentury pro roky 2019 a 2021?

Náš klub žádal v obou zmiňovaných letech o prostředky z dotační výzvy Můj Klub.

Jakým způsobem jste se o těchto výzvách dozvěděli?

O výzvách jsme se dozvěděli například díky České unii sportu. O dalších možnostech jsme se dozvěděli podle toho, co jsme si sami našli.

Co všechno jste museli při žádosti o dotace udělat? Vnímali jste postup podání žádosti jako složitý?

V roce 2019 nám přišel postup podání žádosti ještě relativně jednoduchý. Minimálně tedy ve srovnání s rokem 2021. Nyní je totiž potřeba doložit výrazně více dalších věcí, kterých navíc stále přibývá.

Získali jste požadované dotace? Pokud ano, v plné výši žádosti?

Ano, požadované prostředky jsme v obou letech získali v plné výši.

Komunikoval s Vámi během procesu žádosti vypisovatel dotace, ať už MŠMT nebo Národní sportovní agentura?

Ano, jak Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, tak Národní sportovní agentura s námi během procesu žádosti komunikovali. Pokud jsme si s něčím nevěděli rady, byli nám nápomocní.

Probíhá ze strany poskytovatele dotace nějaká kontrola?

Určitě ano. V našem případě byly v žádosti nalezeny nedostatky, a tak jsme byli vyzváni k tomu, abychom žádost opravili, respektive doplnili. Po přidělení dotace fyzická kontrola v účetnictví neproběhla, ale přišel informační mail o probíhající kontrole vyúčtování a následně myslím i informace o ukončení kontroly a správnosti vyúčtování.

Jaké změny vnímáte po přechodu přidělování dotací z MŠMT na Národní sportovní agenturu?

Změnu vnímáme hlavně tu, že je potřeba dokládat více a více dokumentů, takže je pro nás žádost o dotace o něco složitější. Naopak změna v podobě časového zlepšení vyplácení dotací, kterou bychom uvítali, nepřišla. Celý proces se zatím nepodařilo urychlit téměř vůbec.

Jak hodnotíte práci Národní sportovní agentury v oblasti financování?

Celkově hodnotíme práci NSA v této oblasti asi celkem kladně. Těžko se nám to posuzuje, jelikož je to první taková organizace v České republice, takže jí nemáme moc s kým porovnat.

Jak se Vám pracuje s rejstříkem sportu, vnímáte ho jako užitečný nástroj?

Pro nás je to pouze další evidence našich členů, kterou musíme administrovat. Jde o další evidenci členů, kterou je potřeba vést, aktualizovat a podobně. Naštěstí jde exportovat členskou základnu z evidence ČUS, další to databáze členů. Pak je ještě evidence našeho zastřešujícího svazu. Takže máme několik evidencí, které nejsou společně propojené, kompatibilní, a každá funguje trochu jinak. A dnes bez elektronické evidence nefunguje nic. Takže vše je složitější, komplikovanější, detailnější.

Co Vám na současném systému financování ze státního rozpočtu přijde pozitivní?

Pozitivní je určitě to, že se to vůbec děje, takže přitékají peníze do sportu. Další pozitivní věcí je to, že vyúčtování dotace je bez spoluúčasti.

Co je podle Vás naopak na systému dotací ze státního rozpočtu špatně?

Podle nás je celý systém rozdělování peněz nastavený špatně. Veškeré finance ve výzvě Můj Klub jsou přidělovány na základě počtu členů. Takže pak špatné oddíly, které nemají absolutně žádné sportovní výsledky, ale jedou na kvantitu, dostanou výrazně více peněz než ty, které mají pár, ale zato opravdu výborných, sportovců. Takže za nás by se měly hodnotit i výsledky.

Jaké úpravy byste pro dotační systém zavedli, aby byl podle Vás lepší, účinnější?

Pro nás jednoznačně postrádá smysl, abychom museli pořád dokola dokládat stejné doklady. Pro nás je to strašně velká administrativní zátěž. No a druhým bodem je samozřejmě to, aby peníze chodily včas a ne až v červnu, když žádosti musíme odevzdávat už v prosinci předchozího roku.

Chybí Vám vypsaná podpora na nějakou konkrétní oblast výdajů, které Vaše organizace má?

Ano, chybí. Chybí nám výzva, která by pokryla výdaje na provoz a údržbu.

Žádáte o dotace i od jiných subjektů než je stát?

Ano, žádáme o dotace i z rozpočtů kraje a města.

Můžete porovnat, v čem jsou největší rozdíly mezi financováním ze státního a jiných rozpočtů?

Největší rozdíl mezi státním rozpočtem a těmi krajskými a obecními je rozhodně spoluúčast. U projektů krajských nebo obecních je obvykle spoluúčast minimálně 20 %. V žádosti v rozpočtu nastavím třeba cca 21% spoluúčast a po schválení v radě a redukci schválených peněz stoupne spoluúčast třeba na 25 %. A stalo se mi, že i na 60 %. Ale je pravda, že na smlouvu nemusím přistoupit.

Myslíte si, že stát v oblasti dotační podpory sportu spolupracuje s kraji a obcemi dostatečně?

To bohužel nedokážu posoudit.

Příloha 6 – Rozhovor s druhým zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

V jakých výzvách žádala Vaše organizace o dotace ze státního rozpočtu pro roky 2019 a 2021?

V roce 2019 jsme žádali o státní prostředky prostřednictvím MŠMT pouze ve Výzvě Můj Klub. V následujícím roce 2020 jsme kromě výzvy Můj Klub od MŠMT navíc žádali ještě o pandemickou dotaci Covid Sport, kterou již řešila Národní sportovní agentura. V roce 2021 jsme pak žádali ve výzvách Můj Klub a Provoz a údržba, obě prostřednictvím NSA.

Jakým způsobem jste se o těchto výzvách dozvěděli?

O výzvách jsme se dozvěděli tak, že aktivně monitorujeme weby těchto institucí.

Co všechno jste museli při žádosti o dotace udělat? Vnímali jste postup podání žádosti jako složitý?

Postup podání žádosti složitý určitě není. Stačí následovat instrukce na webu.

Získali jste požadované dotace?

Ano, dotace jsme získali.

Získali jste je v plné výši žádosti?

Ano, pouze výzva Provoz a údržba 2021 byla krácena na 50 % z důvodu nedostatku finančních prostředků v rozpočtu.

Komunikoval s Vámi během procesu žádosti vypisovatel dotace, ať už MŠMT nebo Národní sportovní agentura?

Ne, nikdo s námi nekomunikoval.

Probíhá ze strany poskytovatele dotace nějaká kontrola?

Kontrolu jsme měli pouze jedenkrát. A to v roce 2021, ale na dotaci od MŠMT z roku 2016.

Jaké změny vnímáte po přechodu přidělování dotací z MŠMT na Národní sportovní agenturu?

Žádné významné změny nevnímám.

Jak hodnotíte práci Národní sportovní agentury v oblasti financování?

Práci Národní sportovní agentury nedokážu odborně posoudit.

Jak se Vám pracuje s rejstříkem sportu, vnímáte ho jako užitečný nástroj?

Musím říct, že špatně. Vnímám ho jako duplicitní nástroj. Evidenci sportovního klubu vedeme kompletně v Informačním systému České unie sportu IS ČUS. Tato databáze se pak exportuje do rejstříku sportu.

Co Vám na současném systému financování ze státního rozpočtu přijde pozitivní?

Finanční prostředky putují přímo koncovému uživateli, tedy sportovnímu klubu. To je velice pozitivní.

Co je podle Vás naopak na systému dotací ze státního rozpočtu špatně?

Negativní věcí je velká časová prodleva od podání žádosti do zaslání finančních prostředků.

Jaké úpravy byste pro dotační systém zavedli, aby byl podle Vás lepší, účinnější?

Konkrétní opatření ke zkvalitnění systému mě nenapadají.

Chybí Vám vypsaná podpora na nějakou konkrétní oblast výdajů, které Vaše organizace má?

Ano. Zcela jednoznačně je to dotace NSA Provoz a údržba. Tu jsme získali v roce 2021, ale v letošním roce 2022 již byla vypsaná pouze dotace Můj Klub. Z té je možné vyúčtovat na provoz a údržbu maximálně 50 % nákladů.

Žádáte o dotace i od jiných subjektů než je stát?

Ano. Žádáme o dotace ještě od kraje, od města a také z jiných ministerstev České republiky.

Můžete porovnat, v čem jsou největší rozdíly mezi financováním ze státního a jiných rozpočtů?

Ve výši financování. Stát zatím podporuje sport nejvýrazněji. Ostatní rozdíly nejsou tak podstatné.

Myslíte si, že stát v oblasti dotační podpory sportu spolupracuje s kraji a obcemi dostatečně?

Ne.

Proč ne?

Územně samosprávné celky podporují sportovní činnost dle zákona o podpoře sportu ze svých rozpočtů na základě rozhodnutí zastupitelů. Nejedná se o sdílení finančních prostředků jako je tomu například ve školství nebo v dopravě.

Příloha 7 – Rozhovor se třetím zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

V jakých výzvách žádala Vaše organizace o dotace ze státního rozpočtu pro roky 2019, od MŠMT, a 2021, od NSA?

V roce 2021 jsme z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy žádali pouze o dotaci Můj Klub. V roce 2021 jsme pak žádali u Národní sportovní agentury také ve výzvě Můj Klub a kromě toho ještě ve výzvě Provoz a údržba.

Jakým způsobem jste se o těchto výzvách dozvěděli?

O těchto výzvách jsme se dozvěděli z webových stránek MŠMT a NSA.

Co všechno jste museli při žádosti o dotace udělat? Vnímali jste postup podání žádosti jako složitý?

Vzhledem k dlouhodobým zkušenostem s podáváním žádostí o dotace jsme vnímali postup jako standardní. Složitější byla podmínka evidence členů v Rejstříku sportovců. A to kvůli tomu, že to pro nás bylo nové. Stejně jako pro všechny ostatní.

Získali jste požadované dotace?

Ano, dotace jsme získali.

V plné výši?

To ne, výše dotací byla ponížena. Důvodem bylo velké množství podaných žádostí.

Komunikoval s Vámi během procesu žádosti vypisovatel dotace, ať už MŠMT dříve, nebo Národní sportovní agentura dnes?

Komunikovali s námi velmi málo. V podstatě na naše dotazy většinou nikdo ani nereaguje.

Probíhá ze strany poskytovatele dotace nějaká kontrola?

Probíhá kontrola žádosti. V rámci této kontroly mohou vzniknout požadavky na doplnění žádosti.

Jaké změny vnímáte po přechodu přidělování dotací z MŠMT na Národní sportovní agenturu?

Slibovali jsme si od tohoto přechodu větší rychlost a transparentnost. Rychlost je bohužel stejná, v letošním roce ještě výrazně pomalejší. Kvitujeme ale větší přehlednost ve vypsáních programech.

Jak hodnotíte práci Národní sportovní agentury v oblasti financování?

Program Můj Klub je určitě tím správným krokem k plošnému financování sportu pro všechny. I když byl tedy zahájen už v době MŠMT. Bohužel ale došlo ke zrušení programu Provoz a údržba, který je v současné krizové době velmi nutný pro všechny majitele a provozovatele sportovních areálů a bez něj dojde pravděpodobně k ukončení činnosti mnohých sportovišť. Ostatní financování nemohu posoudit, protože jsme je nevyužili.

Jak se Vám pracuje s rejstříkem sportu, vnímáte ho jako užitečný nástroj?

Po počátečních problémech jsme se s ním naučili pracovat, pro nás jako spolek ale nemá žádné smysluplné využití. Chápeme ho jako nástroj pro kontrolu údajů v žádostech o dotace.

Co Vám na současném systému financování ze státního rozpočtu přijde pozitivní?

Pozitivní je určitě program Můj Klub, který podporuje všechny bez rozdílu výkonnosti. Zásadní roli hraje financování investičních akcí, tedy rekonstrukcí a výstavby nových sportovišť, jelikož ty se bez finanční podpory státu neobejdou.

Co je podle Vás naopak na systému dotací ze státního rozpočtu špatně?

Negativně vnímáme nastavení termínů schvalování a vyplácení dotací. Žádost o dotaci Můj Klub pro letošní rok jsme podali 26. 11. 2021 a do dnešního dne 14. 6. 2022 ještě ani nebyla zahájena formální kontrola žádosti. Předpokládáme, že peníze dostaneme, ale nejistota a problémy s cash flow jsou pro neziskové organizace velmi zásadní. Dle našeho názoru by měly být dotace nastaveny tak, aby bylo o jejich nároku rozhodnuto nejpozději do 31. 3. běžného roku. Tak by mohly spolky plánovat svoji činnost a nežít v neustálém provizoriu.

Chybí Vám vypsaná podpora na nějakou konkrétní oblast výdajů, které Vaše organizace má?

Zásadně postrádáme dotační program na Provoz a údržbu. Jakožto majitelé sportovních areálů se potýkáme se zastaralými budovami a neustále rostoucími výdaji na energie. Bohužel podpora v této oblasti byla zrušena.

Žádáte o dotace i od jiných subjektů než je stát?

Žádáme také kraj, město, jednotlivé sportovní svazy a naši zastřešující organizaci.

Můžete porovnat, v čem jsou největší rozdíly mezi financováním ze státního a jiných rozpočtů?

V rychlosti rozhodnutí o přidělení dotace a jejím vyplacení. U samospráv je tento postup výrazně rychlejší. U svazů a naší zastřešující organizace je to podobné jako u NSA.

Myslíte si, že stát v oblasti dotační podpory sportu spolupracuje s kraji a obcemi dostatečně?

To neumím posoudit.

Příloha 8 – Rozhovor se čtvrtým zástupcem sportovních klubů / tělovýchovných jednot

V jakých výzvách žádala Vaše organizace o dotace ze státního rozpočtu od MŠMT a Národní sportovní agentury v letech 2019 a 2021?

V roce 2019 jsme žádali ve výzvě Můj Klub 2019. Kromě toho jsme ještě získali prostředky od naší zastřešující organizace přes výzvu Talent 2019. V roce 2021 jsme opět žádali ve výzvě Můj Klub. Stejně tak znovu přes náš zastřešující svaz v dotační výzvě Podpora sportovních svazů 2021, část Talent. A k tomu ještě přibyla žádost ve výzvě Provoz a údržba.

Jakým způsobem jste se o těchto výzvách dozvěděli?

Žádáme opakovaně, navíc o výzvách nás zpravuje i naše zastřešující sportovní organizace. Podklady se dají přehledně najít i přes webové stránky.

Co všechno jste museli při žádosti o dotace udělat? Vnímali jste postup podání žádosti jako složitý?

Samotná žádost je přehledná, doplňující otázky se nám zdají zbytečné až obtěžující, některé otázky nevíme, nač jsou potřeba zodpovídat.

Získali jste požadované dotace?

Ano získali.

Získali jste je v plné výši?

V dotační výzvě Můj Klub 2019 jsme získali plnění v plné výši. V roce 2021 bylo plnění ve výzvě Můj Klub poníženo o 11 % a ve výzvě Provoz a údržba dokonce o 50 %.

Komunikoval s Vámi během procesu žádosti vypisovatel dotace, MŠMT, Národní sportovní agentura?

Přechod z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na Národní sportovní agenturu byl velmi bolestný. Rejstřík sportu nefungoval, jak má, protože nebyl dostatečně připraven. Naštěstí se mi ale podařilo najít jeden kontakt na Rejstříku sportu, který byl velmi ochotný a i přes enormní nápor, který musel zažívat, pomohl. Obrovská pochvala.

Probíhá ze strany poskytovatele dotace nějaká kontrola?

Ano, když je potřeba. Většinou se to týká doplnění nějakých informací v žádosti.

Jaké změny vnímáte po přechodu přidělování dotací z MŠMT na Národní sportovní agenturu?

MŠMT mělo celý systém už lépe propracovaný. Například tabulky vyúčtování seděly s účetními výsledovkami, krásně se vše zpracovávalo a vyplňovalo. Byly včas vydané podklady a informace ohledně vyúčtování. Současné rozdělení nákladů v tabulkách nesedí s výsledovkou od účetního.

Jak hodnotíte práci Národní sportovní agentury v oblasti financování?

Uvítali bychom dřívější zpracování žádostí, ať víme, s jakými financemi můžeme pro ten rok počítat.

Jak se Vám pracuje s rejstříkem sportu, vnímáte ho jako užitečný nástroj?

Pro podávání žádostí je výborný, jinak ho nevyužívám.

Co Vám na současném systému financování ze státního rozpočtu přijde pozitivní?

Zpracovávání žádostí i vyúčtování přes webové prostředí je velké plus.

Co je podle Vás naopak na systému dotací ze státního rozpočtu špatné?

Dlouhá doba zpracování dotací, pozdní vydání podkladů ke zpracování vyúčtování. Loni byly vyvěšeny podklady pro vyúčtování na web až 15. 12. 2021! Pro dotační výzvy Můj klub 2021 a Provoz a údržba byly nejprve vytvořené společné tabulky. Později se tabulky pro vyúčtování výzvy Provoz a údržba změnilly, aniž bychom o tom byli zpraveni. Zjistil jsem to úplnou náhodou.

Jaké úpravy byste pro dotační systém zavedli, aby byl podle Vás lepší, účinnější?

Určitě bych byl pro to vydat datum, kdy se vyhlásí výsledky žádostí a dodržet termín. To samé s vydáním podkladů k vyúčtování, tedy vyhlásit datum vydání podkladů, který bude samozřejmě včasný a dodržet ho.

Dále bych doporučil změnit vyúčtování, vyplňování tabulky „Použití dotace“ tak, aby seděla s účetní Výsledovkou, jako to mělo MŠMT.

Chybí Vám vypsaná podpora na nějakou konkrétní oblast výdajů, které Vaše organizace má?

Provoz a údržba by měla být pravidelně každý rok, protože o areál se musíme starat neustále a každoročně.

Žádáte o dotace i od jiných subjektů než je stát?

Ano, žádáme o prostředky i od města a kraje.

Můžete porovnat, v čem jsou největší rozdíly mezi financováním ze státního a jiných rozpočtů?

Vydávají včas výsledky žádostí, finance zasílají během první poloviny roku, mají i jednodušší formu vyúčtování.

Myslíte si, že stát v oblasti dotační podpory sportu spolupracuje s kraji a obcemi dostatečně? Případně proč?

Myslím, že ne. Více prostředků na podporu sportu by mělo být rozdělováno kraji a obcemi, než jak je tomu v současném systému.